

Bundel – Algemeen Bestuur ODZOB van 23 oktober 2025

- 1 Opening AB-agenda, vaststelling agenda
- 2 Ingekomen stukken, mededelingen en actualiteiten
- 2.a Ingekomen brief ministerie IenW over robuustheid ODZOB, de heer Piepers
 - Bijlage 2.a.1 Brief Ministerie IenW Tweede voortgangsrapportage robuustheid ODZOB donkergroen
 - Bijlage 2.a.2 Analyse tweede voortgangsrapportages – Monitoring robuustheid omgevingdiensten
 - Bijlage 2.a.3 Beoordeling ODZOB – analyse randvoorwaarden en kpi's nav tweede voortgangsrapportage
- 3 Hamerstukken (besluitvorming)
- 3.a Controleverordening, financiële verordening en controleprotocol ODZOB 2025, de heer Van den Berkmortel
 - Bijlage 3.a.1 AB-voorstel Controleverordening, Financiële Verordening en Controleprotocol ODZOB 2025
 - Bijlage 3.a.2 Financiële verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025
 - Bijlage 3.a.3 Controleverordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025
 - Bijlage 3.a.4 Controleprotocol Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025
- 4 Bespreekpunten (discussie en besluitvorming)
- 4.a Bestuursrapportage ODZOB 2025, de heer Van den Berkmortel
 - Bijlage 4.a.1 AB-voorstel Bestuursrapportage ODZOB 2025
 - Bijlage 4.a.2 Bestuursrapportage 2025
 - Bijlage 4.a.3 2e begrotingswijziging 2025
- 4.b Verder met de financieringssystematiek, de heer Van den Berkmortel
 - Bijlage 4.b.1 AB-voorstel Verder met de financieringssystematiek
 - Bijlage 4.b.2 Rapportage financieringssystematiek ODZOB def AB
 - Bijlage 4.b.3 Quickscan financieringssystematiek
 - Bijlage 4.b.4 Kamerbrief Voortgang versterking VTH-stelsel juli 2025
- 5 Informerend
- 5.a Voortgangsrapportage Meerjaren ontwikkelaanpak mei-augustus 2025 V2, de heer Van de Noort
 - Bijlage 5.a.1 AB-voorstel Voortgangsrapportage Meerjaren ontwikkelaanpak V2
 - Bijlage 5.a.2 Voortgangsrapportage Meerjarenaanpak 2025 V2
- 6 Rondvraag
- 7 Sluiting
- 8 Ter informatie
- 8.a AB-vergadering 11 september 2025 verslag, besluitenlijst en actielijst
 - Bijlage a AB 11 september 2025 verslag besluitenlijst actielijst
- 8.b DB-vergadering 4 juli 2025 verslag, besluitenlijst en actielijst
 - Bijlage b DB 4 juli 2025 verslag besluitenlijst actielijst

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
t.a.v. de voorzitter
per e-mail

**DG Milieu en
Internationaal**
Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Rijnstraat 8
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
postbusVTH@minienw.nl

Datum 23 september 2025
Betreft Beoordeling tweede voortgangsrapportages

Onze referentie
IENW/BSK-2025/235022

Bijlage(n)
2

Geachte heer Van Bree,

Allereerst wil ik u hartelijk bedanken voor het aanleveren van de tweede voortgangsrapportage in verband met het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst. Een omgevingsdienst die voldoet aan de robuustheidscriteria is de basis voor een sterk VTH-stelsel milieu. Het is van belang dat alle omgevingsdiensten zijn opgewassen tegen de uitdagingen op het terrein van de leefomgeving, nu en in de toekomst. Hoewel een goede taakuitvoering over meer gaat dan voldoen aan de robuustheidscriteria, vormen deze criteria een fundament in het VTH-stelsel. Uw voortgangsrapportage is door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat grondig geanalyseerd met ondersteuning van Ambiënt Advies B.V. In bijlage 1 vindt u de algemene analyse van de tweede voortgangsrapportages. In deze brief wordt een hernieuwde inschatting gegeven over de haalbaarheid om op 1 april 2026 robuust te zijn. Hierbij wordt kort ingegaan op het vervolg van de monitoring.

Inschatting haalbaarheid robuuste omgevingsdienst op 1 april 2026

De inschatting van de haalbaarheid is gebaseerd op uw voortgangsrapportage over de periode 1 december 2024 tot en met 31 mei 2025. Van 5 tot en met 12 augustus heeft er hoor en wederhoor plaatsgevonden en bent u in de gelegenheid gesteld te reageren op de concept-beoordeling met een voorlopige inschatting over de haalbaarheid. U heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt en op 11 augustus aanvullende informatie verstrekt. Op basis van alle aangeleverde informatie is bezien of de taxatie van zowel het realiseren van de individuele randvoorwaarden en kritische prestatie indicatoren (kpi's), als de algehele taxatie over de haalbaarheid kon worden bijgesteld ten opzichte van de eerste voortgangsrapportage.

Oordeel (donkergroen): Uw omgevingsdienst voldoet aan alle robuustheidscriteria

Toelichting

Uw voortgangsrapportage, die op 27 juni 2025 is aangeleverd en uw reactie op het hoor en wederhoor op 11 augustus, bevatte voldoende informatie om tot een goede analyse te komen van de haalbaarheid om op 1 april 2026 te voldoen aan de robuustheidscriteria. Bij de beoordeling is ook gekeken naar de criteria die bij

de voorgaande voortgangsrapportage al voldeden en is de planning zwaarder meegewogen. Op grond van uw aangeleverde informatie is de conclusie dat uw omgevingsdienst nog altijd aan alle robuustheidscriteria voldoet. De gedetailleerde analyse van uw omgevingsdienst van elke randvoorwaarde en kpi, met daarbij de duiding en eventuele informatie die nog ontbreekt, vindt u in bijlage 2.

Monitoring en bijsturing

Ik wil u complimenteren met het behouden van het robuustheidsniveau. Robuuste omgevingsdiensten zijn een belangrijk onderdeel van een sterk VTH-stelsel. Ik blijf graag geïnformeerd over uw inspanningen om blijvend te voldoen aan de robuustheidscriteria.

U wordt verzocht in uw volgende rapportage een met stukken onderbouwde update te geven over de status van alle randvoorwaarden en kpi's, ook voor de randvoorwaarden en kpi's die al voldoen. Omdat de voortgangsrapportages veel tijd vergen, heb ik besloten de derde voortgangsrapportage te laten vervallen. Dat betekent dat het volgende rapportage tevens de eindrapportage zal zijn, waarin zal blijken of uw dienst per 1 april 2026 robuust is of niet. Over het format van de eindrapportage, informeer ik u eind 2025.

Alle omgevingsdiensten hebben nog een half jaar om aan alle robuustheidscriteria te voldoen. U voldoet al aan alle robuustheidscriteria en ik vertrouw erop dat u dit mooie resultaat weet vast te houden.

Tot slot

Ik zal de Tweede Kamer informeren over de voortgangsrapportages en bijbehorende beoordeling. De Kamer ontvangt alleen een eindoordeel per omgevingsdienst met een korte samenvatting van de beoordeling (managementsamenvatting). Een goed functionerend stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) heeft robuuste omgevingsdiensten nodig. Een robuuste omgevingsdienst voldoet aan de gezamenlijk vastgestelde randvoorwaarden en kpi's. Ik ben mij ervan bewust dat het voor zowel uw organisatie als de betrokken gemeenten en provincie(s) een intensief traject is. Het doet mij deugd te zien dat de omgevingsdiensten de benodigde kwaliteit van uitvoering willen leveren en hard op weg zijn om te voldoen aan de daarvoor vastgestelde eisen.

Ik wens u veel succes met de uitvoering van de in de voortgangsrapportage opgenomen maatregelen en zie graag uw eindrapportage uiterlijk 30 april 2026 tegemoet.

Hoogachtend,
DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT - OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

A.A. (Thierry) Aartsen

Bijlagen

1. Rapportage Monitoring robuustheid omgevingsdiensten - Analyse tweede voortgangsrapportages
2. Analyse randvoorwaarden/kpi's voor uw omgevingsdienst

**DG Milieu en
Internationaal**
Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Onze referentie
IENW/BSK-2025/235022

*Algemene voorwaarden indien
van toepassing*

Monitoring robuustheid omgevingsdiensten

Analyse tweede voortgangsrapportages

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

2 september 2025

Definitief

Colofon

Rapporttitel

Monitoring robuustheid omgevingsdiensten | *analyse tweede voortgangsrapportages*

Opdrachtgever

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Adviseur(s)

- Marieke Prins, 06 - 18 20 95 98, m.prins@ambient.nl
- Casper van de Sande, 06 - 42 46 44 23, c.vandesande@ambient.nl
- David van den Burg, 06 - 14 30 66 79, d.vandenburg@ambient.nl

Kwaliteitscontrole

David van den Burg

Ons projectnummer

P25051-01

Datum

2 september 2025

Versie

Definitief

Ambiënt Advies BV

Arthur van Schendelstraat 550, 3511 MH Utrecht

Postbus 255, 3500 AG Utrecht

Website: <https://ambient.nl/>

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Opdracht	5
1.3	Aanpak.....	5
1.4	Leeswijzer.....	6
2	Methode om de robuustheidscriteria te analyseren	7
2.1	Taxatie individuele randvoorwaarden/kpi's	7
2.2	Algehele taxatie	9
Bijlage 1.	Tijdschema	11
Bijlage 2.	Managementsamenvatting	13
Bijlage 3.	Monitoringsinstrument algehele taxatie.....	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Pijler 1, één van de zes pijlers van het op 30 september 2023 beëindigde Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP VTH), richtte zich op robuuste omgevingsdiensten en financiering. De commissie Van Aartsen concludeerde dat omgevingsdiensten onvoldoende robuust zijn om vanuit professionele distantie te handelen. Het bestuurlijk overleg IBP VTH heeft op 22 juni 2023 ingestemd met het voorstel van pijler 1 dat een robuuste omgevingsdienst voldoet aan vier criteria: effectiviteit, ontwikkelvermogen, wendbaarheid en efficiency. Daarnaast moeten zij zorgdragen voor de nadere uitwerking van deze criteria naar een zestal kritische prestatie-indicatoren (kpi's) en bijbehorende randvoorwaarden. Op 4 juli 2023 is de Tweede Kamer¹ geïnformeerd over deze robuustheidscriteria (zie hoofdstuk 2).

Deze kpi's geven de ondergrens aan. Alle omgevingsdiensten moeten hier op uiterlijk 1 april 2026 aan voldoen. Alle omgevingsdiensten hebben in oktober 2023 een 'zelftoets' uitgevoerd, aan de hand van een door het IBP VTH ontwikkelde toetsingskader². Met het voldoen aan de zes kpi's zijn er een zestal randvoorwaarden aanwezig die nodig zijn om goed te kunnen functioneren. Ook deze randvoorwaarden zijn opgenomen in het toetsingskader. Uit de door het IBP VTH beoordeelde zelftoetsen blijkt dat er twee omgevingsdiensten zijn die voldoen (omgevingsdienst Brabant Noord en omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied)³. De overige 26 omgevingsdiensten hebben op 1 april 2024 een plan van aanpak aangeleverd waarmee ze moeten aantonen welke maatregelen ze treffen om op 1 april 2026 aan de ondergrens te voldoen. Als stelselverantwoordelijke is het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) verantwoordelijk voor het bepalen van de haalbaarheid van de plannen van aanpak als ook voor het monitoren en bijsturen van de voortgang. Elke omgevingsdienst die niet al op basis van de zelftoets voldeed, levert hiervoor elke driemaal een voortgangsrapportage aan, te weten op 31 december 2024, 30 juni 2025 en op 1 april 2026 een eindrapportage (zie bijlage 1 voor een planning).

De Tweede Kamer is op 15 april 2025⁴ door staatssecretaris Jansen geïnformeerd over de voortgang van het proces om te komen tot robuuste omgevingsdiensten op basis van de eerste voortgangsrapportage.

¹ Kamerstukken 22 343 en 28 663 nr. 360

² Het toetsingskader is opgenomen als bijlage 6 bij de Eindnotitie robuuste omgevingsdiensten van pijler 1 (IBP VTH, 22 juni 2023).

³ Kamerstukken 22 243 en 28 663 nr. 390

⁴ Kamerstukken 22 343 en 28 663 nr. 419

In onderstaande tabel is deze voortgang samengevat.

Algehele taxatie		Legenda
PvA	1e VP	
2	3	Voldoet aan alle robuustheidscriteria
10	12	Het is (op dit moment) aannemelijk dat de OD op 1 april 2026 aan de robuustheidscriteria zal voldoen
6	9	Het is (op dit moment) de vraag of de OD op 1 april 2026 aan de robuustheidscriteria zal voldoen
9	3	Het is (op dit moment) niet aannemelijk of dat OD op 1 april 2026 aan de robuustheidscriteria zal voldoen

1.2 Opdracht

Het ministerie van I&W heeft Ambient Advies BV verzocht om ondersteuning bij de analyse en de hernieuwde inschatting van de haalbaarheid om op 1 april 2026 robuust te zijn aan de hand van de tweede voortgangsrapportages. Ambient is gevraagd om per omgevingsdienst de voortgangsrapportage te analyseren en te komen tot een advies zodat I&W een inschatting kan maken van de haalbaarheid (taxatie). Ook is Ambient gevraagd om voor elke omgevingsdienst een conceptbrief op te stellen die IenW gebruikt om de omgevingsdienst te informeren over het resultaat van de taxatie van de tweede voortgangsrapportage.

1.3 Aanpak

Ambient heeft gebruik gemaakt van het monitoringsinstrument dat ook gebruikt is voor de analyse van het plan van aanpak en wat ook de basis vormt voor de analyse van de voortgangsrapportages.

Het monitoringsinstrument bestaat uit:

- Een monitoringsinstrument voor de beoordeling van de individuele randvoorwaarden en kpi's⁵. Dit monitoringsinstrument is door Twijnstra en Gudde, onder begeleiding van de begeleidingscommissie van pijler 1, ontwikkeld voor de analyse van de plannen van aanpak. Het monitoringsinstrument is onderdeel van het rapportageformulier en beschrijft per randvoorwaarde en kpi waaraan voldaan moet worden om op 1 april 2026 robuust te zijn. De toelichting van elke randvoorwaarde/kpi in het monitoringsinstrument is gebaseerd op hetgeen wat is vastgesteld op bestuurlijk niveau in het IBP VTH.
- Een monitoringsinstrument om vanuit de individuele beoordeling te komen tot een algehele taxatie. Dit monitoringsinstrument is door Ambient ontwikkeld, onder begeleiding van IenW, voor de analyse van de eerste voortgangsrapportage (zie bijlage 3).

Bij de analyse is gebruik gemaakt van de informatie die door elke omgevingsdienst is aangeleverd in de tweede voortgangsrapportage en eventueel aanvullende documenten. De door Ambient uitgevoerde analyse en voorlopige inschatting van de haalbaarheid op basis

⁵ Het monitoringsinstrument dat gebruikt is voor de analyse van het plan van aanpak bevat, naast de zes kpi's, drie van de zes randvoorwaarden. Onduidelijk is waarom de overige drie randvoorwaarden destijds bij de analyse van de plannen van aanpak niet zijn opgenomen in het monitoringsinstrument.

van de tweede voortgangsrapportages is in een werksessie op 31 juli 2025 met de accounthouders van IenW voor de omgevingsdiensten getoetst en waar nodig bijgesteld.

Dit heeft geresulteerd in een concept-beoordeling met een taxatie per OD op zowel de individuele kpi's als een algehele taxatie. De concept-beoordeling en een begeleidende e-mail is van 5 augustus tot en met 12 augustus voorgelegd aan de omgevingsdienst voor *hoor en wederhoor*. In de begeleidende e-mail is een samenvatting opgenomen van de concept-beoordeling en een overzicht van de gemaakte aannames en ontbrekende informatie om tot een goede analyse te komen. Een uitzondering daargelaten heeft elke omgevingsdienst gebruik gemaakt van de gelegenheid om met een reactie te komen. Deze reactie is verwerkt en heeft geleid tot een definitieve beoordeling met een taxatie per OD op zowel de individuele kpi's als een algehele taxatie. De algehele taxatie van alle OD's is opgenomen in een managementsamenvatting die door de staatssecretaris gebruikt worden om de Tweede Kamer te informeren over de voortgang.

Per omgevingsdienst is er een conceptbrief opgesteld met daarin de algehele taxatie en de aandachtspunten op basis van de individuele taxatie per randvoorwaarde/kpi, zodat het voor een omgevingsdienst duidelijk is welke stappen er nog nodig zijn om op 1 april 2026 robuust te zijn. Het ministerie van I&W is eindverantwoordelijk voor de inhoud van de brief.

Aandachtspunt

Omdat de omgevingsdiensten nog ruim een half jaar de tijd om aan alle robuustheidscriteria te voldoen, betekent dit dat de ruimte om de benodigde stappen te zetten en daarover bestuurlijk af te stemmen steeds kleiner wordt. Bij de beoordeling van de tweede voortgangsrapportage heeft de planning een belangrijke rol gespeeld bij de inschatting van de haalbaarheid. Dit mede met het oog dat uiteindelijk op 1 april 2026 een omgevingsdienst moet voldoen aan alle robuustheidscriteria om robuust te zijn. De kleur oranje zal bij het beoordelen van de volgende voortgangsrapportage in haar geheel vervallen: er wordt wel of niet voldaan.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de methode die gebruikt is om de haalbaarheid in te schatten met zowel aandacht voor de individuele taxatie van de kpi's als het komen tot een algehele taxatie per OD. In bijlage 1 is de planning opgenomen. In bijlage 2 is de managementsamenvatting opgenomen en in bijlage 3 het monitoringsinstrument (stroomschema) om te komen tot de algehele taxatie.

2 Methode om de robuustheidscriteria te analyseren

Bij elke omgevingsdienst is aan de hand van het monitoringsinstrument op basis van de tweede voortgangsrapportage de haalbaarheid ingeschat voor de drie randvoorwaarden en zes kpi's uit het monitoringsinstrument. Dit monitoringsinstrument is gebruikt destijds voor de analyse van het plan van aanpak en vormt ook de basis voor de analyse van de voortgangsrapportages. De randvoorwaarden/kpi's zijn individueel getaxeerd en uiteindelijk is bij elke omgevingsdienst een algehele taxatie gegeven.

2.1 Taxatie individuele randvoorwaarden/kpi's

Ambient heeft op basis van de informatie uit de tweede voortgangsrapportage alle randvoorwaarden/kpi's geanalyseerd op hun haalbaarheid om op 1 april 2026 aan te voldoen. Ambient heeft van elke randvoorwaarde/kpi de haalbaarheid ingeschat op basis van de beschikbare informatie die door de OD's verstrekt is bij de tweede voortgangsrapportage en eventueel aanvullende informatie naar aanleiding van het hoor en wederhoor. Hierbij is alle informatie betrokken, dus bijvoorbeeld ook informatie die de OD bij een andere randvoorwaarde/kpi opgenomen had, of als de informatie van een andere omgevingsdienst kwam. Ook openbare informatie zoals besluiten van AB/DB zijn, waar relevant, betrokken om de informatie uit de voortgangsrapportage te verifiëren.

Bij de taxatie van de individuele randvoorwaarden/kpi's is de volgende kleurcodering gebruikt:

Taxatie	Omschrijving
	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt <i>op dit moment</i> voldaan aan de randvoorwaarde/kpi.
	<ul style="list-style-type: none"> De geformuleerde maatregel lijkt afdoende te zijn om het gestelde doel te realiseren; en De OD lijkt binnen de eigen invloedssfeer in staat te zijn de maatregelen voor 1 april 2026 te realiseren.
	<ul style="list-style-type: none"> Acties zijn op dit moment nog globaal in het PvA of voortgangsrapportage beschreven; en De OD geeft aan dat realisatie van de maatregel voor 1 april 2026 plaatsvindt."
	<ul style="list-style-type: none"> Acties zijn op dit moment nog globaal in het PvA of voortgangsrapportage beschreven; of De geformuleerde maatregel in het PvA; of voortgangsrapportage lijkt afdoende te zijn om het gestelde doel te realiseren; en De OD geeft aan dat realisatie van de maatregel pas na 1 april 2026 gerealiseerd is.
	<ul style="list-style-type: none"> Actie ontbreekt of is onvoldoende uitgewerkt; of De haalbaarheid van de actie wordt betwijfeld door de beperkte invloedssfeer van de OD en het is op dit moment nog te onduidelijk of er grote (bestuurlijke of financiële) afhankelijkheid is; of Een OD geeft aan niet te willen of te kunnen voldoen aan het criterium.

Naar mate de datum van 1 april 2026 nadert, is er minder tijd om acties in gang te zetten om te voldoen aan alle randvoorwaarden en kpi's. Om die reden is bij de beoordeling per

individuele randvoorwaarde en kpi die nu niet groen of rood zijn, onderscheid gemaakt in lichtoranje en donkeroranje.

- Lichtoranje: de actie is nog te globaal beschreven waarbij het onduidelijk is of de actie gaat leiden tot het voldoen aan het criterium, maar indien de actie hiertoe leidt, lijkt het met de gegeven planning wel per 1 april 2026 te gaan voldoen.
- Donkeroranje: de actie is of te globaal beschreven of de juiste actie is wel de juiste om te voldoen aan het criterium, maar evident is dat op basis van de bijgeleverde planning niet per 1 april 2026 voldaan wordt.

Bij een donkeroranje taxatie zal bij een ongewijzigde planning, uiteindelijk op 1 april 2026 de taxatie omslaan in rood. De donkeroranje duiding geeft de omgevingsdiensten de gelegenheid om hun planning nog bij te stellen. Omgevingsdiensten hebben nog ruim een half jaar om aan alle robuustheidscriteria te voldoen. Bij de beoordeling van de volgende voortgangsrapportage zal uiteindelijk het oranje oordeel in zijn geheel komen te vervallen: de omgevingsdienst voldoet wel (groen) of niet (rood) aan alle robuustheidscriteria.

Aandachtspunten

In de brieven naar aanleiding van de beoordeling van de eerste voortgangsrapportage is nadrukkelijk verzocht dat de omgevingsdienst van elke randvoorwaarde/kpi, ook die al op basis van de zelftoets voldeden, een update te geven inclusief motivatie waarom ze (nog altijd) voldoet.

- Veel omgevingsdiensten hebben hier gehoor aan gegeven. Bij een aantal bleek uit de motivering dat de randvoorwaarde/kpi anders geïnterpreteerd is dan eerder door pijler 1 van het IBP VTH beoogd was. Dit heeft geleid tot een minder positieve beoordeling dan de omgevingsdienst aan zichzelf ten tijde van de zelftoets heeft toegekend.
- Er zijn nog altijd veel omgevingsdiensten die, anders dan de status, geen toelichting geven waaruit blijkt dat men (nog altijd) voldoet. Er is echter een aantal criteria waar de beoordeling in 2023 geen garantie geeft dat men nu ook voldoet. Denk bijvoorbeeld aan de kpi *kwaliteitscriteria* waar per 1 januari 2025 de kwaliteitscriteria 3.0 vigeren.
- Bij de kpi *kwaliteitscriteria* blijkt de toelichting belangrijk om te bepalen of voldaan wordt. Als men èn voldeed aan de kwaliteitscriteria 2.3 èn toereikende stappen zet om de omslag naar 3.0 te maken, voldoet men nu al. De criteria gelden immers wel vanaf 1 januari 2025, omgevingsdiensten hebben op grond van artikel 5 van de modelverordening een jaar de tijd om hieraan te voldoen. Bij de volgende voortgangsrapportage moet uit de informatie die verstrekt wordt door de omgevingsdienst blijken of voldaan wordt aan de kwaliteitscriteria 3.0.

In het rapportageformulier is voor het eerst voor elke omgevingsdienst helder op een rijtje gezet wat er bij elke randvoorwaarde/kpi nodig is om te voldoen. Dit is geen nieuwe informatie, maar dit isop bestuurlijk niveau vastgesteld tijdens het IBP VTH. Toch is dit de maatlat waarlangs de randvoorwaarde/kpi's gelegd moeten worden en dit leidt er bij sommige omgevingsdiensten toe dat men of 1) niet de juiste motivatie aanlevert of 2) niet voldoet nu men inzicht heeft in wat er met de randvoorwaarde/kpi bedoeld wordt. Denk bijvoorbeeld aan de definitie van opleidingsuitgaven.

Het laatste aandachtspunt is de informatiedichtheid. Een omgevingsdienst die aangeeft een BI-strategie vastgesteld te hebben voldoet. De omgevingsdienst de BI-strategie echter meeleverd, wordt beoordeeld op niet alleen het hebben van een BI-strategie, maar ook of de verplichte onderdelen in de BI-strategie zijn opgenomen. Hiermee loopt de omgevingsdienst die veel informatie verstrekt eerder de kans om negatiever beoordeeld te worden dan de omgevingsdienst die niet het stuk als bewijslast meestuurt. Uiteindelijk is het de verantwoordelijkheid van de omgevingsdienst om de juiste informatie aan te leveren. Bij de inschatting van de haalbaarheid wordt vertrouwd op de (soms) summier informatie die is aangeleverd.

2.2 Algehele taxatie

De algehele taxatie is de basis voor de informatie die is opgenomen in de managementsamenvatting die de staatssecretaris aan de Tweede Kamer stuurt (zie bijlage 2). Deze algehele taxatie geeft aan of verwacht kan worden dat de omgevingsdienst op 1 april 2026 robuust is, oftewel voldoet aan **alle** robuustheidscriteria. Hierbij is onderscheid tussen de omgevingsdiensten die op dit moment al voldoen (op basis van de zelftoets of inmiddels op basis van de tweede voortgangsrapportage) en de omgevingsdiensten die op dit moment nog niet voldoen. Er is onderscheid gemaakt in vier kleuren:

Taxatie	Omschrijving
Voldoet	De OD voldoet op dit moment aan de robuustheidscriteria
Aanpak	Het is (op dit moment) aannemelijk dat de OD op 1 april 2026 aan de robuustheidscriteria zal voldoen.
Vraag	Het is (op dit moment) de vraag of de OD op 1 april 2026 aan de robuustheidscriteria zal voldoen.
Niet voldoen	Het is (op dit moment) niet aannemelijk of de OD op 1 april 2026 aan de robuustheidscriteria zal voldoen.

De algehele taxatie gaat gepaard met een algemene toelichting als ook een toelichting op de individuele randvoorwaarden/kpi's die (nog) niet voldoen (rood/oranje).

Ambient heeft zich gehouden aan het monitoringsinstrument dat is ontwikkeld voor de analyse van de eerste voortgangsrapportage en wat destijds als bijlage was opgenomen bij de rapportage van de analyse van deze eerste voortgangsrapportage. Dit monitoringsinstrument, wat een stroomschema is, is opgenomen in bijlage 3.

Aandachtspunten

Algemeen

De eerder bij de beoordeling van de eerste voortgangsrapportage opgestelde methode voldoet nog altijd om te komen tot de algehele taxatie.

Donkeroranje bij individuele randvoorwaarde/kpi versus oranje bij algehele taxatie

Bij het analyseren van de tweede voortgangsrapportage is, zoals eerder genoemd, de planning zwaarder meegewogen. Dit heeft ertoe geleid dat sommige individuele randvoorwaarden/kpi's de individuele kleurcode *donkeroranje* kregen. Dit zijn de randvoorwaarden/kpi's waarbij (waarschijnlijk) de juiste stappen gezet worden, maar evident is dat deze stappen (te laat) worden uitgevoerd om per 1 april 2026 te voldoen. In de algehele taxatie heeft de aanwezigheid van dergelijke *donkeroranje* randvoorwaarden/kpi's ertoe geleid dat de algehele taxatie op zijn minst de kleurcode *oranje* kreeg. Er is voor gekozen om de oranje kleurcodering van de algehele taxatie niet, zoals bij de individuele randvoorwaarden/kpi's, op te splitsen in donker- en lichtoranje. De Tweede Kamer is immers nu gewend de eerder gecommuniceerde managementsamenvatting en het wijzigen van de kleurcodering zou mogelijk tot verwarring leiden en het minder goed vergelijkbaar maken. Het maakt wel dat de legenda bij de kleurcode oranje van de algehele taxatie (die stelt "het is de vraag of er per 1 april 2026 voldaan wordt") niet langer passend is als evident is dat de stappen niet tijdig gerealiseerd worden, ondanks dat er uiteindelijk (waarschijnlijk) voldaan gaat worden.

Tijdspad tot 1 april 2026 steeds korter

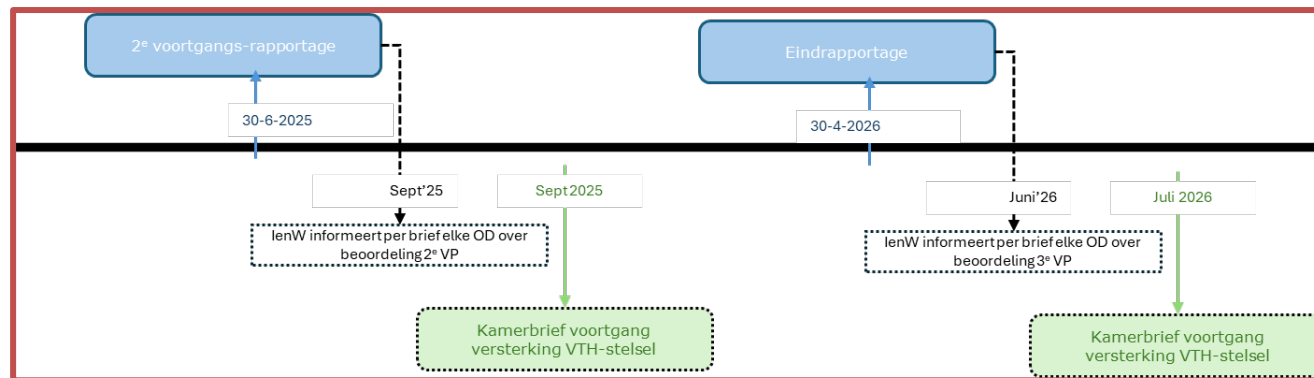
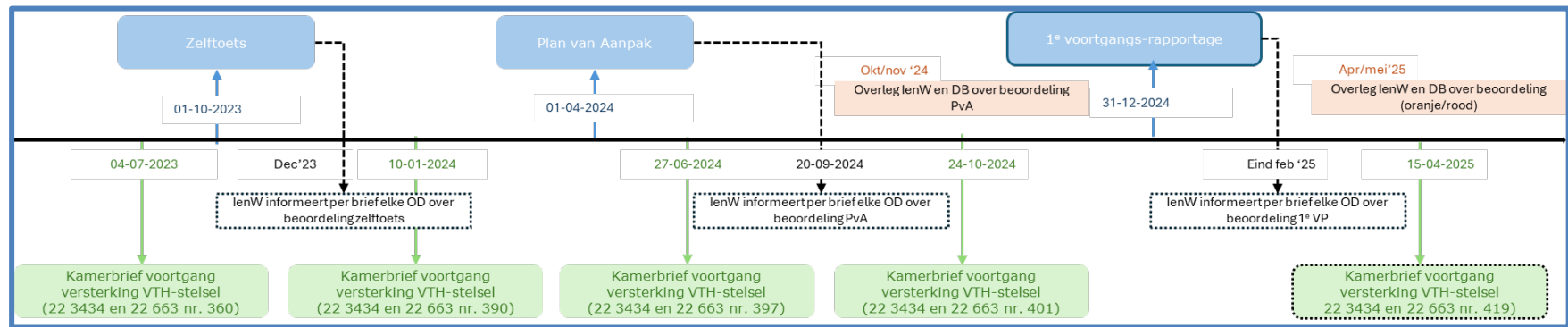
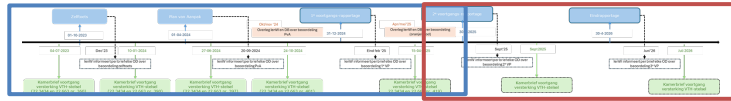
Bij de beoordeling van de volgende voortgangsrapportage vervalt de oranje kleur. Een omgevingsdienst voldoet wel (groen) of niet (rood) aan alle robuustheidscriteria. Hiermee bestaat er een kans dat meer omgevingsdiensten bij de volgende beoordeling rood kleuren dan nu het geval is.

Bijlage 1. Tijdschema

Overzicht proces robuuste omgevingsdiensten

Overzicht stappen tot heden

Bijlage 2. Managementsamenvatting

Algehele taxatie per omgevingsdienst

Legenda en overzicht

Kleur	Toelichting	Taxatie: Uiterlijk 1-4-2026 robuust		
		PvA	1 ^e VP	2 ^e VP
	Taxatie: voldoet aan de robuustheidscriteria	2	3	4
	Taxatie: het is (op dit moment) aannemelijk dat de OD op 1 april 2026 aan de robuustheidscriteria zal voldoen	10	12	15
	Taxatie: het is (op dit moment) de vraag of de OD op 1 april 2026 aan de robuustheidscriteria zal voldoen	6	9	5
	Taxatie: het is (op dit moment) niet aannemelijk of dat OD op 1 april 2026 aan de robuustheidscriteria zal voldoen	9	3	3

Overzicht omgevingsdiensten die op dit moment voldoen aan de robuustheidscriteria

Naam Omgevingsdienst	Taxatie: uiterlijk 1-4-2026 robuust			Toelichting taxatie	Toelichting rode en oranje vlakken uit de onderliggende duiding per OD
	PvA	1 ^e VP	2 ^e VP		
ODBN Brabant Noord				De Minister van IenW heeft ODBN op 24 juni 2024 per brief laten weten dat de omgevingsdienst voldoet aan de robuustheidscriteria.	Niet van toepassing omdat de dienst al voldeed op basis van de zelftoets van september 2023.
ODNZKG Noordzee-kanaalgebied				De Minister van IenW heeft ODNZKG op 24 juni 2024 per brief laten weten dat de omgevingsdienst voldoet aan de robuustheidscriteria.	Niet van toepassing omdat de dienst al voldeed op basis van de zelftoets van september 2023.
ODRA Arnhem				Op basis van de tweede voortgangsrapportage kan worden geconcludeerd dat de ODRA voldoet aan de robuustheidscriteria.	Niet van toepassing omdat in de onderliggende duiding geen rode en oranje vlakken voorkomen.
ODZOB Zuid Oost Brabant				Op basis van de eerste en tweede voortgangsrapportage kan worden geconcludeerd dat de ODZOB voldoet aan de robuustheidscriteria.	Niet van toepassing omdat in de onderliggende duiding geen rode en oranje vlakken voorkomen.

Overzicht omgevingsdiensten die op dit moment nog niet voldoen aan de robuustheidscriteria

Naam Omgevingsdienst	Taxatie: uiterlijk 1-4-2026 robuust			Toelichting taxatie	Toelichting rode en oranje vlakken uit de onderliggende duiding per OD
	PvA	1 ^e VP	2 ^e VP		
DCMR Rijnmond				Het is aannemelijk dat DCMR per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	Niet van toepassing omdat in de onderliggende duiding geen rode en oranje vlakken voorkomen.
FUMO Friesland				Vanwege een aantal kanttekeningen is het de vraag de FUMO per 1 april 2026 kan voldoen aan de robuustheidscriteria.	Het plan om te voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0 is vertraagd en mogelijk kan alleen samenwerking met de noordelijke omgevingsdiensten leiden tot het voldoen aan de criteria. Hiermee is het de vraag of FUMO op 1 april 2026 zelfstandig voldoet aan de kwaliteitscriteria. Ook wordt het

Naam Omgevingsdienst	Taxatie: uiterlijk 1-4-2026 robuust	Toelichting taxatie			Toelichting rode en oranje vlakken uit de onderliggende duiding per OD
		PvA	1 ^e VP	2 ^e VP	
					opleidingsbudget pas in het najaar van 2026 vastgesteld.
ODA	Achterhoek				<p>Het is niet aannemelijk dat de ODA per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.</p> <p>Niet alle basistaken zijn overgedragen omdat de provincie haar basistaken bij de ODRN en ODRA belegt. De ODA wil een zelfstandige robuuste dienst zijn en streeft erna voor 1 april 2026 de provinciale taken te hebben overgedragen. Vanwege de beperkte invloed die de ODA heeft op de overdracht van provinciale basistaken, telt het oranje vlak op deze randvoorwaarde niet mee bij de algehele taxatie. Daarnaast wordt niet voldaan aan de omzetnorm. De ODA overweegt een fusie met OD Veluwe om de omzetnorm wel te kunnen halen. De ODA besluit spoedig of ze de verkenning om te fuseren met de OD Veluwe wil doorzetten. Indien de ODA besluit zelfstandig te blijven, is het niet duidelijk hoe de ODA aan de omzetnorm wenst te gaan voldoen. Tot slot lijkt ODA zich niet zondermeer te committeren aan de norm van minstens 3 fte op BI. De ODA laat dit afhangen van de BI-strategie die nog ontwikkeld moet worden.</p>
ODDV	De Vallei				<p>Het is niet aannemelijk dat de ODDV per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.</p> <p>Niet alle basistaken zijn overgedragen omdat de provincie haar basistaken bij de ODRN en ODRA belegt. Vanwege de beperkte invloed die de ODDV heeft op de overdracht van provinciale basistaken, telt het rode vlak op deze randvoorwaarde niet mee bij de algehele taxatie. De ODDV zet in op doorontwikkeling en versterking van de milieutaken en ziet daarbij de omzetnorm niet als essentieel. Uit de informatie die door ODDV is verstrekt bij de voortgangsrapportage en het hoor en wederhoor is onduidelijk of voldaan wordt aan de omzetnorm.</p>
ODG	Groningen				<p>Het is aannemelijk dat ODG per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.</p> <p>Niet van toepassing omdat in de onderliggende duiding geen rode en oranje vlakken voorkomen.</p>
ODH	Haaglanden				<p>Het is aannemelijk dat ODH per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.</p> <p>Niet van toepassing omdat in de onderliggende duiding geen rode en oranje vlakken voorkomen.</p>
ODIJ	IJmond				<p>Vanwege een aantal kanttekeningen is het de vraag of ODIJ per 1 april 2026 kan</p> <p>Er zijn een aantal criteria (omzetnorm, afspraken over het terugnemen van milieu-plustaken als ook innovatiebudget) waaraan pas na het actualiseren van de</p>

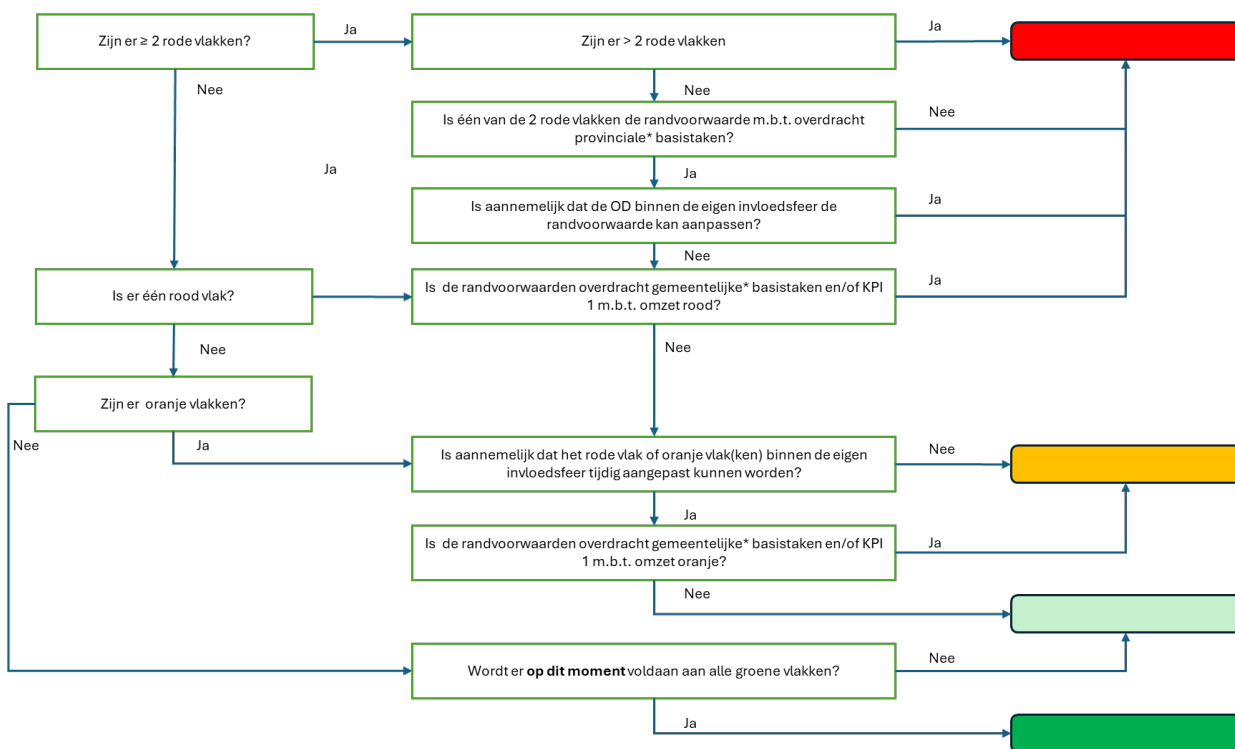
Naam Omgevingsdienst		Taxatie: uiterlijk 1-4-2026 robuust			Toelichting taxatie	Toelichting rode en oranje vlakken uit de onderliggende duiding per OD
		PvA	1 ^e VP	2 ^e VP		
					voldoen aan de robuustheidscriteria.	GR en financieringsstructuur, als onderdeel van de Kadernota 2027, zal worden voldaan. Het moment van besluitvorming over de Kadernota 2027 leidt ertoe dat pas op 1 januari 2027 structurele middelen beschikbaar komen.
ODIJS	IJsselland				Vanwege een aantal kanttekeningen is het de vraag of ODIJS per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	ODIJS neemt voldoende innovatie- en opleidingsbudget op in de meerjarenbegroting voor 2027 en 2028, maar voldoet hiermee niet op 1 april 2026 aan beide criteria. Ook is het de vraag of ODIJS op 1 april 2026 zelfstandig voldoet aan de kwaliteitscriteria.
ODMH	Midden Holland				Het is aannemelijk dat ODMH per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	Niet van toepassing omdat in de onderliggende duiding geen rode en oranje vlakken voorkomen.
ODNHN	Noord-Holland Noord				Vanwege een aantal kanttekeningen is het de vraag of ODNHN per 1 april 2026 kan voldoen aan de robuustheidscriteria.	ODNHN maakt geen onderscheid in taken op de begroting. Na eventuele aanpassing van de financieringssysteematiek zou hieraan voldaan kunnen worden. Hier loopt momenteel een onderzoek naar. Er zijn meerdere kpi's waar ODNHN aan wil voldoen, maar waar het - ondanks het éénmalig vrijmaken van € 1 mln, onduidelijk is of er sprake is van structurele financiering. Dit in combinatie met het ontbreken van een planning maakt dat het voor het vaststellen van een innovatie-agenda, >1% innovatiebudget, 3% loonsom als opleidingsbudget, opstellen BI-strategie en werven >3 fte op BI de vraag is of per 1 april 2026 voldaan wordt.
ODR	Rivierenland				Vanwege een aantal kanttekeningen is het de vraag of ODR per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	Niet alle basistaken zijn overgedragen omdat de provincie haar basistaken bij de ODRN en ODRA belegt. Vanwege de beperkte invloed die de ODR heeft op de overdracht van provinciale basistaken, telt het rode vlak op deze randvoorwaarde niet mee bij de algehele taxatie. Daarnaast voldoet ODR niet aan de omzetnorm. ODR ziet dat door het uitbreiden van de dienstverlening het kan voldoen aan de omzetnorm. Er loopt momenteel een uitgebreid programma Taakuitbreiding met gesprekken met alle deelnemers. Hierin worden de afspraken vastgelegd die uiteindelijk, bij voldoende draagvlak, geborgd worden in de Kadernota 2027. Deze wordt echter pas in juli 2026

Naam Omgevingsdienst	Taxatie: uiterlijk 1-4-2026 robuust	Taxatie: uiterlijk 1-4-2026 robuust			Toelichting taxatie	Toelichting rode en oranje vlakken uit de onderliggende duiding per OD
		PvA	1 ^e VP	2 ^e VP		
						vastgesteld, waardoor op 1 april 2026 niet wordt voldaan.
ODRN	Nijmegen				Het is aannemelijk dat ODRN per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	Niet van toepassing omdat in de onderliggende duiding geen rode en oranje vlakken voorkomen.
ODT	Twente				Het is aannemelijk dat ODT per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	Niet van toepassing omdat in de onderliggende duiding geen rode en oranje vlakken voorkomen.
ODU	Utrecht				Het is aannemelijk dat ODU per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	Niet van toepassing omdat in de onderliggende duiding geen rode en oranje vlakken voorkomen.
ODV	Veluwe				Op een aantal kanttekeningen na is het aannemelijk dat ODV per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	Niet alle basistaken zijn overgedragen omdat de provincie haar basistaken bij de ODRN en ODRA belegt. Vanwege de beperkte invloed die de ODV heeft op de overdracht van provinciale basistaken, telt het rode vlak op deze randvoorwaarde niet mee bij de algehele taxatie. ODV voert enkel milieugerelateerde plustaken uit en geeft daarmee geen mogelijkheid tot uitbreiding van niet-milieugerelateerde plustaken. ODV werkt aan diverse innovatieprojecten van deelnemers, maar het ontbreekt aan een concrete agenda met een visie en daaraan gekoppelde meerjarenprogrammering. Tot slot is onvoldoende duidelijk welke afspraken in de GR gemaakt zijn over het terugnemen van de milieugerelateerde plustaken en of deze toereikend zijn.
ODWH	West Holland				Op één kanttekening na is het aannemelijk dat ODWH per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	ODWH voert de tweede helft van 2025 gesprekken met de deelnemers over het afnemen van meer niet-milieugerelateerde plustaken.
OZHZ	Zuid-Holland Zuid				Op een aantal kanttekeningen na is het aannemelijk dat OZHZ per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	OZHZ maakt momenteel geen onderscheid op haar begroting in de basistaken (zowel milieu- als niet-milieugerelateerde), de milieugerelateerde plustaken en de niet-milieugerelateerde plustaken. Er is toegezegd dit onderscheid te maken in de ontwerpbegroting voor 2027 welke in april 2026 waarschijnlijk wordt vastgesteld. OZHZ voldoet momenteel niet aan de kwaliteitscriteria, omdat niet wordt voldaan aan het deskundigengebied ketentoezicht. OZHZ onderzoekt of door in een pool te gaan werken met andere OD's, kan worden voldaan aan de vigerende kwaliteitscriteria 3.0. Hiermee is het de

Naam Omgevingsdienst	Taxatie: uiterlijk 1-4-2026 robuust	Taxatie: uiterlijk 1-4-2026 robuust			Toelichting taxatie	Toelichting rode en oranje vlakken uit de onderliggende duiding per OD
		PvA	1 ^e VP	2 ^e VP		
						vraag of OZHZ op 1 april 2026 zelfstandig voldoet aan de kwaliteitscriteria.
OFGV	Flevoland, Gooi en Vechtstreek				Het is aannemelijk dat OFGV per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	Niet van toepassing omdat in de onderliggende duiding geen rode en oranje vlakken voorkomen.
OMWB	Midden West Brabant				Het is aannemelijk dat OMWB per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	OMWB reserveert 2% van de loonsom aan opleidingskosten, als financiële component van het opleidingsplan. Daarnaast rekent het de urenbesteding mee van de medewerkers die scholing volgen om te voldoen aan de norm. Hiermee wordt niet voldaan aan de definitie van opleidingskosten uit het A&O fonds gemeenten die aangeeft dat enkel de uren mogen worden meegerekend van ambtenaren die zich uit hoofde van hun functie met scholing bezighouden, oftewel scholing geven in plaats van volgen.
ODD	Drenthe				Het is aannemelijk dat ODD per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	Niet van toepassing omdat in de onderliggende duiding geen rode en oranje vlakken voorkomen.
RUDLN	Limburg Noord				Het is niet aannemelijk dat de RUDLN per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	De RUDLN wordt omgevormd tot een robuuste omgevingsdienst voor Noord- en Midden-Limburg (ODNML). Het bedrijfsplan voor de ODNML in wording laat voortgang zien op alle randvoorwaarden en kpi's, maar door het ontbreken van concrete stappen en een meer gedetailleerde planning is het niet aannemelijk dat per 1 april 2026 wordt voldaan. Ondanks dat de provinciale basistaken in de Gemeenschappelijke Regeling belegd zijn bij RUDLN, ligt de uitvoering bij ODZL. De ODNML in wording gaat het gesprek aan om de uitvoering van de provinciale taken ook bij ODNML te leggen. Vanwege de beperkte invloed die de ODNML heeft op de overdracht van provinciale basistaken, telt het oranje vlak op deze randvoorwaarde niet mee bij de algehele taxatie. De dienst wil in een realistisch tempo groeien naar € 22,8 mln. in 2030 en geeft aan per 1 april 2026 te voldoen aan de omzetnorm door o.a. het resterende implementatiebudget aan de begroting voor 2026 toe te kennen. De onderbouwing hiervoor is op dit moment ontoereikend. De dienst overweegt geen

Naam Omgevingsdienst		Taxatie: uiterlijk 1-4-2026 robuust			Toelichting taxatie	Toelichting rode en oranje vlakken uit de onderliggende duiding per OD
		PvA	1 ^e VP	2 ^e VP		
						uitbreiding van niet-milieugerelateerde taken, waardoor gezien de omzetnorm, niet wordt voldaan. Tot slot zijn er een aantal kpi's waar nog onvoldoende duidelijk is welke stappen er gezet gaan worden, ondanks het voorzien in de financiële middelen hiervoor op de ontwerp-begroting 2026. Het gaat hierbij onder andere om het hebben van voldoende personeel in vaste dienst of het aantrekken van voldoende capaciteit op BI.
RUDZ	Zeeland				Op één kanttekening na is het aannemelijk dat RUDZ per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	Omdat het werven van de laatst benodigde fte op BI pas kan starten nadat de BI-strategie is uitgewerkt en de werving van de informatiemanager die de BI-strategie gaat uitwerken ook nog loopt, is het de vraag of per 1 april 2026 er minstens 3 fte op BI aanwezig is.
ODZL	Zuid Limburg				Het is aannemelijk dat ODZL per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	Niet van toepassing omdat in de onderliggende duiding geen rode en oranje vlakken voorkomen.

Bijlage 3. Monitoringsinstrument algehele taxatie

*indien de gemeentelijke basistaken niet volledig zijn overgedragen, weegt de individuele taxatie zwaar mee bij de algehele taxatie. Indien echter de provinciale basistaken niet zijn overgedragen aan de desbetreffende omgevingsdienst, weegt de individuele taxatie niet mee bij de algehele taxatie omdat de omgevingsdienst hier over het algemeen weinig invloed op heeft.

OD	KPI/ randvoorwaarde	Criterium	Haalbaar voor 1-4-2026			Toelichting fiscale 2e voortgangsrapportage		
			O.b.v. PVA	O.b.v. 1e VP	O.b.v. 2e VP	Duiding Ambiant	Toelichting welke informatie geleid heeft tot wijziging oordeel haalbaarheid (indien aan de orde)	
ODZOB	Randvoorwaarde	n.v.t.	3 Alle gemeenten en provincies nemen deel en alle basistaken zijn overgedragen				Uit het Plan van Aanpak volgde dat alle provinciale en gemeentelijke basistaken zijn overgedragen. In de 2e voortgangsrapportage benoemt ODZOB dat dit nog altijd het geval is, en dat dit wordt gemonitord met accountmanagement. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan deze randvoorwaarde.	
ODZOB	Randvoorwaarde	n.v.t.	4 De governance is ingericht en er is onafhankelijkheid en de directeur heeft mandaat	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		Uit de zelftoets van 2023 volgde dat de governance van de ODZOB op orde is, en dat de directeur mandaat heeft en de organisatie onafhankelijk kan handelen. In de 2e voortgangsrapportage geeft de ODZOB aan dat hierin geen wijzigingen zijn. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan deze randvoorwaarde.	
ODZOB	Randvoorwaarde	n.v.t.	5 De OD is v.w.b. de omzet in staat onderscheid te maken tussen taken	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		Uit de zelftoets van 2023 volgde dat de ODZOB voor de omzet onderscheid kan maken tussen basistaken, milieugerelateerde plusstukken en overige plusstukken. In de 2e voortgangsrapportage geeft de ODZOB aan dat hierin geen wijzigingen zijn. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan deze randvoorwaarde.	
ODZOB	Omvang	KPI 1	6 Omzet en basistaken incl. milieutaken > € 16,5 mln.				Uit het Plan van Aanpak volgde dat voor 2024 de basistaken begroot waren op 12 miljoen euro, en de milieugerelateerde plusstukken bedragen ruim 9 miljoen euro. Hiermee voldeed ODZOB ten tijde van de 1e beoordeling ruim aan de omzetnorm. In de 2e voortgangsrapportage geeft ODZOB aan dat er geen relevante wijzigingen in omzet zijn geweest. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan dit criterium.	
ODZOB	Omvang	KPI 1	7 > 80% in vaste dienst van het totaal aantal fte				Uit de 2e voortgangsrapportage volgt dat ODZOB dat zich het afgelopen jaar heeft ingezet om het percentage inhuur nog verder terug te dringen. Het percentage inhuur was voor 2025 begroot op 18%, en bedroeg feitelijk 15,6% in mei 2025. Dit mede dankzij het in vaste dienst nemen van ingehuurd personeel. ODZOB voldoet daarmee ruim aan de norm van maximaal 20% inhuur. Bovendien blijft ODZOB actief inzetten om ook in de toekomst te blijven voldoen, door uitstroom van vaste medewerkers op te vangen. Hiertoe heeft ODZOB een talentenprogramma voor zij-instromers opgericht. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan dit criterium.	
ODZOB	Kwaliteit	KPI 2	8 Voldaan aan de kwaliteitscriteria basis- en plusstukken: kritieke massa, procescriteria, competenties				In de 1e voortgangsrapportage noemde ODZOB bovengemiddeld te voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.3, volgens de uitkomst van een extern onderzoek. In de 2e voortgangsrapportage meldt ODZOB momenteel de overgang door te voeren naar de huidige vigerende kwaliteitscriteria 3.0 die per 1 januari 2025 gelden. Dit is onderdeel van de Meerjaren-ontwikkelaanpak. Een eerste toetsing op deze kwaliteitscriteria wordt dit jaar uitgevoerd. Hiermee wordt voldaan aan dit criterium.	
ODZOB	Innovatie	KPI 3	9 Komt er een innovatie-agenda?				Uit de 1e en 2e voortgangsrapportage blijkt dat ODZOB beschikt over een meerjarige innovatie-agenda (onderdeel Meerjaren-ontwikkelaanpak 2025-2027) die op 19 december 2024 bestuurlijk is vastgesteld. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan dit criterium.	
ODZOB	Innovatie	KPI 3	10 Innovatiebudget > 1% begroting?				Uit de 1e en 2e voortgangsrapportage volgt dat ODZOB voldoende innovatiebudget (>1%) reserveert. Volgens de op 19 december 2024 bestuurlijk vastgestelde Meerjaren Ontwikkelaanpak is er jaarlijks , boven de al aanwezige middelen, 350.000 euro gereserveerd voor innovatie, en daarnaast incidenteel 450.000 euro. Dit komt dus aanvullend meer op 500.000 euro per jaar (structuurextra-invalideel budget). Uit het hoor en wederhoor volgt op 11 augustus dat de reguliere middelen (o.m. Collectief programma en Regionaal Operatietoel Kadef) ook middelen beschikbaar stelt voor innovatie. Gelet op de jaarlijkse omzet van 22 miljoen is duidelijk dat enkel de aanvullende middelen al meer dan 1% van de begroting betreft. We onthangen bij een volgende voortgangsrapportage graag informatie over het totale innovatiebudget. ODZOB voldoet nog steeds aan dit criterium.	
ODZOB	Continuïteit	KPI 4	11 Uitbreiding met niet-milieutaken gerelateerde plusstukken mogelijk?	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		Uit de zelftoets van 2023 volgde dat ODZOB voldoet aan deze KPI: de dienst is organisatorisch en financieel in staat om extra taken op zich te nemen. In de 2e voortgangsrapportage geeft ODZOB aan dat hierin geen wijzigingen zijn. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan dit criterium.	
ODZOB	Continuïteit	KPI 4	12 Afspraken toereikend in GR van terugnemen (milieugerelateerd) plusstukken	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		Uit de zelftoets van 2023 volgde dat ODZOB voldoet aan deze KPI. Uit het Plan van Aanpak volgde dat de ODZOB en haar opdrachtgevers de Gemeenschappelijke Regeling zouden herzien, met verwachte oplevering van 1 juli 2024, met daarin opgenomen dat voor opdrachtgevers een opzaterdag van 2 jaar geldt. Uit het hoor en wederhoor volgt op 11 augustus dat de aangepaste GR-regeling op 7 maart 2024 door het AB is vastgesteld en inmiddels door alle deelnemers is ondertekend. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan dit criterium.	
ODZOB	Continuïteit	KPI 4	13 Weerstandsratio > 0,8?	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		Uit de zelftoets van 2023 volgde dat ODZOB reeds voldeed aan een weerstandsratio van minimaal 0,8. Uit de 2e voortgangsrapportage volgt dat ODZOB, door extra reserves op te nemen uit het positieve resultaat van 2024, inmiddels een reserve heeft van 2 miljoen euro wat overeenkomt met een weerstandsratio heeft van 1. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan dit criterium.	
ODZOB	Continuïteit	KPI 5	14 Fusie-perspectief		Deze KPI wordt niet beoordeeld op robuustheid.	Deze KPI wordt niet beoordeeld op robuustheid.	In de 2e voortgangsrapportage geeft ODZOB aan dat dit niet van toepassing is. Daarmee geeft ODZOB aan, net als in de zelftoets van 2023, geen plannen te hebben voor fusering. Dit mede omdat ze zelfstandig al een voldoende omzet en congruent werkgebied heeft (de werkgebieden van de drie omgevingsdiensten vallen in Brabant samen met de Veiligheidsregio's en de samenwerkingsverbanden van GGD's).	
ODZOB	Continuïteit	KPI 5	15 Intensieve samenwerking met andere OD's?		Deze KPI wordt niet beoordeeld op robuustheid.	Deze KPI wordt niet beoordeeld op robuustheid.	In de 2e voortgangsrapportage geeft ODZOB aan dat dit niet van toepassing is. Daarmee geeft ODZOB aan, net als in de zelftoets van 2023, geen plannen heeft om de samenwerking met andere omgevingsdiensten verder te intensiveren. In de zelftoets van 2023 gaf ODZOB aan al intensief samen te werken met de andere Brabantse omgevingsdiensten.	
ODZOB	Sturing	KPI 5	16 Opleidingsprogramma				Uit de 1e voortgangsrapportage volgde dat in december 2024 het opleidingsprogramma bestuurlijk is vastgesteld als onderdeel van de Meerjaren-ontwikkelaanpak 2025-2027, die ook is opgenomen in de P&C-cyclus. Uit de 2e voortgangsrapportage volgt dat het opleidingsprogramma 2025 loopt binnen de kaders van uren en beschikbare middelen, en met gebruikmaking van ODNL Academie. De 2e voortgangsrapportage meldt eveneens dat momenteel op basis van de jaarlijkse cyclus en gesprekken tussen leidinggevenden en medewerkers het opleidingsprogramma voor 2026 wordt geïnventariseerd, met een beschikbaar budget in tijd met dat van 2025. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan dit criterium.	
ODZOB	Sturing	KPI 5	17 Opleidingsbudget > 3% loonsum				Uit de 2e voortgangsrapportage volgt dat het jaarlijkse opleidingsbudget in de meerjarenbegroting in totaal (out-of-pocket en in-kind) minimaal 4,3% bedraagt. Dit komt overeen met het percentage dat al vanuit het Plan van Aanpak gedetailleerd onderbouwd is. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan dit criterium.	
ODZOB	Sturing	KPI 5	18 Businessintelligence (BI) strategie				Uit de 2e voortgangsrapportage volgt dat ODZOB op 5 mei 2025 het strategisch informatiebeleid vastgesteld heeft, waar de Business Intelligence-strategie onderdeel van is. In de strategie geeft het opvolging aan aanbevelingen van de visitatiecommissie, en werkt ze op onderdelen samen met de twee andere Brabantse Omgevingsdiensten. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan dit criterium.	
ODZOB	Sturing	KPI 5	19 Capaciteit BI > 3 fte	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		Uit de zelftoets van 2023 volgde dat ODZOB minstens 3 FTE inzet op Business Intelligence. In de 2e voortgangsrapportage geeft ODZOB aan dat hierin geen wijzigingen zijn. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan dit criterium.	
ODZOB	Congruentie	KPI 6	20 Congruentie en samenhang werkgebied	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		In de zelftoets van 2023 heeft ODZOB al onderbouwd dat ze beschikt over een bestuurlijk en inhoudelijk (opgaven die er spelen) congruent en samenhangend werkgebied. Zo vallen de werkgebieden van de drie omgevingsdiensten in Brabant samen met de Veiligheidsregio's en de samenwerkingsverbanden van GGD's. In de 2e voortgangsrapportage geeft ODZOB aan dat hierin geen wijzigingen zijn. Hiermee voldoet ODZOB nog steeds aan dit criterium.	
			Toelichting fiscale o.b.v. 2e voortgangsrapportage			Toelichting rode en oranje vlakken uit de onderliggende duiding per OD o.b.v. 2e voortgangsrapportage		
ODZOB	Inschatting of OD per 1 april 2026 robuust is					Op basis van de eerste en tweede voortgangsrapportage kan worden geconcludeerd dat ODZOB voldoet aan de robuustheidscriteria		Niet van toepassing omdat in de onderliggende duiding geen rode en oranje vlakken voorkomen.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering algemeen bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 23 oktober 2025

Agendapunt : 3.a

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Controleverordening, Financiële Verordening en Controleprotocol
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025

Beslispunten :

- 1) De Controleverordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025 vast te stellen.
- 2) De Financiële Verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025 vast te stellen.
- 3) Het Controleprotocol Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025 vast te stellen.
- 4) De verordeningen en het protocol met terugwerkende kracht per 1 januari 2025 vast te stellen.

Aanleiding

De rechtmatigheidseisen ten aanzien van de verantwoording en accountantscontrole van gemeenten, provincies en waterschappen zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO). Dit besluit geldt ook voor gemeenschappelijke regelingen met rechtspersoonlijkheid (openbaar lichaam en bedrijfsvoeringsorganisatie).

Op 21 maart jl. zijn de beoogde aanpassingen in het BADO en Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) vastgesteld. Met dit besluit is de onderliggende wetgeving met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording, die sinds boekjaar 2023 op grond van de Gemeentewet al verplicht was, met ingang van boekjaar 2025 formeel ingebed in de onderliggende wet- en regelgeving.

De herziening van het BADO bevat een aantal aanpassingen die betrekking hebben op de controle van de boekjaren 2025 en verder. Het is van belang de financiële verordening hierop aan te passen. Vooral om nader af te bakenen hoe omgegaan moet worden met begrotings(on)rechtmatigheden in formele en acceptabele zin.

Toelichting

Het algemeen bestuur stelt in het controleprotocol de maximale goedkeuringstolerantie voor de getrouwheidscontrole van de jaarrekening door de accountant vast. Tot op heden mocht de goedkeuringstolerantie voor de jaarrekening maximaal 1% van de totale lasten (**inclusief** dotaties aan reserves) en voor onzekerheden 3% van de totale lasten (inclusief dotaties aan reserves) bedragen. Met

ingang van het boekjaar 2025 zijn er de volgende veranderingen die aangepast zijn t.o.v. de vorige verordening:

- De afzonderlijke weging voor fouten en onzekerheden door de accountant komt te vervallen. De goedkeuringstolerantie geldt voor alle geconstateerde afwijkingen gezamenlijk;
- De grondslag waarop de goedkeuringstolerantie wordt gebaseerd betreft de totale lasten **exclusief** dotaties aan reserves, waar dit tot voorheen op de totale lasten **inclusief** dotaties aan reserves werd gebaseerd;
- De maximaal toegestane goedkeuringstolerantie stijgt van 1% van de grondslag naar 2% van de grondslag;
- De verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording mag maximaal 2% van de grondslag bedragen, waar dit tot en met boekjaar 2024 nog 3% van de grondslag mocht zijn. Tot op heden heeft de ODZOB een verantwoordingsgrens van 1% van de grondslag gehanteerd. Een verlaging van de verantwoordingsgrens is daarom niet noodzakelijk. Op aanraden van de accountant volgt de ODZOB de wijziging van de BADO op en verhogen wij de verantwoordingsgrens naar 2%.

De voornaamste wijzigingen zijn doorgevoerd op onderstaande thema's:

Controleverordening:

Artikel 2: Opdrachtverlening accountantscontrole

Bullet 1 is gewijzigd inzake de goedkeurings- en onzekerheidstolerantie bij de controle van de jaarrekening en de onzekerheidstolerantie, wat is aangepast naar 2%. Kanttekening hierbij is dat de omvang van fouten en onzekerheden gezamenlijk (bij elkaar opgeteld) worden getoetst aan één grensbedrag, de materialiteit.

Financiële verordening:

Artikel 10: verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

Lid 2 is gewijzigd inzake de verantwoordingsgrens exclusief de dotaties aan de reserves.

Controleprotocol:

Hoofdstuk 3.1 Goedkeuringstoleranties

Tabel is aangepast.

Beoogd effect

De ODZOB wil beschikken over actuele en passende verordeningen welke voldoen aan landelijke wet- en regelgeving.

Financiën / Personeel

Er zijn geen financiële en/of personele gevolgen die voortvloeien uit dit voorstel.

Vervolg / Communicatie

Na vaststelling van de verordeningen en het protocol door het algemeen bestuur dienen deze bekendgemaakt te worden in het Blad gemeenschappelijke regelingen (overheid.nl). De financiële en controle verordeningen 2025 treden na bekendmaking, met terugwerkende kracht, in werking op 1 januari 2025. De Financiële verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2024 en de Controleverordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2023 worden gelijktijdig op deze datum ingetrokken.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Bijlagen

- Financiële Verordening Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 2025
- Controleverordening Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 2025
- Controleprotocol Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 2025

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

1. De Financiële Verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025 vast te stellen.
2. De Controleverordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025 vast te stellen.
3. Het Controleprotocol Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025 vast te stellen.
4. De verordeningen met terugwerkende kracht per 1 januari 2025 vast te stellen.

Aldus besloten bij vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
d.d. 23 oktober 2025.

J.C.J. van Bree
Voorzitter

F.A.H. Piepers
Secretaris

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Financiële verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant,

Gelet op:

- artikel 212 van de Gemeentewet;
- artikel 216 van de Provinciewet;
- artikel 57 Wet gemeenschappelijke regelingen;
- de Gemeenschappelijke regeling Zuidoost-Brabant 2025;

Gelezen:

- het voorstel van het dagelijks bestuur van d.d. 25 september 2025

B E S L U I T:

Vast te stellen de: De Financiële verordening Omgevingsdienst Zuidoost Brabant 2025.

1 Algemene bepalingen

Artikel 1: begripsbepaling

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. Administratie:
het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, functioneren en beheersen van de organisatie en de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.
- b. Rechtmatigheidsverantwoording:
de rapportage van het dagelijks bestuur waarbij aangegeven wordt in welke mate de totstandkoming van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan overeenstemmen met relevante wet- en regelgeving.
- c. Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv):
wettelijke regels ten aanzien van de inhoud en samenstelling van begrotings- en verantwoordingsdocumenten voor gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen.

2 Begroting en verantwoording

Artikel 2: programma-indeling

Middels het vaststellen van de begroting stelt het algemeen bestuur:

1. De programma-indeling vast.
2. De taakvelden vast.
3. De verplichte beleidsindicatoren, zoals bedoeld in artikel 25, tweede lid, onder a, van het Bbv vast, voor zover deze betrekking hebben op de taakvelden die van toepassing zijn bij de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant vast.

Artikel 3: inrichting begroting en jaarstukken

1. In de begroting en de jaarstukken wordt voor elk van de programma's, de algemene dekkingsmiddelen en de overhead de baten, lasten en het saldo weergegeven.
2. Door middel van kengetallen wordt aandacht besteed aan de financiële positie.
3. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt van de nieuwe investeringen het benodigde investeringskrediet weergegeven.
4. In de jaarrekening wordt van de investeringen de geautoriseerde investeringskredieten en de actuele stand van de totale uitgaven en inkomsten per investering weergegeven.

Artikel 4: kaders begroting

1. Het dagelijks bestuur biedt het algemeen bestuur een kadernota aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting en de meerjarenraming voor het jaar volgend op het volgende begrotingsjaar. Het algemeen bestuur stelt deze nota vast.
2. De kadernota wordt uiterlijk 31 december, in het jaar van vaststelling, ter informatie toegezonden aan de gemeenteraden en Provinciale Staten van de deelnemers.
3. De uurtarieven ondergaan een indexering. Daarnaast wordt een werkprogramma per deelnemer opgesteld. Dit gebeurt op basis van voorgaand jaar, waarbij actualisatie plaats vindt, waar mogelijk. De uren uit het werkprogramma worden dan tegen het geïndexeerde tarief als deelnemersbijdrage opgenomen.

Artikel 5: aanbidding en vaststelling begroting

1. De ontwerpbegroting wordt uiterlijk 15 maart in het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar door het dagelijks bestuur vastgesteld en voor zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden en Provinciale Staten.
2. De gemeenteraden en Provinciale Staten wordt gevraagd om uiterlijk 8 juni van het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar hun zienswijze in te dienen.
3. Het algemeen bestuur stelt vóór 15 september van het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar de begroting definitief vast.

Artikel 6: autorisatie begroting en investeringskredieten

1. Het algemeen bestuur autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma. Tevens autoriseert het algemeen bestuur met het vaststellen van de begroting de investeringsbegroting, tenzij het algemeen bestuur anders aangeeft.
2. Indien het dagelijks bestuur verwacht dat de baten en/of de lasten van een programma zodanig muteren dat het saldo van baten en lasten van een programma met meer dan € 50.000 of 10% van de begrote lasten verslechtert wordt dit door het dagelijks bestuur in de eerstvolgende vergadering van of rapportage aan het algemeen bestuur gemeld. Ook wanneer een overschrijding verwacht wordt van een geautoriseerd investeringskrediet met méér dan €15.000 en 10% wordt dit door het dagelijks bestuur in de eerstvolgende vergadering/rapportage aan het algemeen bestuur gemeld. Het dagelijks bestuur voegt hierbij een voorstel tot begrotingswijziging of voor het bijstellen van het beleid.
3. Het dagelijks bestuur is gemachtigd om in uitzonderingsgevallen, zonder voorafgaande rapportage aan het algemeen bestuur of een besluit van het algemeen bestuur de in lid 2 genoemde bedragen te overschrijden om de belangen van de organisatie naar de inzichten op dat moment, zo goed mogelijk te behartigen. Deze omstandigheden zijn aan de orde indien het organisatiebelang in een bepaalde situatie (mogelijk) nadelig gevolgen zou ondervinden indien geen beslissing kan worden genomen en ingrijpen geen uitstel duldt. Deze uitzonderingsgevallen worden betiteld als brandzaak en terstond na het besluit van het dagelijks bestuur met een begrotingswijziging gemeld aan het algemeen bestuur.

Artikel 7: tussentijdse rapportage

1. Het dagelijks bestuur informeert minimaal éénmaal per jaar (na het zomerreces) het algemeen bestuur door middel van een tussenrapportage.
2. Doel van de tussenrapportage is het in beeld brengen van het verwachte resultaat over het lopende jaar.
3. De inrichting van de tussenrapportage sluit aan bij de indeling van de begroting.
4. In de tussenrapportage worden afwijkingen op de ramingen van de baten en lasten van programma's toegelicht.
5. De tussenrapportage gaat ten minste in op afwijkingen van groter dan €50.000, zowel voor wat betreft de baten als de lasten. Daarnaast wordt, indien van toepassing, aandacht besteed aan afwijkingen van deelnemersbijdragen, subsidies, projecten en investeringskredieten.
6. Het algemeen bestuur stelt aan de hand van de tussenrapportage, indien zij dit nodig acht, een of meerdere begrotingswijzigingen vast.
7. Tussentijdse wijzigingen van de begroting, die los staan van de tussentijdse rapportage en indien het algemeen bestuur dit nodig acht, stellen zij tevens tussentijds vast per AB-vergadering.

Artikel 8: jaarstukken

1. Het dagelijks bestuur legt, binnen de hiervoor van toepassing zijnde wettelijke termijnen, verantwoording af aan het algemeen bestuur over de uitvoering van de begroting en het gevoerde beleid.
2. Het dagelijks bestuur doet een voorstel tot het bestemmen van het rekeningresultaat.
3. Het algemeen bestuur stelt de jaarstukken en de bestemming van het rekeningresultaat vast.

Artikel 9: EMU-saldo

1. Indien het Rijk de gemeenschappelijke regelingen bericht dat alle gemeenschappelijke regelingen samen het collectieve aandeel van gemeenschappelijke regelingen in het EMU-tekort, bedoeld in artikel 3, zesde lid, van de Wet houdbare overheidsfinanciën, hebben overschreden, informeert het dagelijks bestuur het algemeen bestuur of een aanpassing van de begroting nodig is.
2. Als het dagelijks bestuur een aanpassing nodig acht, doet het dagelijks bestuur een voorstel voor het wijzigen van de begroting.

3 Rechtmatigheidsverantwoording

Artikel 10: verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

1. Het algemeen bestuur stelt vast op welke wijze hij door middel van de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken, naast de verplichte onderdelen van deze paragraaf, wil worden geïnformeerd over rechtmatigheid.
2. In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteert het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur over de som van afwijkingen en onzekerheden met een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten van de gemeenschappelijke regeling, exclusief de dotaties aan de reserves.
3. In de paragraaf bedrijfsvoering worden de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 50.000 nader toegelicht.

Artikel 11: voorwaardencriterium

1. Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. Het dagelijks bestuur biedt het algemeen bestuur jaarlijks, ter vaststelling, een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit de relevante wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Artikel 12: begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen.
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het algemeen bestuur is geautoriseerd, zoals is opgenomen in artikel 6.
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd.
5. Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen lasten en baten zijn worden als acceptabel gekwalificeerd, indien deze via de gebruikelijke wijze gemeld zijn aan het algemeen bestuur. Dit kan middels een (ter vaststelling) aan het algemeen bestuur gerichte rapportage of een in de P&C-cyclus opgenomen document (kadernota, begroting, bestuursrapportage en jaarstukken).
6. Daarnaast worden afwijkingen als acceptabel aangemerkt indien:
 - a) Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
 - b) Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.

- c) Er sprake is van significante onvoorziene personele omstandigheden zoals in geval van langdurige ziekte.
- 7. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van het algemeen bestuur, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.
- 8. Begrotingsonrechtmatigheden die ontstaan na het opstellen van de laatste rapportage aan het algemeen bestuur worden door het dagelijks bestuur gemeld en toegelicht in de jaarstukken.

Artikel 13: misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

- 1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en eigendommen van gemeenschappelijke regelingen bij financiële beheershandelingen.
- 2. Het dagelijks bestuur zorgt voor en legt vast de regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen.

4 Financieel beleid

Artikel 14: waardering en afschrijving vaste activa

1. Het algemeen bestuur kan in een afzonderlijke nota nadere regels stellen voor het beleid over waardering, activering en afschrijving.
2. Deze nota wordt minimaal 1x in de 4 jaar beoordeeld en eventueel geactualiseerd.

Artikel 15: reserves en voorzieningen

1. Het algemeen bestuur kan in een afzonderlijke nota nadere regels stellen voor het beleid betreffende reserves en voorzieningen.
2. Deze nota wordt minimaal 1x in de 4 jaar beoordeeld en eventueel geactualiseerd.
3. In de begroting en de jaarrekening wordt een toelichting gegeven op het doel en de stand van de reserves en voorzieningen.

Artikel 16: risicomanagement en weerstandsvermogen

1. Het algemeen bestuur kan in een afzonderlijke nota nadere regels stellen voor het beleid betreffende risicomanagement en weerstandsvermogen.
2. Deze nota wordt minimaal 1 x in de 4 jaar beoordeeld en eventueel geactualiseerd.
3. In de begroting en de jaarrekening wordt een toelichting gegeven op het weerstandsvermogen: welke risico's worden gelopen en welke weerstandscapaciteit staat hiertegenover.

Artikel 17: financieringsfunctie

1. Het algemeen bestuur kan in een afzonderlijk treasurystatuut nadere regels stellen ten aanzien van het beleid betreffende de treasuryfunctie.
2. Dit statuut wordt minimaal 1x in de 4 jaar beoordeeld en eventueel geactualiseerd.
3. Het dagelijks bestuur geeft uitvoering aan de financieringsfunctie binnen de kaders van het treasurystatuut.

Artikel 18: kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs waarmee kosten in rekening worden gebracht, en van goederen en diensten die worden geleverd, wordt een stelsel van kostentoe rekening gehanteerd. Bij deze kostentoe rekening worden naast de directe kosten ook de indirecte kosten betrokken.
2. De methode voor toerekening van de directe kosten en indirecte kosten wordt toegelicht in de begroting danwel in een aparte nota door het algemeen bestuur vastgesteld.

Artikel 19: paragrafen

1. Bij de begroting verstrekt het dagelijks bestuur de informatie als bedoeld in de artikelen 9 tot en met 16 van het Bbv in afzonderlijke paragrafen voor zover van toepassing.
2. In het jaarverslag legt het dagelijks bestuur verantwoording af over wat in de overeenkomstige paragrafen in de begroting is opgenomen.

5 Financiële organisatie en financieel beheer

Artikel 20: administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:

1. Het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de organisatie als geheel en in de organisatieonderdelen afzonderlijk.
2. Het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa, voorraden, vorderingen, schulden, enzovoorts.
3. Het verschaffen van informatie aan budgethouders en voor het maken van kostencalculaties.
4. Het bevorderen van en afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.
5. De controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde doelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

Artikel 21: financiële organisatie

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor:

1. Een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
2. De verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen.
3. De te maken afspraken met de organisatie over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen.
4. Het beleid en de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen en diensten.
5. Het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen van de organisatie, opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan.

Artikel 22: interne controle

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen rapporteert het dagelijks bestuur daarover in de rechtmatigheidsverantwoording, zoals beschreven in artikel 10 lid 2. Daarnaast informeert het dagelijks bestuur het algemeen bestuur over genomen maatregelen tot herstel van de tekortkomingen.
2. Het dagelijks bestuur zorgt voor de systematische controle van de administratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het financieel vermogen van de gemeenschappelijke regeling met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de debiteurenvorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen, de kortlopende schulden en de vorderingen van crediteuren jaarlijks worden gecontroleerd. Bij afwijkingen in de administratie neemt het dagelijks bestuur maatregelen tot herstel van de tekortkomingen.

6 Slotbepalingen

Artikel 23: inwerkingtreding, intrekken oude verordening, citeertitel en overgangsrecht

1. Deze verordening treedt een dag na bekendmaking in werking en werkt terug tot en met 1 januari 2025.
2. De Financiële verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2024, vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 december 2024, wordt per gelijke datum ingetrokken.

Artikel 24: citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Financiële verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025.

Ondertekening

Aldus vastgesteld bij de openbare vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 23 oktober 2025,

De voorzitter,

De secretaris,

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Controleverordening Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 2025

Inhoud

1.	Algemene bepalingen.....	3
Artikel 1	Begrippenkader.....	3
2.	Accountant	4
Artikel 2	Opdrachtverlening accountantscontrole	4
Artikel 3	Informatieverstrekking.....	4
Artikel 4	Inrichting accountantscontrole	5
Artikel 5	Toegang tot informatie	5
Artikel 6	Overige controles en opdrachten.....	5
Artikel 7	Rapportage	6
3.	Slotbepalingen	6
Artikel 8	Hardheidsclausule.....	6
Artikel 9	Inwerkingtreding, geldingsduur en citeertitel.....	6

1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begrippenkader

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. *Accountant*: Een door het algemeen bestuur benoemde organisatie waarin voor de accountantscontrole bevoegde accountants samenwerken, belast met de controle van de in artikel 217 van de Provinciewet genoemde jaarrekening;
- b. *Accountantscontrole*: De controle van de jaarrekening en jaarverslag uitgevoerd door de door het algemeen bestuur benoemde accountant van:
 - het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
 - het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties;
 - het in overeenstemming zijn van de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 190 Provinciewet (het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten);
 - de inrichting van het financiële beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
 - waarbij de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van het zesde lid van artikel 217 Provinciewet, in acht worden genomen;
- c. *Deelverantwoording*: Een in opdracht van het algemeen bestuur ten behoeve van de verslaglegging opgestelde verantwoording van een afzonderlijke organisatie-eenheid binnen de organisatie van de ODZOB welke verantwoording onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

2. Accountant

Artikel 2 Opdrachtverlening accountantscontrole

De accountantscontrole wordt opgedragen aan de door het algemeen bestuur benoemde accountant, met inachtneming van de volgende uitgangspunten:

- de toe te passen goedkeurings- en onzekerheidstolerantie bij de controle van de jaarrekening is 2%. De omvang van de fouten en onzekerheden moet gezamenlijk (opgesomd) worden getoetst aan één grensbedrag, de materialiteit.;
- de door de accountant te hanteren rapporteringstolerantie bij het opstellen van zijn verslag van bevindingen bedraagt € 50.000,-;
- het door de accountant, bij zijn onderzoek naar het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en de balansmutaties, te hanteren normenkader en toetsingskader wordt door het AB (jaarlijks) in een controleprotocol vastgesteld.

Artikel 3 Informatieverstrekking

1. De directeur is verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening conform de geldende interne en externe wet- en regelgeving en overlegt deze aan de accountant voor controle;
2. De directeur draagt er zorg voor dat alle aan de jaarrekening ten grondslag liggende verordeningen, nota's, bestuursbesluiten, deelverantwoordingen, administraties, plannen, overeenkomsten, berekeningen e.d. voor de accountant ter inzage liggen en goed toegankelijk zijn;
3. Bij de jaarrekening bevestigt het dagelijks bestuur schriftelijk middels een *letter of representation* (LOR) aan de accountant, dat alle hem bekende informatie van belang voor de oordeelsvorming van de accountant is verstrekt;
4. De directeur biedt de gecontroleerde concept- jaarrekening samen met de controleverklaring en het verslag van bevindingen aan het dagelijks bestuur aan. Het dagelijks bestuur legt de gecontroleerde concept jaarrekening voor 30 april van het jaar, volgend op het boekjaar, ter informatie voor aan de deelnemers aan de ODZOB;
5. Het dagelijks bestuur legt de gecontroleerde jaarrekening samen met de controleverklaring en het verslag van bevindingen uiterlijk 14 juli van het jaar, volgend op het boekjaar, ter vaststelling voor aan het algemeen bestuur;
6. Alle informatie die na afgifte van de controleverklaring en voor behandeling van de jaarrekening in het algemeen bestuur beschikbaar komt en die van invloed is op het beeld dat de jaarrekening geeft, wordt terstond door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur en de accountant gemeld.

Artikel 4 Inrichting accountantscontrole

1. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de wijze waarop de accountantscontrole wordt ingericht, alsmede de aard en de omvang van de daarbij behorende werkzaamheden;
2. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de frequentie van de uit te voeren controles. De tijdstippen waarop deze worden ingepland vinden zoveel mogelijk in onderling overleg met de organisatie plaats. Voor zover de accountant dit in het kader van zijn controleopdracht noodzakelijk acht, kan hij controlewerkzaamheden zonder voorafgaande kennisgeving uitvoeren;
3. Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-)overleg plaats tussen de accountant, en (een vertegenwoordiging uit) het algemeen bestuur, de portefeuillehouder Financiën van het dagelijks bestuur, de directeur en de controller, een en ander met inachtneming van het bepaalde in de door het algemeen bestuur vastgestelde mandaatbesluiten.

Artikel 5 Toegang tot informatie

1. De accountant is bevoegd tot het opnemen van alle kassen, waardepapieren en voorraden en het inzien van alle boeken, notulen, brieven, computerbestanden en overige bescheiden waarvan hij inzage voor de accountantscontrole nodig oordeelt. De directeur draagt er zorg voor, dat de accountant voor de uitvoering van zijn controlewerkzaamheden een onbelemmerde toegang heeft tot alle kantoren, magazijnen, werkplaatsen, terreinen en informatiedragers van de ODZOB;
2. De accountant is bevoegd om van alle medewerkers, die onder verantwoordelijkheid van de ODZOB werkzaamheden verrichten, mondelinge en schriftelijke inlichtingen en verklaringen te verlangen die hij voor de uitvoering van zijn opdracht denkt nodig te hebben. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat de desbetreffende werknemers hieraan hun medewerking verlenen;
3. De directeur draagt er zorg voor, dat alle organisatie-eenheden van de ODZOB zijn gehouden de accountant alle informatie te verstrekken, opdat de accountant zich een juist en volledig oordeel kan vormen over de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties en het gevoerde beheer en over de getrouwheid van de daarover verstrekte informatie.

Artikel 6 Overige controles en opdrachten

Het dagelijks bestuur, dan wel de directeur, mits daartoe gemandateerd, kan de door het algemeen bestuur benoemde accountant opdracht geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid, voor zover de onafhankelijkheid van de accountant daarmee niet in het geding komt.

Artikel 7 Rapportage

1. Indien de accountant bij een controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, dringt hij bij het dagelijks bestuur aan op correctie van de geconstateerde afwijkingen. Indien het dagelijks bestuur de geconstateerde afwijkingen niet wenst dan wel niet meer kan herstellen, meldt de accountant dit terstond schriftelijk aan het algemeen bestuur en zendt een afschrift hiervan aan het dagelijks bestuur;
2. In aanvulling op het in de wet voorgeschreven verslag van bevindingen brengt de accountant over de door hem uitgevoerde (deel-)controles verslag uit over zijn bevindingen van niet van bestuurlijk belang aan de controller en de directeur dan wel andere daarvoor in aanmerking komende functionarissen van de ODZOB;
3. De controleverklaring en het verslag van bevindingen worden voorafgaand aan de verzending aan het algemeen bestuur door de accountant aan het dagelijks bestuur voorgelegd met de mogelijkheid voor het dagelijks bestuur om op deze stukken te reageren;
4. De accountant bespreekt, indien hier aanleiding toe is, voorafgaand aan de behandeling van de jaarstukken in het algemeen bestuur het verslag van bevindingen met portefeuillehouder financiën, de auditcommissie, de directeur en de controller.

3. Slotbepalingen

Artikel 8 Hardheidsclausule

Van deze controleverordening kan worden afgeweken voor zover toepassing leidt tot onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 9 Inwerkingtreding, intrekken oude verordening en citeertitel

1. Deze verordening treedt een dag na bekendmaking in werking en werkt terug tot en met 1 januari 2025.
2. De Controleverordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2023, vastgesteld op 8 december 2022, wordt per gelijke datum ingetrokken.
3. Deze verordening wordt aangehaald als: Controleverordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025.

**Controleprotocol
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025**

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole op de jaarrekening moet het algemeen bestuur een aantal zaken nader regelen, hetgeen op hoofdlijnen plaatsvindt in dit controleprotocol. Object van controle in dit protocol is de jaarrekening van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant (ODZOB) inclusief het financieel beheer zoals uitgeoefend door de ODZOB.

1.2 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van ODZOB.

Actualisatie van dit controleprotocol zal indien nodig plaats vinden. Jaarlijkse vaststelling door het algemeen bestuur is niet nodig, tenzij er wettelijke wijzigingen hebben plaatsgevonden.

1.3 Wettelijk kader

Artikel 59 van de wet op gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat de artikelen 190 tot en met 219 van de provinciewet “van overeenkomstige toepassing zijn”. Artikel 217 Provinciewet schrijft voor dat het algemeen bestuur één of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in artikel 201 Provinciewet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant geeft het algemeen bestuur nadere aanwijzingen voor de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties, alsmede welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van de controle op de getrouwheid zijn. Met het voorliggende controleprotocol is invulling gegeven aan het te hanteren normenkader.

Het controleprotocol is gebaseerd op de geldende wet- en regelgeving, inclusief verantwoordings- en controlevoorschriften. Het bevat dus in principe géén voorschriften met control technische zaken die in het vakgebied van de accountants worden geacht bekend te zijn. Wel wordt de aandacht gevestigd op enkele belangrijke zaken, zoals het intern beheer, de juiste naleving van de richtlijnen voor de verslaggeving en nadere aanwijzingen voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid)

De controle van de jaarstukken, zoals uitgevoerd door de (door het AB benoemde) accountant, is gericht op het afgeven van een oordeel over:

- De getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
- De getrouwheid van de door het dagelijks bestuur afgegeven rechtmatigheidsverantwoording;
- Het in overeenstemming zijn van de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels als bedoeld in artikel 190 Provinciewet;
- De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- De verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 217, lid 6 Provinciewet, Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), alsmede de Handleiding Regelgeving Accountancy (NBA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statistische deelwaarnemingen en extrapolaties.

3.1 Goedkeuringstoleranties

De goedkeuringstolerantie betreft het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of de onzekerheden in de controle aangeeft, die (in een jaarrekening) maximaal mogen voorkomen zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is de basis van de af te geven controleverklaring en is vastgesteld in de Gewijzigde Controleverordening 2023 Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant.

In de volgende tabel zijn de percentages voor de berekening van de te hanteren goedkeurings-toleranties opgenomen. Deze percentages komen overeen met het wettelijk minimum zoals opgenomen in het Bado.

Goedkeuringstolerantie	Strekking controleverklaring		
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding/ afkeurende verklaring
Som van afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle (% lasten)	≤ 2%	> 2% - < 4%	> 4%

Aanwijzing voor de accountant

De accountant hanteert voor de controle de wettelijk voorgeschreven minimum goedkeuringstoleranties en een rapporteringstolerantie van € 50.000. De grondslag waarop de goedkeuringstolerantie is gebaseerd betreft de totale lasten exclusief dotaties aan reserves.

3.2 Rapporteringstolerantie jaarrekening

De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij een overschrijding van dit bedrag, dienen wij te rapporteren in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, echter wel tot een rapportage van bevindingen dat uitgebreider is.

Het algemeen bestuur stelt de rapporteringstolerantie vast. De accountant richt de controle in, rekening houdend met de rapporteringstolerantie, dat alle gesignaleerde afwijkingen die het bedrag overschrijden ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen wordt opgenomen. Binnen ODZOB hanteert men een rapporteringstolerantie van € 50.000.

3.3 Rapporteringstolerantie voor Single Information Single Audit (SiSa)

De Rijksoverheid kan extra middelen beschikbaar stellen om specifiek beleid uit te laten voeren door de ODZOB. Het gaat hier met name om specifieke uitkeringen, waarvan de verantwoording middels de SiSa-methodiek verloopt.

De verantwoording hiervan vindt plaats als bijlage bij de jaarstukken van de ODZOB. Voor een SiSa-regeling gelden specifieke voorwaarden waaraan getoetst wordt. Rol van de accountant hierin is om vast te stellen dat de besteding van de uitkering in overeenstemming heeft plaatsgevonden met de voorwaarden die zijn gesteld.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering algemeen bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 23 oktober 2025

Agendapunt : 4.a

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Bestuursrapportage Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2025

Beslispunten :

1. Vaststellen van de Bestuursrapportage 2025 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.
2. Vaststellen van de 2e begrotingswijziging op de begroting 2025.

Aanleiding

In de Financiële Verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2024 is bepaald dat het dagelijks bestuur minimaal éénmaal per jaar (na het zomerreces) het algemeen bestuur informeert middels een tussentijdse rapportage. In deze rapportage worden de afwijkingen op de ramingen van baten en lasten toegelicht en wordt een prognose afgegeven over het te verwachten resultaat.

Toelichting

Beleidsverantwoording

De beleidsverantwoording is beperkt gehouden omdat tegelijk met deze bestuursrapportage in een separaat voorstel de tweede voortgangsrapportage van de Meerjaren ontwikkelaanpak 2025 wordt aangeboden.

Programmaverantwoording

Met inzet en vakmanschap wordt gewerkt aan de uitvoering van de opgedragen werkprogramma's, aanvullende opdrachten buiten deze programma's en aan de collectieve taken. De bestuursrapportage geeft inzicht in de voortgang en de prognose richting einde jaar.

Beoogd effect

Middels de voorliggende rapportage legt het dagelijks bestuur tussentijds verantwoording af aan het algemeen bestuur en wordt inzicht gegeven in het verwachte resultaat over 2025, op basis van de huidige inzichten.

Door de Bestuursrapportage 2025 vast te stellen, bekrachtigt het algemeen bestuur de geschetste ontwikkelingen. Met het vaststellen van de Bestuursrapportage 2025 worden de gepresenteerde over- en/of onderschrijdingen geaccepteerd en wordt een 2^e begrotingswijziging ter vaststelling aan u voorgelegd. Hiermee voorkomen we dat bij het opstellen van de jaarrekening 2025 er sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid op de in deze rapportage opgenomen afwijkingen.

Argumenten en onderbouwing

1.1. Het verwachte financiële resultaat over 2025 is positief.

Het verwachte financiële resultaat over heel 2025 is geprognosticeerd op € 516.000. Dit resultaat is inclusief de stortingen en onttrekking uit de reserves

1.2. De Bestuursrapportage kent enkele opvallende punten.

Binnen het programma lokale dienstverlening zien we, ten opzichte van de oorspronkelijke begroting een verschuiving tussen de geraamde basistaken (€ 2,9 miljoen meer aan uren) en de geraamde verzoektaken (€ 2,7 miljoen minder aan uren). Deze afwijkingen heffen elkaar nagenoeg op. Om een goede capaciteitsraming te maken en prioriteit te stellen binnen onze werkzaamheden is het van belang om hier naar de toekomst toe meer grip op te krijgen. Dit sluit aan bij de bij de ontwerpbegroting 2026 ingediende zienswijzen vanuit onze deelnemers om realistischer te ramen, zodat ook hun begrotingen actueler zijn.

Bij het programma regionale samenwerking zien we dat de uitvoering van het Collectief Programma iets achterblijft op de jaarplanning. Door besluitvorming in december zijn een aantal deelprojecten later opgestart. We verwachten dit voor een groot deel gedurende de tweede helft van het jaar in te lopen.

In de begroting is voor inhuur uitgegaan van 18% inhuur. Dit is gerealiseerd. We zien eind juni een inhuurpercentage van 14,9% ten opzichte van ons totale personeelsbestand. We zijn met extra inzet van het management erin geslaagd vast personeel aan te nemen op plekken waar de afgelopen jaren externe inhuur noodzakelijk was.

Helaas blijft ons ziekteverzuim (realisatie over de eerste 7 maanden) met 6,74% boven de 6% die in de begroting is opgenomen. In de bestuursrapportage wordt toegelicht wat we daaraan doen. Het langdurig verzuim is een continue punt van aandacht.

2.1 Begroting behoeft bijstelling.

Tijdens de vergadering van het algemeen bestuur ODZOB op 26 juni 2025 is de methodiek "Tussentijdse begrotingswijziging" vastgesteld. In lijn daarmee stellen wij voor onze begroting bij te stellen op ontwikkelingen en actualiteiten, zoals uitgewerkt in de bijlage "2e begrotingswijziging 2025".

Financiën / Personeel

Prognose 2025

De totale baten komen volgens de prognose uit op €31,8 miljoen. Dat is € 304.000 meer dan waar de (gewijzigde) begroting 2025 van uit gaat. De totale lasten komen volgens de prognose uit op € 31,6 miljoen, dat is € 118.000 lager dan geraamd.

Een samenvattende toelichting op de afwijkingen van zowel de baten als de lasten zijn terug te vinden op pagina 1 van de Bestuursrapportage. In de opgestelde prognose wordt rekening gehouden met enkele stortingen en onttrekkingen in de verschillende reserves. Per saldo levert dit een gunstig effect op van €330.000. Hierbij gaat het om:

- Een onttrekking uit de reserve ISV-3 € 58.654
- Een onttrekking uit de reserve Nazorg Omgevingswet € 271.335

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

De onttrekking uit de reserve Nazorg omgevingswet wordt naar verwachting helemaal ingezet binnen het beoogde doel. Daarnaast is een prognose van de onttrekking uit de reserve ISV-middelen verwerkt op basis van de kosten gemaakt in het eerste half jaar. Beide onttrekkingen zijn opgenomen in 2^e begrotingswijziging 2025.

Hierdoor komt het verwachte positieve resultaat inclusief mutaties reserves over 2025 uit op € 516.000.

Investerings en kapitaallasten

Voor het jaar 2025 is een investeringskrediet van € 639.000 beschikbaar. Dit krediet is met name beschikbaar voor de noodzakelijke (her)huisvestingsinvesteringen. Op basis van actuele ramingen kunnen deze investeringen binnen het door u beschikbaar gestelde krediet worden uitgevoerd.

Vervolg / Communicatie

Na vaststelling door het algemeen bestuur wordt de bestuursrapportage op de website gepubliceerd.

Naast deze rapportage wordt separaat de 2^e begrotingswijziging 2025 aan u voorgelegd. Met deze 2^e begrotingswijziging wordt de begroting voor de in deze Bestuursrapportage vermelde actualiteiten bijgesteld.

Bijlagen

- Bestuursrapportage ODZOB 2025
- 2^e begrotingswijziging 2025

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

1. Vaststellen van de Bestuursrapportage 2025 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.
2. Vaststellen van de 2^e begrotingswijziging op de begroting 2025.

Zo vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
d.d. 23 oktober 2025.

J.C.J. van Bree
voorzitter

F.A.H. Piepers
secretaris

BESTUURSRAPPORTAGE 2025

Januari t/m juni 2025

Bestuursrapportage 2025

Januari t/m juni 2025

In opdracht van

Dagelijks bestuur ODZOB

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Postbus 8035

5601 KA Eindhoven

Auteur

Diana Ebbing-Levens

Projectnummer

Datum

25 september 2025

Status

Concept

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	1
2.	Leeswijzer	2
3.	Inleiding	3
4.	Beleidsverantwoording	5
4.1.	Meerjarenvisie 2023-2027	5
4.2.	Robuuste omgevingdiensten in een landelijk robuust stelsel	5
5.	Programmaverantwoording	7
5.1.	Programma lokale dienstverlening	7
5.2.	Programma regionale samenwerking	8
5.3.	Algemene dekkingsmiddelen	10
5.4.	Kosten van de overhead	10
5.5.	Heffing Venootschapsbelasting	11
6.	Bedrijfsvoering	12

1. Voorwoord

Voor u ligt de Bestuursrapportage 2025 van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB). Deze rapportage biedt inzicht in de voortgang van onze werkprogramma's, aanvullende opdrachten en collectieve taken. Het dagelijks bestuur legt hiermee tussentijds verantwoording af aan het algemeen bestuur en presenteert het verwachte resultaat over 2025.

De rapportage laat zien dat ODZOB zich blijft ontwikkelen naar een robuuste regionale voorziening voor de fysieke leefomgeving. Een ODZOB die zich proactief opstelt en werk maakt van de Samenwerkingsafspraken die moeten leiden tot een landelijk robuust stelsel van onafhankelijke omgevingsdiensten waarbij de uitvoering in een regionale en lokale structuur is ingebed. Dichtbij de leefomgeving en de bevoegde gezagen die daar verantwoordelijk voor zijn.

Het verwachte financiële resultaat is positief, en het inhuurpercentage is gedaald tot onder de norm. Tegelijkertijd blijven we aandacht houden voor ziekteverzuim en declarabiliteit, waarbij we inzetten op preventie en duurzame inzetbaarheid.

De voortgang in het Meerjaren Ontwikkelprogramma, de aansluiting op landelijke kwaliteitscriteria en de samenwerking met ketenpartners onderstrepen onze ambitie. De erkenning door het ministerie dat ODZOB behoort tot de koplopers in robuustheid bevestigt dat we op koers liggen. Dat vraagt wel blijvende aandacht en inzet van onze organisatie.

Ook intern zetten we stappen: het Medewerkersonderzoek 2025 toont verbetering in betrokkenheid en organisatiecultuur, en het integriteitsbeleid wordt geactualiseerd. Digitale toegankelijkheid, informatiebeveiliging en procesoptimalisatie dragen bij aan een toekomstgerichte organisatie.

Met het vaststellen van deze rapportage bekrachtigt het algemeen bestuur de geschetste ontwikkelingen en accepteert het de financiële afwijkingen. Dit voorkomt begrotingsonrechtmatigheden bij de jaarrekening en stelt ons in staat om tijdig bij te sturen.

Wij danken alle medewerkers, deelnemers en partners voor hun steun, inzet en betrokkenheid in de uitvoering van onze taken én de ontwikkeling van de ODZOB. Samen werken wij aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in Zuidoost-Brabant.

Frank Piepers

Interim directeur

2. Leeswijzer

Voor u ligt de Bestuursrapportage 2025. Hierin beschrijven we hoe het afgelopen half jaar verlopen is voor Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB), zowel wat betreft de uitvoering van de programma's als de bijbehorende financiële gevolgen. Deze rapportage heeft als doel inzicht te bieden welk resultaat er over 2025 verwacht mag worden.

Hoofdstuk 1: Inleiding en financieel beeld

In dit hoofdstuk is een inleiding op de Bestuursrapportage opgenomen. We lichten onze financiële prognose samenvattend hierin toe.

Hoofdstuk 2: Beleidsverantwoording

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de meest relevante beleidsmatige ontwikkelingen, vanuit zowel het landelijke als het regionale en provinciale perspectief.

Hoofdstuk 3: Programmaverantwoording

Dit hoofdstuk bevat per programma een actuele prognose van de verwachte resultaten in 2025.

Hoofdstuk 4 Bedrijfsvoering.

Een toelichting op onder andere risico's en bedrijfsvoering wordt in dit hoofdstuk gegeven.

Hoofdstuk 5: Bijlagen.

In dit hoofdstuk zijn de bijlagen opgenomen, waaronder prognoses van baten en lasten en een actuele risico-inventarisatie.

In financiële overzichten kunnen afrondingen tot kleine verschillen in tellingen leiden.

3. Inleiding

Deze Bestuursrapportage 2025 gaat over de eerste helft van 2025, opgesteld op basis van de realisatiecijfers over het eerste half jaar. We laten zien wat er tot nu toe is bereikt en wat we verwachten voor de rest van het jaar.

In hoofdstuk 2 vertellen we wat er inhoudelijk is gebeurd: welke belangrijke ontwikkelingen er zijn geweest. In hoofdstuk 3 geven we vooral uitleg bij de cijfers.

Financieel resultaat

Naar verwachting wordt er over 2025 een positief resultaat van € 186.137 gerealiseerd, voor toevoegingen en onttrekkingen aan onze reserves. Het resultaat na onttrekkingen uit onze reserves is € 516.127.

Programmaverantwoording

* bedragen x 1€

Omschrijving	Gewijzigde begroting 2025			Actuele Prognose		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma						
Programma Lokale dienstverlening	29.120.040	20.140.520	8.979.520	29.325.754	20.128.869	9.196.885
Programma Regionale samenwerking	2.024.727	1.574.769	449.958	2.013.832	1.763.631	250.200
Algemene dekkingsmiddelen	200.000	-	200.000	255.736	-	255.736
Overhead	105.000	9.729.478	-9.624.478	158.513	9.670.197	-9.511.684
Heffing VPB	-	5.000	-5.000	-	5.000	-5.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	31.449.767	31.449.767	0	31.753.835	31.567.698	186.138
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves						
Egalisatiereserve verlofdagen	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve ISV3	-	-	-	58.654	-	58.654
Bestemmingsreserve Omgevingswet	-	-	-	271.335	-	271.335
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-	329.989	-	329.989
Resultaat	31.449.767	31.449.767	0	32.083.824	31.567.698	516.127

Dit verwachte positieve resultaat is opgebouwd uit de volgende geprognosticeerde resultaten:

			* bedragen x 1€	
Geprognostiseerd resultaat			€	-
<i>Mutaties baten:</i>				
Hoger volume basistaken voor deelnemers (incl. doorbelaste externe kosten)	€	2.886.702	V	
Lager volume verzoektaken voor deelnemers (inclusief doorbelaste externe kosten)	€	-3.056.044	N	
Hoger volume verzoektaken niet-deelnemers	€	375.056	V	
Hogere geprognostiseerde renteopbrengsten	€	55.736	V	
Ontvangen ziekengeld en vergoeding ouderschapsverlof	€	53.513	V	
Bijdrage Samen Sterk in Brabant lager dan begroot	€	-10.896	N	
			€	304.068
<i>Mutaties lasten:</i>				
Hogere personeelslasten	€	256.473	N	
Lagere inhuurkosten	€	-358.641	V	
Hogere kosten onderzoek en advies	€	28.265	N	
Hogere kapitaallasten	€	6.348	N	
Lagere organisatiekosten	€	-71.027	V	
Hogere externe kosten (doorbelast aan (niet)deelnemers)	€	256.512	N	
<i>Minder lasten</i>			€	117.931
Geprognostiseerd resultaat exclusief mutaties reserves			€	186.138
Onttrekking bestemmingsreserve Nazorg Omgevingswet	€	271.335	V	
Onttrekking bestemmingsreserve voormalige ISV middelen	€	58.654	V	
<i>Mutaties reserves</i>			€	329.989
Geprognostiseerd resultaat inclusief mutaties reserves			€	516.127
V = Voordeel ten opzichte van begroting				
N = Nadeel ten opzichte van begroting				

Een verklaring van deze verschillen is terug te vinden bij de programmaverantwoording in hoofdstuk 3.

4. Beleidsverantwoording

De ODZOB ontwikkelt zich meer en meer naar een collectieve voorziening voor de fysieke leefomgeving in de regio Zuidoost-Brabant. Dit is terug te zien in de werkprogramma's van onze deelnemers, de opgaven/projecten die in regionaal verband worden aangevlogen en de verschillende landelijke trajecten. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de meest relevante beleidsmatige ontwikkelingen, vanuit zowel het landelijke als het regionale en provinciale perspectief. Tegelijk met de Bestuursrapportage wordt het AB separaat over de voortgang in het Meerjaren ontwikkelprogramma geïnformeerd.

4.1. Meerjarenvisie 2023-2027

In maart 2023 is de Meerjarenvisie 2023-2027 door het algemeen bestuur vastgesteld. Deze visie is het uitgangspunt voor de te volgen koers van de ODZOB voor de komende jaren. Het doel van de ODZOB is samen zorgen voor een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving. We zijn complementair aan de andere twee Brabantse omgevingsdiensten, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, GGD Brabant-Zuidoost, Metropoolregio Eindhoven, Inspectie Leefomgeving & Transport, Functioneel Parket, waterschappen en werken samen.

De visie kent drie thema's. 'Fundament op orde' zet in op het op orde hebben, onderhouden en verstevigen van het fundament (operationele cyclus). 'In samenhang' is het verbinden van uitvoering met beleid en het verbinden tussen verschillende beleidsopgaven in de praktijk. In een 'Regionaal platform' (strategische cyclus) gaat het om het voeden van het provinciale en gemeentelijke beleidskader met kennis en ervaring vanuit de uitvoering.

De ODZOB werkt vanuit de big-8 gedachte, waarbij de operationele cyclus bij de omgevingsdienst verbonden is met het strategische beleid ingevuld op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau. Wij werken op basis van het Regionaal Operationeel Kader (ROK) VTH (in 2024 vastgesteld), Bodem en Asbest. Verder is de provinciale opdracht een belangrijk kader. Een van de ontwikkelopgaven is om op termijn te komen tot één integraal ROK, zodat we tot passende uitvoering komen voor de leefomgeving in Zuidoost-Brabant.

De Meerjarenvisie is in 2024 uitgewerkt in een Meerjaren ontwikkelaanpak (MJA). Het is een investering in de doorontwikkeling van de ODZOB voor de periode 2025-2027. Het is een zorgvuldig afgewogen en geprioriteerd pakket aan opgaven. Het totaal van ontwikkelopgaven laat zien dat de ODZOB de stap moet zetten van beheersmatige organisatie naar ontwikkelorganisatie. Het MJA bestaat uit drie portfolio's, Collectief programma, Regionaal Operationeel Kader en Bedrijfsvoering & organisatie. In een separaat voorstel wordt tegelijk met deze bestuursrapportage voor de tweede keer gerapporteerd over de voortgang van het MJA.

4.2. Robuuste omgevingdiensten in een landelijk robuust stelsel

In 2021 heeft Commissie van Aartsen geconstateerd dat het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) onder de maat was. Om tot verbetering te komen zijn in het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel een groot aantal producten en adviezen opgeleverd. Begin 2025 hebben Rijk, IPO, VNG, Unie van Waterschappen en ODNL de Samenwerkingsafspraken ondertekend en afgesproken hieraan opvolging te geven. Op 19 december 2024 heeft het AB opdracht gegeven met voorstellen te komen die nodig zijn opvolging te geven aan de Samenwerkingsafspraken. De uit te werken voorstellen zijn opgenomen in de hiervoor genoemde Meerjaren ontwikkelaanpak.

De robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten komen voort uit het IBP VTH. Op basis van een plan van aanpak is gewerkt aan het voldoen aan deze robuustheidscriteria. Daarover moet ieder half jaar aan het ministerie worden gerapporteerd zodat de Tweede Kamer kan worden geïnformeerd over de voortgang in het komen tot een landelijk robuust stelsel. De bestuurlijke afspraak is dat alle omgevingsdiensten op 1 april 2026 aan de criteria voldoen. Op basis van de eerste voortgangsrapportage heeft het ministerie in april 2025 de Tweede Kamer geïnformeerd dat de ODZOB de derde omgevingsdienst in Nederland is die aan alle criteria voldoet met de verwachting dat de ODZOB op 1 april 2026 robuust zal zijn. Dat vraagt wel dat we blijven door ontwikkelen. Inmiddels is de voortgangsrapportage over de periode december-juni 2025 ingediend. Daarbij is onder meer van belang dat we erin slagen de overgang van kwaliteitscriteria 2.3 naar 3.0 tijdig en goed te realiseren. Het oordeel van het ministerie over de voortgangsrapportage wordt in de komende maanden verwacht.

Verder laat het ministerie tweejaarlijks de Staat van de VTH opstellen, de opvolger van het tweejaarlijkse rapport 'Omgevingsdiensten in beeld'. De vragenlijst is aangepast aan de inzichten vanuit het IBP Versterking VTH. De Staat van het VTH wordt dit jaar nog verwacht.

5. Programmaverantwoording

De begroting 2025 bevat een programmaplan, waarin onderscheid wordt gemaakt in de volgende onderdelen:

- Programma lokale dienstverlening
- Programma regionale samenwerking
- Algemene dekkingsmiddelen
- Kosten overhead
- Heffing vennootschapsbelasting

5.1. Programma lokale dienstverlening

Het programma lokale dienstverlening betreft werkzaamheden die de ODZOB uitvoert zowel voor zijn deelnemers als voor andere publieke organisaties. Kenmerkend is de een-op-een relatie van opdrachtgever en opdrachtnemer. De ODZOB voert taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving en adviseert op het gebied van omgevingsrecht (milieu, bodem, water, landbouw, duurzaamheid, asbest, bouwen, omgevingsveiligheid en ruimtelijke ordening).

Programma Lokale dienstverlening * bedragen x 1€

	Gewijzigde begroting 2025	Actuele Prognose	Afwijking
Baten			
Basistaken	13.719.973	16.606.675	2.886.702 V
Verzoektaken	15.400.067	12.719.079	-2.680.988 N
Totaal baten	29.120.040	29.325.754	205.714 V
Lasten			
Lasten	20.140.520	20.128.869	11.651 V
Totaal lasten	20.140.520	20.128.869	11.651 V
Totaal saldo van baten en lasten	8.979.520	9.196.885	217.365 V
Toevoeging aan reserves	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	58.654	58.654 V
Resultaat	8.979.520	9.255.539	276.019 V

Dit verwachte positieve resultaat van € 276.019 is opgebouwd uit de volgende geprognosticeerde afwijkingen:

A: Basis- en verzoektaken: geprognosticeerde afwijking ruim € 0,2 miljoen ten opzichte van de begroting

Baten per deelnemer * bedragen x 1€

Deelnemer	Gewijzigde begroting 2025	Werkprogramma 2025	Prognose 2025	Afwijking lokale dienstverlening		
	Programma lokale dienstverlening	Programma lokale dienstverlening	Programma Lokale dienstverlening	begroting vs prognose in €	V/N	begroting vs prognose in %
Gemeente Asten	892.900	896.072	902.876	-9.976	V	-1%
Gemeente Bergeijk	650.531	595.459	608.437	42.094	N	6%
Gemeente Best	1.157.356	989.939	875.182	282.174	N	24%
Gemeente Bladel	714.826	695.862	793.949	-79.123	V	-11%
Gemeente Cranendonck	943.168	879.166	898.463	44.705	N	5%
Gemeente Deurne	1.730.415	1.710.787	1.775.357	-44.942	V	-3%
Gemeente Eersel	465.962	466.897	631.917	-165.955	V	-35%
Gemeente Eindhoven	2.156.714	2.145.312	2.483.616	-326.902	V	-15%
Gemeente Geldrop-Mierlo	512.568	507.836	581.813	-69.246	V	-13%
Gemeente Gemert-Bakel	1.458.102	1.468.849	1.330.165	127.937	N	9%
Gemeente Heeze-Leende	684.594	723.989	700.820	-16.226	V	-2%
Gemeente Helmond	1.175.639	1.324.639	1.305.933	-130.294	V	-11%
Gemeente Laarbeek	1.730.676	1.735.708	1.951.469	-220.793	V	-13%
Gemeente Nuenen	521.468	488.181	530.016	-8.548	V	-2%
Gemeente Oirschot	642.088	644.921	768.727	-126.639	V	-19%
Gemeente Reusel-De Mierden	505.506	507.442	685.150	-179.644	V	-35%
Gemeente Someren	1.097.992	1.116.991	1.251.949	-153.957	V	-14%
Gemeente Son en Breugel	544.577	561.578	440.920	103.658	N	19%
Gemeente Valkenswaard	718.319	696.378	736.339	-18.020	V	-2%
Gemeente Veldhoven	801.284	1.068.157	1.206.120	-404.836	V	-50%
Gemeente Waalre	325.868	300.167	321.306	4.561	N	1%
Provincie Noord-Brabant	8.257.713	7.623.057	6.918.399	1.339.314	N	16%
Totaal deelnemers	27.688.266	27.147.386	27.698.925	-10.659	V	0%
Overige klantgroepen	1.251.774	0	1.626.830	-375.056	V	-30%
Externe kosten lokale dienstverlening*	180.000	0	0	180.000	N	100%
Totaal	29.120.040	27.147.386	29.325.754	-205.715	V	-1%

Toelichting op bovenstaande tabel:

In de kolom "Gewijzigde begroting 2025" is opgenomen welk bedrag voor iedere deelnemer bij het opstellen van de begroting (januari 2024) werd verwacht.

In de kolom "Werkprogramma 2025" is opgenomen welk bedrag voor iedere deelnemer eind 2024 is ingeschat en verwerkt in het werkprogramma (gemeenten) dan wel een opdracht (provincie).

In de kolom "Actuele Prognose" is opgenomen wat de geprognosticeerde verwachting is van de realisatie voor het gehele jaar 2025 voor de landelijke basistaken. Deze prognose is gebaseerd op de uren zoals gerealiseerd in de periode t/m juni. Daarbij is rekening gehouden met extra opdrachten en actualiteiten.

In totaliteit zien we een klein voordeel op de baten vanuit de lokale dienstverlening. Op deelnemer niveau zien we wel geprognosticeerde afwijkingen, variërend van positief 50% naar nadelig 24% t.o.v. de begroting 2025. Deze afwijkingen kennen diverse oorzaken en zullen in het accountoverleg met de betreffende deelnemer besproken worden.

B: Reserve mutaties

Deze afwijking betreft een onttrekking uit de Reserve ISV3 middelen. De middelen in deze reserve zijn beschikbaar voor het uitvoeren van regionale geluid(sanering) gerelateerde projecten. Gedurende het eerste halfjaar is er voor ruim € 58.000 aan geluidssaneringen uitgevoerd.

5.2. Programma regionale samenwerking

Dit programma kent een viertal pijlers. De inhoudelijke voortgang van de hiermee samenhangende activiteiten en projecten is opgenomen in hoofdstuk 2. Het betreft de volgende pijlers:

- Samen Sterk In Brabant (SSiB)
- Omgevingsveiligheid
- Nazorg Omgevingswet

- Overige collectieve taken

Programma Regionale samenwerking			* bedragen x 1€ 1€	
	Gewijzigde begroting 2025	Actuele Prognose	Afwijking	
Baten				
Samen Sterk in Brabant	394.785	383.889	-10.896	N
Omgevingsveiligheid	160.106	160.106	-	
Nazorg Omgevingswet	-	-	-	
Overige collectieve taken	1.469.836	1.469.836	-	
Totaal baten	2.024.727	2.013.832	-10.896	
Lasten				
Lasten	1.574.769	1.763.631	-188.862	N
Totaal lasten	1.574.769	1.763.631	-188.862	N
Totaal saldo van baten en lasten	449.958	250.200	-199.758	N
Toevoeging aan reserves	-	-	-	
Onttrekking aan reserves	-	271.335	271.335	V
Resultaat	449.958	521.535	71.577	V

Dit verwachte positieve resultaat van € 71.577 is opgebouwd uit de volgende geprognosticeerde afwijkingen:

Samen Sterk in Brabant (SSIB)

De uitvoering van SSIB is centraal voor Brabant georganiseerd bij de collega's van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Aan de uitvoering als zodanig levert de ODZOB geen directe bijdrage. De bijdrage aan de ODBN is iets lager uitgevallen dan begroot. In de 2^e begrotingsbijstelling wordt de begroting daarop aangepast, zodat de afwijking hierop nihil zal zijn. Uiteraard worden ook de bijdragen van onze deelnemers daarop aangepast.

Omgevingsveiligheid

Door het collectieve karakter van de werkzaamheden die betrekking hebben op omgevingsveiligheid is ervoor gekozen om dit thema onder te brengen onder het programma regionale samenwerking. In maart 2024 besloot het algemeen bestuur om de taken op het gebied van externe veiligheid, zoals deze de afgelopen jaren zijn ingericht, in gelijke omvang structureel voort te zetten. De inhoudelijke verantwoording is opgenomen in periodieke nieuwsbrieven.

Nazorg Omgevingswet

Voor de pijler Nazorg Omgevingswet zijn middelen beschikbaar in de reserve Nazorg Omgevingswet. Hierdoor is het mogelijk om het nazorgprogramma in 2025 voort te zetten zonder dat de deelnemers hieraan een expliciete bijdrage hoeven te doen. In de oorspronkelijke begroting waren de middelen beschikbaar in de reserve Nazorg Omgevingswet nog niet opgenomen. Dat is de reden dat deze middelen nu een afwijking binnen dit programma veroorzaken (zowel binnen de lasten als bij de onttrekkingen aan reserves).

In de 2^e begrotingswijziging, zoals opgenomen in bijlage 2, wordt voorgesteld om zowel de onttrekking uit deze reserve als de te besteden uren dan wel kosten ten behoeve van de uitvoering alsnog te verwerken in de begroting. Door deze begrotingswijziging wordt een afwijking bij de jaarstukken voorkomen.

Overige collectieve taken (Collectief Programma)

In het Collectief Programma gaat het enerzijds om structurele taken zoals de afhandeling van klachten en meldingen door onze consignatiedienst en anderzijds om (ontwikkelings-)projecten die de uitvoering van de VTH-taken versterken. Deze ontwikkelingsprojecten zijn ondergebracht in de Meerjaren ontwikkelaanpak (MJA). Het programma 2025 is als onderdeel van de MJA vastgesteld door het algemeen bestuur.

5.3. Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan enkel uit geraamde rentebaten.

Algemene dekkingsmiddelen			* bedragen x 1€
Omschrijving	Gewijzigde begroting 2025	Actuele Prognose	Afwijking
Baten	200.000	255.736	55.736 V
Algemene dekkingsmiddelen	200.000	255.736	55.736 V
Toevoeging aan reserves	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-
Resultaat	200.000	255.736	55.736 V

Prognose 2025

In de begroting 2025 is rekening gehouden met het genereren van renteopbrengsten. Deze komen met name voort uit de middelen die worden aangehouden bij 's Rijks schatkist. Op basis van de renteontvangsten over het eerste halfjaar is een prognose voor het gehele jaar gemaakt. Hier wordt een voordeel op verwacht zodat in de tweede begrotingswijziging 2025 de begroting wordt aangepast.

5.4. Kosten van de overhead

Het Besluit begroten en verantwoorden (Bbv) hanteert als definitie voor de overhead: *“Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces”*.

In lijn daarmee zijn in dit programma de overheadfuncties van de ODZOB opgenomen.

Overhead			* bedragen x 1€
Omschrijving	Gewijzigde begroting 2025	Actuele Prognose	Afwijking
Baten	105.000	158.513	53.513 V
Totaal baten	-105.000	-158.513	53.513 V
Lasten			
Lasten	9.729.478	9.670.197	59.281 V
Totaal lasten	-9.729.478	-9.670.197	59.281 V
Totaal saldo van baten en lasten	9.624.478	9.511.684	112.794 V
Toevoeging aan reserves	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-
Resultaat	9.624.478	9.511.684	112.794 V

Prognose 2025

De prognose voor de overheadkosten komt uit op € 9,53 miljoen.

Afwijking baten:

Als baat zijn opgenomen de ontvangen gelden van het UWV; deze bestaan uit zowel compensatie voor ouderschapsverlof als uit ontvangen gelden voor langdurig zieke medewerkers. In de gewijzigde begroting is hiervoor al € 105.00 geraamd. In de 2^e begrotingswijziging zullen we ook op de gerealiseerde € 53.000 onze begroting bijstellen. We verwachten gedurende het jaar meer gelden te ontvangen. Omdat dit nog niet helemaal zeker is nemen we deze nog niet in deze prognose mee.

Afwijking lasten:

De geprognosticeerde afwijking op de lasten wordt veroorzaakt door:

- Een overschrijding van de personeelskosten van in totaal € 129.000. Deze wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere inhuurkosten. Inmiddels zijn een groot deel van de overheadfuncties door vaste medewerkers ingevuld.
- Daarnaast verwachten we een incidenteel voordeel op de servicekosten van het pand van ongeveer € 60.000, veroorzaakt door de dalende energieprijzen t.o.v. het moment van het opstellen van de begroting.

5.5. Heffing Vennootschapsbelasting

Net als andere publieke organisaties valt de ODZOB onder de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen. Een klein deel van onze activiteiten valt onder de Vpb-plicht.

Heffing VPB			* bedragen x 1€
Omschrijving	Gewijzigde begroting 2025	Actuele Prognose	Afwijking
Lasten	5.000	5.000	-
Resultaat	-5.000	-5.000	-

Prognose 2025

De prognose voor deze lasten in 2025 is gebaseerd op de voorlopige aanslag over 2024 en de verwachting van het te realiseren resultaat over 2025.

6. Bedrijfsvoering

Kwaliteitscriteria 3.0

Met ingang van 1 januari 2025 zijn de landelijke kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving vernieuwd. Deze criteria zijn van belang voor een goede en uniforme uitvoering van de doelen van de Omgevingswet. Deze kwaliteitscriteria bestaan uit 3 onderdelen, namelijk kritische massa op de inzetbare kennis en ervaring, procescriteria ter ondersteuning van de regionale beleidscyclus en competentieprofielen voor onze medewerkers. De kwaliteitscriteria zijn verankerd in de verordeningen van de individuele deelnemers van de ODZOB. Om blijvend robuust te zijn, is een aantal opgaven in gang gezet. De verwachting is dat wij per 1 april 2026 de kwaliteitscriteria 3.0 hebben ingevoerd.

Terugkoppeling en vervolg Medewerkersonderzoek 2025

In maart 2025 is het Medewerkersonderzoek uit 2023 herhaald met een wezenlijke verbetering van de resultaten en het Effectory label van World Class Workplace. We zien met name verbetering op de thema's Ontwikkeling en beoordeling, Ongewenste omgangsvormen, Informatievoorziening, Functioneren van het DT en Betrokkenheid en vertrekintentie. Er liggen verbeterkansen op de thema's Herstelbehoefte, Regeldruk en Integrale samenwerking. De resultaten zijn besproken binnen alle teams en dit leidt tot verdere verbeteracties. Daarnaast heeft een breed samengestelde klankbordgroep een aantal aanbevelingen gedaan die worden opgepakt. Op deze manier werken we aan een betrokken en toekomstgerichte organisatie.

Integriteitsbeleid

In 2024 is het besluit genomen het integriteitsbeleid te actualiseren en een ontwikkeltraject gewenste omgangsvormen uit te voeren. Begin 2025 is het ontwikkeltraject gewenste omgangsvormen gestart en inmiddels hebben alle medewerkers deelgenomen aan de aangeboden workshops. Het geactualiseerde integriteitsbeleid zal eind 2025 ter besluitvorming worden voorgelegd. Ondernemingsraad en vertrouwenspersonen zijn hierbij nauw betrokken.

Inrichten procesbeheer

Vooruitlopend op de Omgevingswet zijn nieuwe procesbeschrijvingen gemaakt voor vergunningverlening, toezicht, advies en juridisch. Daarmee is een goede basis gelegd voor vervolgstappen in werkprocessen en productbeschrijvingen. De ODZOB wil naar een cultuur van continu verbeteren van de werkprocessen. Hierdoor werken de medewerkers efficiënter en zijn de doorlooptijden korter. Daarvoor is het nodig de beheerorganisatie te professionaliseren. We gaan hier ook de ondersteunende en sturende processen in betrekken. In 2025 heeft een groep medewerkers de Green Belt-training gevolgd en het certificaat behaald. Zo is er genoeg kennis in huis om met verbetertrajecten aan de slag te gaan.

Inrichting digitaal deelnemersportaal

De ODZOB gebruikt het portaal My-Lex om archiefstukken op te slaan en te bekijken. Het delen van deze stukken met deelnemers is bewerkelijk. Daarom wordt onderzocht of ketenpartners, waaronder de deelnemers, ook digitaal toegang kunnen krijgen tot My-Lex.

Om dat mogelijk te maken, moet het portaal worden aangepast. Niet alleen oude gegevens uit Squit en IZIS worden dan ontsloten, maar ook recente informatie uit PowerBrowser.

De opdracht om dit te verbeteren is al gegeven. Bij de uitwerking wordt de gezamenlijke beheerorganisatie van PowerBrowser betrokken, waarin de ketenpartners van ODZOB vertegenwoordigd zijn.

Informatiemanagement

De afgelopen jaren is hard gewerkt om de ICT op orde te krijgen en klaar te maken voor de toekomst. Belangrijke systemen zoals PowerBrowser (voor vergunningen, toezicht en handhaving) en AFAS (voor personeel en financiën) werken goed en worden steeds beter benut en uitgebreid. Via een speciaal datawarehouse worden met Power BI steeds meer dashboards gemaakt. Zo kunnen we beter sturen op informatie. De oude, kwetsbare IT-omgeving met lokale servers is vervangen. We werken nu vooral in de cloud: sneller, stabiel en veiliger. ODZOB heeft ook een actueel strategisch informatiebeleid. Daarmee kunnen we gericht werken aan het verbeteren en ontwikkelen van onze informatiehuishouding.

Informatiebeveiliging en privacy

Door ontwikkelingen rondom de NIS2/BIO2/Cyberbeveiligingswet is de ODZOB bezig met het implementeren van de benodigde maatregelen. Onderdeel hiervan zijn structureel terugkerende awareness-trainingen voor medewerkers en de uitbreiding van de Chief Information Security Officer (CISO)-rol naar een fulltime invulling.

Digitale toegankelijkheid

Overheidsorganisaties moeten hun websites en apps toegankelijk maken en houden. Ook moeten ze voor al die websites en apps verklaringen publiceren. Dat staat in de wet voor digitale toegankelijkheid: Besluit digitale toegankelijkheid overheid. Dit besluit is onderdeel van de Wet digitale overheid (Wdo). De ODZOB heeft dit als een project opgepakt en, na alle technische/content aanpassingen op de website, een extern onderzoek laten doen naar de mate waarin de dienst nu voldoet aan de eisen. De ODZOB heeft in februari 2025 status A bereikt waarmee we wettelijk aan alle eisen voldoen en digitoegankelijk zijn verklaard. Zie [Toegankelijkheid | Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant](#). Hierbij hoort de kanttekening dat niet alle pdf's (uit het verleden) op onze website voldoen. In 2025 wordt ingezet op het digitoegankelijk maken van de standaard ODZOB-sjablonen en voor 2027 is het project 'digitoegankelijkheid' ingepland om aan de eisen te kunnen blijven voldoen.

Prognose 2025 in kengetallen:

KPI's	Norm begroting 2025	Realisatie Berap 2025	Prognose gemiddeld 2025	Prognose 31-12-2025
Totaal declarabele uren	246.000	123.377	n.v.t.	246.315
Gemiddelde declarabiliteit	1.299,0	636,2	n.v.t.	1.269,2
Gemiddeld uurtarief	€ 123,46	€ 123,07	n.v.t.	€ 123,05
Ziekteverzuim	6,0%	6,7%	pm	pm
FTE's direct in aantallen	189,4	193,9	194,1	194,2
FTE's direct in %	80%	80,9%	80,5%	80,2%
FTE's overhead in aantallen	47,3	45,9	48,1	48,1
FTE's overhead in %	20%	19,8%	19,5%	19,8%
FTE's inhuur in aantallen	42,4	35,8	35,1	34,4
FTE's inhuur in %	18%	14,9%	14,6%	14,2%

Toelichting op de kengetallen:

Declarabiliteit

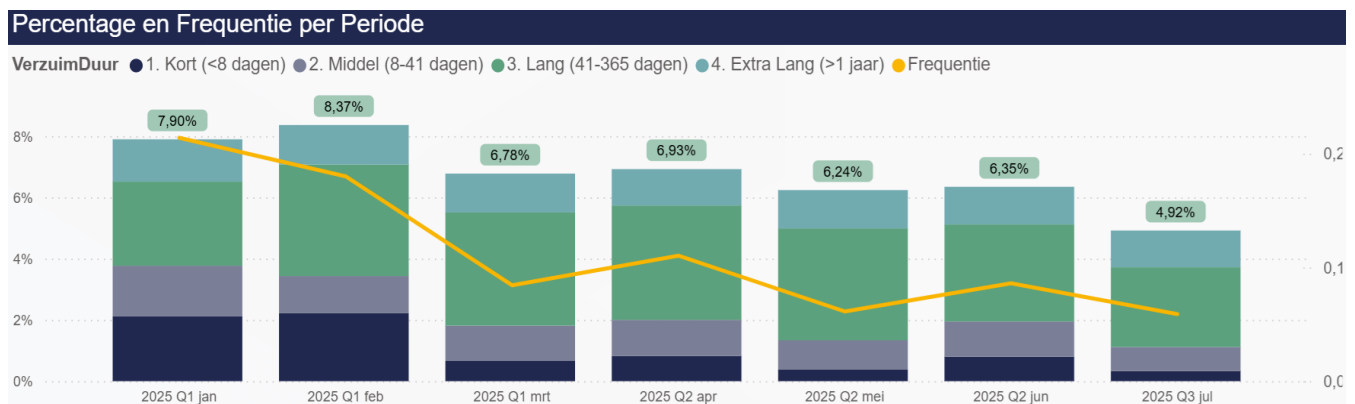
In de begroting 2025 is als uitgangspunt opgenomen dat er gemiddeld 1.299 declarabele uren per fte in het primair proces besteed zullen worden. Voor een half jaar komt deze norm uit op 650 uur per fte. In de eerste 6 maanden is gemiddeld 636,2 uur per fte gerealiseerd. De declarabiliteit loopt daarmee iets achter op de begroting.

Oorzaken daarvan zijn te vinden in:

- het hogere ziekteverzuim door langdurig zieke medewerkers;
- het werven en inwerken van nieuwe collega's; dit vraagt continue extra aandacht, zowel van onze ervaren collega's die nieuwe collega's begeleiden als de nieuwe mensen die zo snel mogelijk declarabel moeten worden.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde verzuim over de eerste zeven maanden van dit jaar komt uit op 6,74%. In de begroting 2025 is gerekend met een gemiddeld ziekteverzuim van 6%. Vooral in de eerste maanden van dit jaar is het verzuim hoog geweest. Dat past in het landelijke beeld. Het verzuim wordt bij de ODZOB voornamelijk bepaald door langdurig verzuim. Lang verzuim is moeilijk te beïnvloeden en vraagt een goed samenspel met de bedrijfsarts. Er is ingezet op een preventieve aanpak van verzuim, o.a. met verzuimgesprekken, inzetten van coaches, extra inzet op het Sociaal Medisch Team en casusbespreking (pijler vitaal en plezier). We zetten bovendien in op kortfrequent verzuim om in goed gesprek met medewerkers bewustwording te creëren en tijdig signalen voor langdurig verzuim te onderkennen en dit te voorkomen. We hopen dit terug te zien in een lager verzuimpercentage.

Samenstelling personeelsbestand

Ten opzichte van de begrote normen zien we een verhouding tussen directe fte's en overhead die dicht tegen de begroting aanligt. Het gevoerde beleid om het aantal inhuurmedewerkers verder te laten dalen, is duidelijk zichtbaar. Op dit moment zien we dat de aantallen onder de vastgestelde norm (14,9% ten opzichte van de begroting van 18%) liggen en we voorzien dat het aantal medewerkers dat wordt ingehuurd in de loop van het jaar nog iets verder af gaat nemen.

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt blijft uitdagend (landelijk beeld), zeker op specialistische expertise. Toch slagen we er beter in functies vast in te vullen. De ODZOB probeert een zo groot mogelijke doelgroep te bereiken en heeft meegewerkt aan de landelijke naamsbekendheids campagne van ODNL: '[OMdat je staat voor](#)

[je omgeving](#)' (pijler Binden en Boeien). Daarnaast wordt samengewerkt met andere omgevingsdiensten. Eind 2024, begin 2025 heeft een doelgroepenonderzoek plaatsgevonden, op basis waarvan besloten is om een Talent Ontwikkel Programma op te starten in 2025 om 10 zij-instromers op te gaan leiden voor toezichthouderfuncties.

Rechtmatigheidsverantwoording

Uit de jaarrekeningcontroles 2023 en 2024 bleek dat er aandacht nodig is voor het contractbeheer. Binnen een van de ontwikkelopgaven is een gestart met een onderzoek naar contractbeheer. Dit wordt gedurende het tweede halfjaar verder uitgewerkt. Een start van de implementatie wordt ook dit jaar verwacht.

Bijlage 1 Prognose baten 2025

Baten per deelnemer

* bedragen x 1 €

Deelnemer	Gewijzigde begroting 2025			Actuele prognose 2025		
	Programma lokale dienstverlening	Programma Regionale samenwerking	Totaal baten	Programma Lokale dienstverlening	Programma Regionale samenwerking	Totaal baten
Gemeente Asten	892.900	58.746	951.646	902.876	58.408	961.284
Gemeente Bergeijk	650.531	54.907	705.439	608.437	54.569	663.007
Gemeente Best	1.157.356	52.138	1.209.493	875.182	51.800	926.981
Gemeente Bladel	714.826	70.750	785.575	793.949	70.412	864.360
Gemeente Cranendonck	943.168	70.633	1.013.801	898.463	70.295	968.758
Gemeente Deume	1.730.415	96.574	1.826.989	1.775.357	96.235	1.871.593
Gemeente Eersel	465.962	86.833	552.795	631.917	86.495	718.412
Gemeente Eindhoven	2.156.714	218.251	2.374.965	2.483.616	217.912	2.701.529
Gemeente Geldrop-Mierlo	512.568	67.979	580.546	581.813	67.640	649.454
Gemeente Gemert-Bakel	1.458.102	111.774	1.569.876	1.330.165	111.436	1.441.601
Gemeente Heeze-Leende	684.594	45.264	729.858	700.820	44.926	745.746
Gemeente Helmond	1.175.639	133.381	1.309.020	1.305.933	133.043	1.438.976
Gemeente Laarbeek	1.730.676	72.538	1.803.214	1.951.469	72.200	2.023.669
Gemeente Nuenen	521.468	36.702	558.171	530.016	36.364	566.380
Gemeente Oirschot	642.088	68.191	710.279	768.727	67.853	836.580
Gemeente Reusel-De Mierden	505.506	41.206	546.713	685.150	40.868	726.018
Gemeente Someren	1.097.992	67.545	1.165.536	1.251.949	67.206	1.319.155
Gemeente Son en Breugel	544.577	54.775	599.352	440.920	54.436	495.356
Gemeente Valkenswaard	718.319	44.772	763.090	736.339	44.434	780.773
Gemeente Veldhoven	801.284	75.523	876.807	1.206.120	75.185	1.281.305
Gemeente Waalre	325.868	28.276	354.144	321.306	27.938	349.245
Provincie Noord-Brabant	8.257.713	467.970	8.725.683	6.918.399	464.176	7.382.575
Totaal deelnemers	27.688.266	2.024.727	29.712.993	27.698.925	2.013.832	29.712.756
Overige klantgroepen	1.251.774	0	1.251.774	1.626.830	0	1.626.830
Externe kosten lokale dienstverlening*	180.000	0	180.000	0	0	0
Totaal	29.120.040	2.024.727	31.144.767	29.325.754	2.013.832	31.339.586

*externe kosten zijn opgenomen in de actuele prognose, per deelnemer of overige klantgroepen

Bijlage 2 Prognose lasten 2025

Baten		Jaarrekening 2024	Gewijzigde begroting 2025			Actuele Prognose		
			Totaal			Totaal		
PROGRAMMA								
	Programma Lokale dienstverlening	28.071.696	29.120.040			29.325.754		
	Programma Regionale samenwerking	2.445.577	2.024.727			2.013.832		
	Totaal baten programma's	30.517.273	31.144.767			31.339.586		
	Algemene dekkingsmiddelen	1.865.707	200.000			255.736		
	Overhead	436.356	105.000			158.513		
	Totaal Baten	32.819.336	31.449.767			31.753.836		
NR	POST	Jaarrekening 2024	Gewijzigde begroting 2025			Actuele Prognose		
			Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's	Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's
1	PERSONEEL							
1.0	<i>Fte</i>	238,8	235,8	46,4	189,4	241,0	47,0	194,1
1.1	Salariskosten	18.287.824	20.230.940	4.818.103	15.412.837	20.512.076	4.531.551	15.980.525
1.2	Opleidingskosten	315.446	398.000	398.000	0	326.384	324.937	1.447
1.3	Reis- en verblijfskosten	332.924	320.000	67.782	252.218	352.266	135.245	217.021
1.4	Overige personeelskosten	440.474	518.825	462.622	56.203	533.512	477.291	56.221
1.5	Inhuur	6.671.812	5.392.546	655.040	4.737.506	5.033.905	802.978	4.230.927
	TOTAAL personeel	26.048.480	26.860.311	6.401.547	20.458.764	26.758.142	6.272.002	20.486.141
2	UITBESTEDING							
2.1	Onderzoeken, advies	301.989	302.000	302.000	0	330.265	305.829	24.436
2.2	Fitte organisatie	484.716						
	TOTAAL uitbesteding	786.705	302.000	302.000	0	330.265	305.829	24.436
3	KAPITAALLASTEN							
3.1	Afschrijving gebouwen	85.242	92.630	92.630	0	85.949	85.949	0
3.2	Afschrijving machines, apparaten, installaties en hardware	1.305.553	210.942	210.942	0	225.785	225.785	0
3.2	<i>Afschrijving machines, apparaten en installaties</i>						13.696	0
3.4	<i>Afschrijving hardware</i>						212.089	0
3.3	Afschrijving inventaris	1.787	3.397	3.397	0	1.584	1.584	0
	TOTAAL kapitaallasten	217.582	306.969	306.969	0	313.317	313.317	0
4	ORGANISATIE KOSTEN							
4.1	Beheerkosten ICT	467.666	521.000	521.000	0	545.920	545.920	0
4.2	Software en changes	936.326	1.124.962	661.962	463.000	1.124.959	827.889	297.070
4.3	Kantoorkosten	73.685	92.000	92.000	0	66.226	66.226	0
4.4	Abonnementen en lidmaatschappen	153.433	151.000	131.000	20.000	154.005	99.189	54.817
4.5	Bank en verzekeringen	59.073	58.000	58.000	0	59.674	59.674	0
4.6	Leaseauto's	37.010	60.000	60.000	0	57.316	57.316	0
4.7	Huur gebouw	339.296	363.000	363.000	0	350.821	350.821	0
4.8	Servicekosten pandgebonden (beheer)	252.269	282.000	282.000	0	222.014	222.014	0
	TOTAAL organisatie kosten	2.318.758	2.651.962	2.168.962	483.000	2.580.935	2.229.049	351.887
5	PROGRAMMA KOSTEN							
5.1	Ontwikkelbudget	0	550.000	550.000	0	550.000	550.000	0
	TOTAAL LASTEN (vóór programmakosten)	29.371.525	30.671.242	9.729.478	20.941.764	30.532.661	9.670.197	20.862.463
7	DOOR TE BELASTEN DIRECTE KOSTEN							
7.1	Externe kosten t.b.v. collectieve taken	522.705	593.525	0	593.525	582.629	0	582.629
7.2	Externe kosten t.b.v. opdrachten	996.154	180.000	0	180.000	447.408	0	447.408
	TOTAAL programma kosten	1.518.859	773.525	0	773.525	1.030.037	0	1.030.037
	TOTAAL PROGRAMMALASTEN	30.890.384	31.444.767	9.729.478	21.715.289	31.562.698	9.670.197	21.892.500
	Overige lasten							
8.1	Heffing VPB	-5.204	5.000			5.000		
8.2	Bedrag onvoorzien		0			0		
	TOTAAL overige lasten	-5.204	5.000			5.000		
	TOTAAL LASTEN	30.885.180	31.449.767			31.567.698	9.670.197	21.892.500
Gerealiseerd resultaat vóór mutatie reserves		1.934.156	0			186.138		
Toevoegingen aan reserves		1.411.839	0			0		
Onttrekkingen aan reserves			0			329.989	58.654	271.335
Gerealiseerd resultaat na mutatie reserves		522.317	0			516.127		

Bijlage 3 Investerings

* bedragen x 1€

Investerings	Restant krediet 2024	Krediet begroting 2025	Begrotingswijziging Berap 2024	1e begrotingswijziging 2025	Krediet gewijzigde begroting 2025	Actuele prognose 2025
Bedrijfsgebouwen	1.410	500.000	-84.000	-63.000	353.000	338.000
Machines, apparaten en installaties	-4.868	28.000	-	-	28.000	28.000
Inventaris	7.773	15.000	-	128.000	143.000	80.000
Hardware	-4.663	70.000	-	45.000	115.000	109.000
Totaal	-348	613.000	-84.000	110.000	639.000	555.000

Vorig boekjaar (2024) is het krediet minimaal overschreden.

In de Financiële verordening is opgenomen dat bij investeringsprojecten de begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau van het gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding binnen een begrotingsjaar, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt als rechtmatig beschouwd. De overschrijding 2024 past binnen het totaalkrediet 2025.

Het oorspronkelijke krediet zoals beschikbaar gesteld in de begroting 2025 was in totaal € 613.000.

Door 2 begrotingswijzigingen is het totaal krediet voor 2025 in totaal nu € 639.000.

Naast de vervangingsinvesteringen worden in 2025 ook de noodzakelijke (her)huisvestingsinvesteringen uitgevoerd. Inmiddels zijn de aan- en uitbestedingen van deze investeringen in gang gezet en zit het in de planning om de uitvoering in de laatste maanden van 2025 te laten plaatsvinden.

Alle noodzakelijke investeringen kunnen naar verwachting binnen het beschikbare krediet worden aanbesteed en uitgevoerd.

Bijlage 4 Risico-inventarisatie

In de financiële verordening is bepaald dat het algemeen bestuur het beleid over risico's vastlegt in een nota weerstandsvermogen en risicomanagement. De meest recente nota, met daarin kaders voor onder andere het risicomanagement, weerstandsvermogen, weerstandscapaciteit, algemene reserve en de verhoudingen binnen de gemeenschappelijke regeling, is in 2022 door het algemeen bestuur vastgesteld.

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement is opgenomen dat de ODZOB tweemaal per jaar een risico-inventarisatie uitvoert. De uitkomsten van deze inventarisatie zijn opgenomen in onderstaande tabel "Samenvatting geïnvesteerde risico's ODZOB".

Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB

Risico	Beheersmaatregel	Classificering			4) verwachtingswaarde
		1) kans	2) effect	3) score	
10.5 Te lage productiviteit, niet veroorzaakt door ziekteverzuim	Sturen op: - realistischere begroten (werkprogramma's en extra opdrachten) - declarabiliteit door niet-declareerbare projecten te beperken. - Verantwoording vereenvoudigen.	60%	€ 840.000	12	€ 504.000
10.4 Niet kunnen beschikken over voldoende werkaanbod voor trainee traject (TOP)	Middels passend personeelsbeleid mensen binden aan de organisatie. Samen met andere OD's benadrukken meerwaarde werken voor publieke zaak (campagne ODNL).	40%	€ 800.000	9	€ 320.000
10.2 Opdrachten en formatie stemmen niet met elkaar overeen	- Opstellen realistische werkprogramma's - Afspraken met deelnemers rondom piekbelasting / seizoenspatronen - Opnemen in Strategische personeelsplanning	60%	€ 150.000	8	€ 90.000
5.3 Geschil over verantwoordelijkheden in proces	Heldere scheidslijnen aan brengen in de processen. Met name rond de knip waar verantwoordelijkheden overgaan tussen deelnemer (het bevoegd gezag) en ODZOB. Hierover goede afspraken maken en deze ook vastleggen blijkt in praktijk lastig.	40%	€ 400.000	6	€ 160.000
7.1 Overschrijding budget ICT voorzieningen	Strategische ICT planning maken voor komende 5 jaar, elk jaar actualiseren en actieplan voor komend jaar opstellen. Aansluiten bij regionale aanbestedingen leidt tot minder 'eigen' keuze- en beheer-mogelijkheden. Meer belangen, waardoor meer afstemming.	40%	€ 400.000	6	€ 160.000
10.1 Hoog ziekteverzuim	Sturing op preventie ziekteverzuim en beteugelen van groei ziekteverzuim heeft hoge prioriteit bij management en directie.	40%	€ 250.000	6	€ 100.000
2.5 Ransomware	Medewerkers voortdurend attenderen op gevaar. Friendly hackers benaderen voor test. Bewustwordings-campagne en workshops personeel. Blijvende aandacht!	15%	€ 600.000	6	€ 90.000
10.3 Minder uren beschikbaar voor opleidingen	Strategisch personeelsplan en opleidingsplan maken voor de ODZOB als geheel, gebaseerd op externe ontwikkelingen en persoonlijke ontwikkelplannen.	15%	€ 400.000	4	€ 60.000
10.8 Kennisverlies als gevolg van uitstroom van medewerkers / inhuur via flexibele schil	Middels strategische personeelsplanning zoveel mogelijk vooruitkijken naar natuurlijke uitstroom en opvolgers klaarstomen via persoonlijk ontwikkelplan. Hierdoor verminderen kennis uitstroom.	40%	€ 150.000	6	€ 60.000
Totaal risico's			€ 3.990.000		€ 1.544.000

Toelichting bij de kolommen:

- Voor elk van de risico's is een kans bepaald. Hiervoor zijn een 4-tal categorieën vastgesteld (5, 15, 40 en 60%). Aan deze kansen zijn respectievelijk de volgende wegingsfactoren toegekend: 1, 2, 3, 4. Situaties die zich zeker voordoen zijn niet als risico benoemd;
- Voor elk van de risico's is ingeschat wat het effect in euro's is wanneer het fenomeen zich daadwerkelijk voordoet. Aan de hand van de omvang van het effect is ook hier een wegingsfactor toegekend:
 - < € 100.000: wegingsfactor 1
 - € 100.000 - € 500.000: wegingsfactor 2
 - € 500.000 - € 1.000.000: wegingsfactor 3
 - > € 1.000.000: wegingsfactor 4
- Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging van de wegingsfactor uit 1) en 2) een totaalscore bepaald. Deze totaalscore is een indicatie voor de ernst van het risico.
- Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging kans en effect de verwachtingswaarde bepaald.

Toelichting bij de rijen:

Elke rij bevat een categorie geïdentificeerde risico's. Wanneer de totaalscore van de betreffende categorie < 6 is, is het risico verder niet opgenomen. De regel is dan blanco. De totale verwachtingswaarde van de risico's met score < 6 bedraagt circa € 666.000

Voorstel 2^e begrotingswijziging 2025

Bijstelling	Omschrijving	Bijstelling lasten	Bijstelling baten
1	Bijdrage I&W Robuustheid beschikking ODNL	€ -	€ 244.996
1	Bijdrage I&W Robuustheid, externe kosten	€ 36.400	€ -
1	Bijdrage I&W Robuustheid, uren	€ 208.596	€ -
2	Inzet middelen Reserve Nazorg omgevingswet	€ -	€ 271.335
2	Inzet middelen Reserve Nazorg omgevingswet in uren	€ 271.335	€ -
3	inzet middelen Reserve ISV3	€ -	€ 58.654
3	kosten t.b.v. saneringen	€ 58.654	€ -
4	Bijstelling bijdrage ODBN Samen Sterk in Brabant	€ -10.896	
4	Bijstelling bijdrage deelnemers Samen Sterk in Brabant		€ -10.896
5A	Ontvangen ziekengeld /	€ -	€ 53.513
5A	Inhuur medewerkers ter vervanging van ziekte	€ 53.513	€ -
5B	Externe kosten voor rekening en risico deelnemers	€ 267.408	€ -
5B	Baten vanuit externe kosten voor rekening en risico deelnemers	€ -	€ 267.408
Totaal		€ 885.010	€ 885.010

1. *Bijdrage I&W Robuustheid via ODNL*

Op 11 juli j.l. hebben wij van de Omgevingsdienst NL het besluit ontvangen dat zij ons een subsidie hebben verleend van maximaal € 244.996. Om deze uitgaven rechtmatig in onze begroting op te nemen stellen wij voor om zowel de subsidie als de daarmee samenhangende kosten dan wel uren in onze begroting op te nemen. De subsidieperiode loopt van 1 januari 2025 t/m 31 maart 2026. Een deel van deze kosten zullen naar alle waarschijnlijkheid worden uitgegeven in 2026. Te zijner tijd zal hiervoor een begrotingswijziging voor 2026 worden voorgelegd.

2. *Inzet middelen vanuit de Reserve Nazorg omgevingswet*

Bij de Bestuursrapportage 2023 is de reserve Nazorg omgevingswet ingesteld. In deze reserve zijn destijds de incidenteel, door de deelnemers, beschikbaar gestelde middelen voor de invoering van de omgevingswet gestort met als doel deze (tot en met 31-12-2025) beschikbaar te houden voor de kosten samenhangend met de nazorg omgevingswet. Wij stellen voor om deze middelen dit jaar in zijn geheel ook in te zetten en daar onze begroting op bij te stellen, door het ramen van de kosten en het onttrekken van ditzelfde bedrag aan de reserve Nazorg omgevingswet.

3. *Inzet middelen vanuit de Reserve ISV-middelen*

Bij het opstellen van de jaarstukken 2023 is een reserve ingesteld waarin de voormalige ISV-middelen zijn gestort. Deze middelen hebben als doel om regionale geluid(sanering)-gerelateerde projecten uit te voeren. Gedurende het eerste half jaar zijn hier kosten voor gemaakt. Op basis van deze kosten is een prognose gemaakt richting het einde van het jaar. Wij stellen dan ook voor de begroting hierop bij te stellen door onze begroting op te hogen met deze geprognosticeerde kosten en daar tegenover een onttrekking te ramen uit de reserve ISV-middelen.

4. *Correctie bijdrage Samen Sterk in Brabant (SSiB)*

Op 7 maart 2024 is door het algemeen bestuur ingestemd met de voortzetting van deelname en financiering aan SSiB. Destijds is uitgegaan van de bijdrage 2024 met daar bovenop een indexering

gebaseerd op de kadernota 2025 van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). De geraamde bijdrage kwam daarmee uit op € 394.785. Inmiddels is de factuur over 2025 van de ODBN ontvangen en kunnen we de bijdrage voor 2025 definitief vaststellen op € 383.889. Wij stellen dan ook voor om zowel de bijdrage aan de ODBN als de daarmee samenhangende bijdrage van onze deelnemers daarop bij te stellen.

5. Wijziging exploitatie

Toelichting:

In de 1^e begrotingswijziging hebben we een aantal begrotingsbijstellingen verwerkt vanuit gerealiseerde kosten. Inmiddels hebben we het 2^e kwartaal afgesloten en kunnen we deze ramingen bijstellen het betreft hier:

A. Bijstellen ontvangen ziekengeld

Vanuit het UWV ontvangen wij een vergoeding van de loonkosten van langdurig zieke medewerkers. Deze ontvangst is uiteraard niet geraamd. Inmiddels is in 2025 in totaal € 158.513 ontvangen. In de 1^e begrotingswijziging is reeds € 105.000 verwerkt.

Wij stellen voor om het restant groot € 53.513 aan zowel baten (ontvangen ziekengeld) als lasten (inhuur budget ter vervanging) in onze begroting te verwerken.

B. Externe kosten gemaakt voor rekening en risico van de deelnemers

Jaarlijks maken we kosten ten laste van onze exploitatie op verzoek van onze deelnemers te denken valt aan advies uren van uw welstandscommissies of laboratoriumonderzoeken. Deze kosten berekenen wij in zijn geheel door naar onze deelnemers. Zowel deze kosten als de opbrengsten vanuit de deelnemers zijn niet in onze begroting verwerkt.

Wij stellen voor om de begroting bij te stellen op de gerealiseerde kosten en daar tegenover een opbrengst vanuit de deelnemers te ramen.

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 23 oktober 2025

Agendapunt : 4.b

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Verder met de financieringssystematiek

- Beslispunten** :
1. Neemt kennis van de 'Eindrapportage Financieringssystematiek ODZOB, Onderzoek naar een toekomstige financieringssystematiek op basis van het landelijke voorkeursmodel IBP-VTH'.
 2. Stemt op basis van de genoemde eindrapportage in met het voorstel van het DB om concrete voorstellen uit te gaan werken voor een aanpassing van de financieringssystematiek voor in ieder geval de volgende onderdelen:
 - a. vaste bekostiging van een programma bedrijfsvoering
 - b. locatie gebonden financiering
 - c. herijking van het programma Collectieve Taken.
 3. Stelt vast dat aanpassingen van de financieringssystematiek majeur zijn waarvoor op basis van artikel 3.7 Gemeenschappelijke Regeling ODZOB de voorhangprocedure voor wensen en bedenkingen met raden en staten wordt doorlopen.
 4. Stemt in met het per 1 januari 2026 wijzigen van het niveau van tijd schrijven naar product op basis van de Productendienstencatalogus (PDC).

Aanleiding

De commissie van Aartsen concludeerde in 2021 dat "(een deel van de) omgevingsdiensten niet goed is opgewassen tegen de hoeveelheid en diversiteit aan taken. Ze zijn krap gefinancierd en de systematiek van outputfinanciering werkt contraproductief".

In de jaren daarna is in het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel een aantal producten en aanbevelingen opgeleverd. Begin 2025 hebben het ministerie van Ienw en JenV, IPO, VNG, Unie van Waterschappen en ODNL de samenwerkingsafspraken ondertekend die ertoe strekken dat hieraan opvolging wordt gegeven.

In de brief van 14 juli 2025 (bijlage 4.b.4) aan de Tweede Kamer als reactie op de motie Gabriëls gaat de staatssecretaris in op het waarborgen van de onafhankelijkheid van de omgevingsdiensten binnen de structuur waarin omgevingsdiensten zijn ingebed in de lokale en regionale bestuurlijke context,

waarbij de primaire verantwoordelijkheid voor het functioneren van de omgevingsdienst bij gemeenten en provincies ligt die als bevoegd gezag optreden.

De staatssecretaris geeft aan dat voor een adequate invulling van de onafhankelijkheid van omgevingsdiensten uniforme mandaatverstrekking, ruimte voor professionele oordeelsvorming en toereikende middelen nodig zijn. De staatssecretaris koppelt de beweging van output naar outcome financiering aan de autonomie (binnen het kader van het mandaat van de bevoegde gezagen) van omgevingsdiensten in de invulling van toebedeelde VTH-taken. Daartoe is in het kader van het IBP Versterking VTH een landelijk voorkeursmodel vastgesteld.

De samenwerkingsafspraken hebben geen verplichtend karakter, het is aan de bevoegde gezagen om voor hun omgevingsdienst deze ontwikkeling met besluiten vorm te geven. Dat kan daarom tussen omgevingsdiensten leiden tot verschillen in bijvoorbeeld de inhoudelijke keuzes en het tempo waarin opvolging wordt gegeven aan de Samenwerkingsafspraken. De uitgangspositie en de ontwikkelingsfase van een omgevingsdienst kunnen bijvoorbeeld daarop van invloed zijn. Wel heeft de staatssecretaris aangekondigd twee tranches van wetgeving (AMvB) in voorbereiding te hebben om op specifieke onderdelen de vrijblijvendheid in de gemaakte afspraken te ondervangen. Het is nog niet duidelijk of en in hoeverre de financieringssystematiek daarin terugkomt.

Op 19 december 2024 heeft het algemeen bestuur van de ODZOB het dagelijks bestuur opdracht gegeven met voorstellen te komen ter opvolging van de Samenwerkingsafspraken.

Het DB heeft eerder op 26 september 2024 ingestemd met een onderzoek waarbij voor de ODZOB en haar deelnemers in beeld wordt gebracht wat de mogelijkheden, gevolgen en randvoorwaarden zijn van:

- Het begroten van basistaken en milieugerelateerde plustaken met locaties als kostendrager.
- Het afrekenen van de basistaken en milieugerelateerde plustaken op begrotingsbasis in plaats van op realisatiebasis.
- Het begroten van de bedrijfsvoeringskosten op basis van een vaste bijdrage in plaats van via een opslag in het gemiddeld uurtarief.
- Het afrekenen van de bedrijfsvoeringskosten op begrotingsbasis in plaats van op realisatiebasis.
- Het verantwoorden van uren op productniveau in plaats van op zaakniveau.

In de afgelopen periode heeft Arena Consulting het onderzoek uitgevoerd met actieve deelname van werkgroepen binnen de ODZOB en door de deelnemers (provincie, Asten, Reusel-De Mierden, Eindhoven en Valkenswaard). Daarnaast zijn informerende bijeenkomsten belegd met het Managementteam ODZOB, Gemeenschappelijk Platform Omgevingsdienst (GPO), de werkgroep financiën GPO, en het algemeen bestuur.

Dit voorstel is opgesteld op basis van de eindrapportage en advies van Arena Consulting. Bij de totstandkoming van dit voorstel is afstemming gezocht met de werkgroep Financiën van het GPO, is een GPO-special georganiseerd met de mogelijkheid dat vanuit de deelnemers de financiële adviseurs

van de deelnemers kennis kunnen nemen. De reacties zijn in dit voorstel verwerkt in de argumenten bij de beslispunten dan wel de kanttekeningen.

Toelichting

Een financieringssysteem is de set met afspraken en spelregels over hoe je de benodigde middelen bepaalt en die als deelnemers beschikbaar stelt. Onderdelen van de financieringssysteem zijn de hoogte en de van de begrote kosten de kostenverdeling over de deelnemers en hoe de gerealiseerde kosten in rekening worden gebracht (afgerekend) bij de deelnemers.

In dit voorstel wordt op basis van de eindrapportage van Arena Consulting een voorstel gedaan hoe verder te gaan met het voorbereiden van voorstellen tot het eventueel wijzigen van de financieringssysteem. Uitgangspunt voor dit voorstel is het implementatieadvies van Arena Consulting wat op basis van hun inschatting haalbaar zou kunnen zijn (bijlage 4.b.2). Daarbij wordt steeds een onderscheid gemaakt in begroten én afrekenen:

- Vaste financiering van de bedrijfsvoering begroten in de vorm van een programma met ingang van begrotingsjaar 2027. Arena Consulting ziet het bovendien als een mogelijkheid om voor het jaar 2026 (begroting is op 11 september 2025 vastgesteld) al af te rekenen op basis van een programma bedrijfsvoering.
- Locatiegebonden financiering begroten en afrekenen met ingang van het begrotingsjaar 2028 in een groeimodel én afhankelijk van het tijdig uitwerken en realiseren van de noodzakelijke randvoorwaarden zoals bijvoorbeeld reëel begroten, een volledig bedrijven/locatiebestand en het integreren van het provinciale programma.
- Het herijken van het programma Collectieve taken met ingang van het begrotingsjaar 2028, zowel voor begroten als afrekenen.
- Het realiseren van een business case tijdschrijven op product in plaats van zaak met ingang van 2026 omdat dit los kan worden gezien van de eventueel toekomstige aanpassingen in de financieringssysteem.

In de rapportage van Arena wordt een aanzet gegeven voor het groeimodel voor locatiegebonden financiering. Daarin worden 12 locatietypen genoemd die als eerste zouden kunnen uitgewerkt, zoals vergunningsplicht en meldingsplicht agrarisch en industrieel. Het gaat dan om ca. 45% van het totaal aantal uren dat voor VTH wordt ingezet. Voor andere taken zoals asbest, bodem zal later worden onderzocht of locatie gebonden financiering mogelijk is.

Een wijziging van de financieringssysteem vraagt een zorgvuldige aanpak met een realistische inschatting wat haalbaar is op inhoud en tijdpad voor deelnemers en ODZOB. Invoering van ieder onderdeel kent bepaalde randvoorwaarden die moeten worden ingevuld voordat besluitvorming en invoering verantwoord is. De huidige systeem is historisch gegroeid. Bij invoering van een nieuwe systeem ontstaan herverdelingseffecten voor en tussen deelnemers. Het is daarom belangrijk dat de gevolgen voor ODZOB en de deelnemers goed in beeld worden gebracht.

Het DB stelt daarom op basis van de eindrapportage van Arena voor groen licht te geven voor het uitwerken van de genoemde onderdelen binnen het kader van het landelijk voorkeursmodel. Een

besluit zal na uitwerking voor ieder onderdeel in het betreffende jaar worden voorgelegd bij de ontwerpbegroting zodat raden en Staten in de gelegenheid worden gesteld hun wensen en bedenkingen op de aanpassingen in te dienen. Invoering leidt waarschijnlijk tot een begrotingswijziging maar los daarvan, betreft het een majeure wijziging in de financiële systematiek. In deze gevallen is een wensen en bedenkingen procedure aan de orde.

Pas na kennis te hebben genomen van alle zienswijzen wordt het algemeen bestuur gevraagd een besluit tot wijziging van de financieringssystematiek te nemen.

Beoogd effect

Met dit voorstel wordt beoogd voor zowel deelnemers als de ODZOB een toekomstbestendige, stabiele en collectieve financiering te realiseren die ervoor zorgt dat de activiteiten die nodig zijn voor een duurzame, gezonde en veilige Leefomgeving in Zuidooost-Brabant kunnen worden uitgevoerd en waarbij de horizontale verantwoording (kader stellen en controleren) en de regionale samenwerking tussen deelnemers en de ODZOB worden versterkt.

Daarmee wordt invulling gegeven aan de pijlers uit de Meerjarenvisie 2023-2027, Fundament op orde, In samenhang en Regionaal Platform.

Bovendien wordt opvolging gegeven aan de Samenwerkingsafspraken die als doel hebben het landelijke VTH-stelsel te versterken.

Met de businesscase tijdschrijven wordt bovendien invulling gegeven aan de toezegging in de reactienota op de zienswijzen op de begroting 2026 aan raden en Staten om via procesverbetering en digitalisering besparingen te realiseren.

Argumenten en onderbouwing (corresponderen met nummering beslispunten)

1.1 De quickscan geeft inzicht in de huidige systematiek versus het landelijke voorkeursmodel.

Met subsidie van ODNL is aan Arena Consulting gevraagd een onderzoek te doen naar een herijking van de financieringssystematiek met het landelijk voorkeursmodel als referentie. Als basis voor de eindrapportage zijn in de quickscan de verschillen en overeenkomsten tussen de systematiek ODZOB en het landelijk model inzichtelijk gemaakt. Deze rapportage is als bijlage 4.b.3 bij dit AB-voorstel opgenomen.

1.2 Op basis van onderzoek en eerste uitwerking is een implementatieadvies opgesteld.

In de eindrapportage (bijlage 4.b.2) is een advies van het voorkeursmodel voor begroten en afrekenen uitgewerkt voor toepassing door de ODZOB. Voor de onderdelen 'bedrijfsvoering' en 'locatiegebonden' zijn de effecten voor ODZOB en de deelnemers inzichtelijk gemaakt. Op basis van de randvoorwaarden voor invoering is een implementatie-advies opgesteld.

1.3 De eindrapportage is de basis voor de vervolgaanpak van uitwerking en besluiten.

De eindrapportage is op alle onderdelen terug te zien in dit voorstel voor de beoogde wijziging van de financieringssystematiek van de ODZOB. Het rapport maakt duidelijk dat een wijziging van de

systematiek meerdere jaren vraagt en meerdere los van elkaar te nemen besluiten. Dat is nodig om de zorgvuldigheid te borgen en de verschillende stappen goed uit te werken en voor te bereiden.

2.1 *Vaste financiering van de bedrijfsvoering leidt tot meer stabiliteit en voorspelbaarheid.*

Op dit moment heeft de ODZOB geen programma bedrijfsvoering. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dat door gemeenten en provincie wordt gehanteerd wordt uitgangspunt voor de ODZOB. De openheid en transparantie van de overhead neemt toe en zal vergelijkbaar zijn met de deelnemers en (op termijn) met andere omgevingsdiensten. Bovendien wordt de toe- of afname van de overhead inzichtelijk en niet alleen afhankelijk van de toe- of afname van het aantal uren dat wordt begroot of gerealiseerd. Voor de ODZOB ontstaat een stabiele financiering van de bedrijfsvoering zonder risico op onder- of overdekking.

Het huidige uurtarief bestaat uit directe kosten vermeerderd met een opslag voor de overhead. Het nieuwe uurtarief bestaat enkel nog uit de directe kosten van een medewerker. De opslag voor de overhead wordt, met het in werking treden van dit voorstel, niet meer per uur doorberekend. De overheadkosten worden in totaliteit per jaar inzichtelijk gemaakt. De totale overheadkosten worden door middel van een verdeelsleutel over alle deelnemers verdeeld en in rekening gebracht. De sleutel wordt gebaseerd op de omzet realisatiecijfers van in beginsel de drie voorafgaande jaren van een deelnemer.

Door de overheadkosten over alle deelnemers te verdelen en zo ook in rekening te brengen, worden de totale begrote overheadkosten van de ODZOB gedekt. De uurtarieven voor niet- deelnemers wijzigen niet en blijven bestaan uit directe kosten vermeerderd met een opslag voor de overhead. Bij in rekening brengen van uren aan niet- deelnemers wordt een extra opbrengst gerealiseerd vanuit de opslag overhead. In de bijdrage van de deelnemers aan het programma bedrijfsvoering wordt rekening gehouden met deze inkomsten (mee begroten). Daarmee wordt geborgd dat deze middelen niet vrij inzetbaar zijn door de ODZOB.

De omschakeling naar deze methodiek kent herverdeeleffecten. De herverdeeleffecten houden verband met de voorgestelde verdeelsleutel op omzet. In het rapport zijn de herverdeeleffecten op basis van de realisatie opgenomen. Voor de begroting kunnen deze effecten groter zijn omdat we met de deelnemers nog een stap moeten zetten in reëel ramen/begroten. Voor de deelnemers leidt deze wijziging mogelijk tot een herschikking van budgetten omdat de overheadkosten niet meer direct gelinkt zijn aan een project.

Het is mogelijk al over het begrotingsjaar 2026 af te rekenen volgens de nieuwe systematiek. Dit houdt in dat een programma bedrijfsvoering wordt opgenomen in de jaarstukken en afrekening op dat niveau plaatsvindt. Zo wordt meteen al stabiliteit gegeven en worden de juiste toerekeningen per deelnemer gehanteerd. In de rapportage van Arena is een inzicht gegeven in de herverdelingseffecten. Op basis van nadere uitwerking zal kunnen worden overwogen dit mee te laten lopen in het zienswijzeproces op de ontwerpbegroting 2027.

2.2 *Locatie gebonden financiering gaat uit van regionale zorg voor de leefomgeving Zuidooost-Brabant.*

In de huidige systematiek wordt per bevoegd gezag een werkprogramma opgesteld. Het Regionale Uitvoeringskader (ROK) VTH is een belangrijke stap in het gezamenlijk prioriteren van risico's maar bevoegde gezagen bepalen uiteindelijk hoeveel middelen binnen hun gebied kan worden ingezet. Bij locatiegebonden financiering daarentegen vormt het bedrijven bestand de basis voor de financiering. Per categorie/zwaarte wordt een vast bedrag (kostprijs) becijferd waarbinnen alle voorkomende werkzaamheden voor die categorie uitgevoerd worden, ieder met hun eigen frequentie en prioriteit.

Het aantal bedrijven in een gemeente (aantal x kostprijs) bepaalt de bijdrage van de gemeente. Daarmee ontstaat er voor de gemeente meer stabiliteit en het werk dat voor de gemeente wordt gevoerd kan worden bepaald vanuit het belang van de leefomgeving en niet vanuit de afweging of (lopende het jaar) het budget het nog toelaat. Het draagt bij aan het realistisch begroten en een gedragen verdeling van de bijdragen door de deelnemers. Het versterkt de collectiviteit. Door invoering van deze systematiek kan de uitvoering meer regionaal worden uitgevoerd. De Regionale beleidscyclus wordt hierdoor versterkt. Regionale afspraken vormen met eventuele actuele ontwikkelingen de basis voor prioriteitstelling.

Een van de randvoorwaarden voor deze vorm van financiering is een up-to-date locatiebestand. Dat is op dit moment nog niet het geval maar is een speerpunt in het kader van het op orde brengen van de informatiehuishouding. Daarnaast is er nog geen sprake van een integrale regionale beleidscyclus als kader voor de uitvoering die deelnemers het vertrouwen moet geven dat de uitvoering effectief is en gericht op de gezamenlijk bepaalde risico's in de leefomgeving.

Daarnaast is aandacht nodig voor de speciale positie van de provincie omdat de provinciale opdracht (werkprogramma) is afgestemd op de leefomgeving van heel Noord-Brabant. De provincie heeft haar taken in opdracht belegd bij drie Brabantse omgevingsdiensten. In de uitwerking zal moeten blijken of en in welke mate de locatie gebonden financiering voor de provinciale taken toepasbaar is en kan worden geïntegreerd in de doorontwikkeling naar één Regionaal Uitvoeringskader VTH. De uitvoeringsrisico's voor provincie, gemeenten en ODZOB moeten daarbij goed in beeld worden gebracht.

Omdat nog niet voldaan kan worden aan alle randvoorwaarden en alle effecten van invoering nog niet helemaal helder zijn, zal besluitvorming niet eerder mogelijk zijn dan bij het begrotingsjaar 2028, en mogelijk pas later. In de loop van 2026 zal de haalbaarheid steeds duidelijker worden.

2.3 *Het programma Collectieve taken is historisch gegroeid en een herijking is wenselijk.*

In de loop van de jaren zijn er een flink aantal werkzaamheden dan wel kosten toegerekend vanuit derden aan deze collectieve taken toegevoegd. Voorgesteld wordt om alle taken nu verzameld onder de collectieve taken tegen het licht te houden en op te schonen waar mogelijk, zodat een zuiver beeld ontstaat van deze post.

Bovendien dateert de gehanteerde verdeelsleutel voor de collectieve taken al van 2013 en is gebaseerd op oude aantallen en inzichten vanuit die tijd. Eerder is al een onderzoek gestart naar het wijzigen van

deze verdeelsleutel. Naar aanleiding van dit onderzoek is door het algemeen bestuur besloten dat 2 jaar na invoering van de omgevingswet deze verdeelsleutel opnieuw tegen het licht zou worden gehouden. Inmiddels zijn deze 2 jaren bijna om en is het een goed moment om de verdeelsleutel aan te laten sluiten bij de nieuwe systematiek.

In december 2024 heeft het algemeen bestuur de Meerjaren Ontwikkelaanpak vastgesteld. Deze aanpak loopt 3 jaren en zorgt voor de uitwerking en versnelling van een flink aantal ontwikkelingen. Deze aanpak wordt voor een deel gefinancierd uit de uren welke ter beschikking zijn gesteld voor deze collectieve taken. In de ontwerpbegroting 2028 krijgen veel van die ontwikkelingen hun structurele inbedding. Daarnaast is op dat moment naar verwachting de uitwerking van zowel de verdeelsleutel van het programma bedrijfsvoering gebaseerd op 3 jaren én is het locatiebestand verder op orde.

3.1 Wijziging van de financieringssystematiek vraagt betrokkenheid van raden en Staten.

Een eventuele wijziging van de financieringssystematiek kan leiden tot een begrotingswijziging waar de zienswijzeprocedure van toepassing. Los daarvan betekent het ook een wijziging in de (financiële) sturing van raden en Staten op de ODZOB als verbonden partij. Het is daarom belangrijk dat een dergelijke wijziging wordt gedragen door een zorgvuldige voorbereiding en besluitvormingsproces.

In artikel 3.7 Voorhangprocedure van de GR ODZOB is opgenomen dat het algemeen bestuur aan een dossier de kwalificatie majeur kan toekennen. Dit houdt in dat het AB de besluitvorming over een majeur dossier maximaal drie maanden kan aanhouden teneinde Gedeputeerde Staten en de colleges in de gelegenheid te stellen hun raden respectievelijk Provinciale Staten te consulteren. Het predicaat majeur wordt toegekend met als doel de inhoudelijke betrokkenheid van de raden/Staten te borgen bij dossiers met een grote politieke of bestuurlijke impact. Te denken valt aan een andere opzet van de financiële of bestuurlijke structuur. Het AB beslist met gewone meerderheid over het aanmerken van een dossier als majeur.

Door wijziging(en) van de financieringssystematiek steeds aan te haken aan het reguliere zienswijze proces van de ontwerpbegroting(en) wordt de efficiency en effectiviteit van het besluitvormingsproces geborgd.

4.1 Tijdschrijven op product in plaats van op zaak levert besparingen op.

In de reactienota op de ontwerpbegroting 2026 heeft het algemeen bestuur aangegeven besparingen te vinden in de uniformering en digitalisering van werkprocessen. Het vereenvoudigen van het tijdschrijven is een van deze besparingsmogelijkheden. Arena adviseert hiertoe over te gaan om een eerste stap te kunnen zetten. Deze stap kan ook los van de financieringssystematiek worden gezet.

Iedere medewerker van de ODZOB schrijft tijd. Dit tijdschrijven gaat op project (zaak)niveau. Zo wordt er bijvoorbeeld bij iedere melding een apart project aangemaakt, waarop onze organisatie tijd moet verantwoorden. Het is geen uitzondering dat medewerkers wekelijks een uur of meer bezig zijn met de urenverantwoording.

Door het aanpassen van het verantwoorden van tijd van project naar productniveau kan er aanzienlijk in tijd worden bespaard. Voor onze organisatie levert dit op basis van een inventarisatie onder

management en medewerkers indicatief een tijdsbesparing op van ruim 3.000 uur op jaarbasis. In geld uitgedrukt betreft dit ongeveer € 400.000.

Naast deze besparing leidt het ook tot minder en/of andere tijdsbesteding in het samenspel tussen de deelnemers en de ODZOB. De sturing en verantwoording aan onze deelnemers is gebaseerd op project (zaak) niveau. Daardoor is per zaak de urenbesteding inzichtelijk. Door te schrijven op productniveau is dit niet meer inzichtelijk maar blijft sturing mogelijk. Per product kan per deelnemer inzichtelijk worden gemaakt wat de gemiddelde besteding (kengetallen) op een product is. Bij grote afwijkingen kan inhoudelijk worden bekeken waardoor dit wordt veroorzaakt. Het stimuleert de collectieve sturing in plaats van dat iedere deelnemer afzonderlijk stuurt.

Kanttekeningen en onderbouwing (corresponderen met nummering beslispunten)

1.1 Met de voorgestelde wijzigingen is de ODZOB landelijk een van de voorlopers.

Doordat de ODZOB als één van de eerste omgevingsdiensten de uitwerking van het landelijk advies integraal oppakt lopen we het risico dat dit vertragend werkt of dat we later alsnog onze systematiek moeten bijstellen. Door deelname aan de landelijke werkgroep wordt dit risico beheerst en kunnen andere omgevingsdiensten leren van onze ervaringen.

1.2 De gevolgen voor de deelnemers moeten goed worden uitgewerkt.

De gevolgen voor de deelnemers worden in het rapport op hoofdlijnen weergegeven. In de uitwerking is aandacht nodig voor alle gevolgen, financieel (budgettair), opdrachtverlening en organisatorisch, zodat dit kan worden meegenomen in de uiteindelijke afweging en de eventuele invoering daarna. Daarbij zal ook aandacht moeten worden besteed aan de veranderkundige aspecten zowel in het samenspel van deelnemers-ODZOB als voor de organisatie van de ODZOB.

2.1 Horizontale (sturing en) verantwoording moet meegroeien.

Door aanpassing van de systematiek en het afstappen van het rapporteren (het controlemechanisme) van "uurtje factuurtje" zal de verantwoording op een andere wijze ingericht worden. Door vooraf heldere afspraken te maken en prioriteiten te stellen en deze regionaal vast te leggen blijven de bevoegde gezagen aan het stuur. Om in control te blijven en tussentijds bij te sturen is het zowel voor onze deelnemers als voor de ODZOB intern noodzakelijk een goed monitoringssysteem in te richten. Dit monitoringssysteem is een noodzakelijk in te vullen randvoorwaarde. Dat moet het vertrouwen geven dat er voldoende sturingsmogelijkheden zijn, op inhoud en financiën.

2.2 De provincie heeft te maken met drie omgevingsdiensten.

De provincie heeft als bevoegd gezag, opdrachtgever en deelnemer/eigenaar te maken met drie omgevingsdiensten. Omdat er verschillen kunnen ontstaan in inhoudelijke keuzes en het tempo waarin de financieringssysteem door de omgevingsdiensten worden ingevuld, vraagt dit aandacht in het besluitvormingsproces. Uitgangspunt van de provincie is een gelijk speelveld in Brabant bij de uitvoering van de taken waarvoor zij bevoegd gezag is. De eerste vraag is of GS/PS daarvan wil afwijken. Indien dat het geval is moet het voor GS en PS goed uitlegbaar zijn als er verschillen ontstaan, waarom deze verantwoord zijn en de rode draad in de uitvoering op provinciaal niveau niet in het gedrang komt.

2.3 Aanpassing van GR ODZOB en DVO is waarschijnlijk nodig.

Door de wijziging van de systematiek zullen waarschijnlijk (op termijn) de formele overeenkomsten en verordeningen aangepast gaan worden. Dit zal waar mogelijk in het besluitvormingsproces rond de financieringssystematiek worden geïntegreerd en worden aangehaakt in de zienswijzeprocedure rondom de ontwerpbegroting(en).

4.1 Onderbouwing leges is noodzakelijk.

Voor de deelnemers is het noodzakelijk dat de leges zoals opgenomen in hun verordeningen goed zijn onderbouwd. De aanpassing van het tijdschrijven van zaak naar productniveau mag er niet toe leiden dat de onderbouwing voor de te heffen leges niet meer herleidbaar is. Hier zal bij de te maken keuzes rondom de inrichting rekening mee worden gehouden. De onderbouwing ten behoeve van de legesverordeningen blijft te allen tijde gewaarborgd.

Financiën/Personeel

Op basis van deze ontwikkelopgave is in het kader van robuuste Omgevingsdiensten voor onder andere de wijziging van de financieringssystematiek via ODNL een subsidie aangevraagd. Deze subsidie is in juli 2025 toegekend en moet vóór 31 maart 2026 worden besteed. De totale subsidie bedraagt € 245.000. Voor de wijziging van de financieringsmethodiek is vanuit deze subsidie € 58.600 beschikbaar. De verdere uitwerking van de wijziging van de financieringssystematiek kan 'in huis' en binnen de bestaande budgetten worden uitgevoerd.

Vervolg/Communicatie

Na instemming van het algemeen bestuur wordt erop ingezet het programma bedrijfsvoering verder uit te werken en op te nemen in de kadernota 2027 en in de ontwerpbegroting 2027. De ontwerpbegroting 2027 zal voor zienswijzen aan de raden en Staten worden voorgelegd, conform procedure uiterlijk 15 maart 2026.

Op basis van de uitwerking van het programma bedrijfsvoering wordt de voorhangprocedure ingezet voor de optie om over het begrotingsjaar 2026 af te rekenen op basis van een programma bedrijfsvoering.

Daarnaast gaan we aan de slag met het uitwerken van de opdrachten zoals opgenomen in de beslispunten en zal het algemeen bestuur periodiek over de voortgang worden geïnformeerd via de paragraaf bedrijfsvoering in de P&C producten.

Direct na het besluit zullen verder acties worden ingezet om op tijd (voor 1 januari 2026) het tijdschrijven opnieuw in te richten op productniveau.

Bijlagen

- Eindrapportage 'Financieringssystematiek ODZOB, Onderzoek naar een toekomstige financieringssystematiek op basis van het landelijke voorkeursmodel IBP-VTH'
- Rapportage 'Opzet Quicksan financiering Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, inzicht in mogelijkheden voor toepassing van het landelijk voorkeursmodel voor financiering omgevingsdiensten'
- Kamerbrief Voortgang versterking VTH-stelsel juli

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

1. Neemt kennis van de 'Eindrapportage Financieringssystematiek ODZOB, Onderzoek naar een toekomstige financieringssystematiek op basis van het landelijke voorkeursmodel IBP-VTH'.
2. Stemt op basis van de genoemde eindrapportage in met het voorstel van het DB om concrete voorstellen uit te gaan werken voor een aanpassing van de financieringssystematiek op in ieder geval de volgende onderdelen:
 - a. vaste bekostiging van een programma bedrijfsvoering
 - b. locatie gebonden financiering
 - c. herijking van het programma Collectieve Taken.
3. Stelt vast dat aanpassingen van de financieringssystematiek majeur zijn waarvoor op basis van artikel 3.7 Gemeenschappelijke Regeling ODZOB de voorhangprocedure voor wensen en bedenkingen met raden en staten wordt doorlopen.
4. Stemt in met het per 1 januari 2026 wijzigen van het niveau van tijd schrijven naar product op basis van de Productendienstencatalogus (PDC).

Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 23 oktober 2025.

J.C.J. van Bree

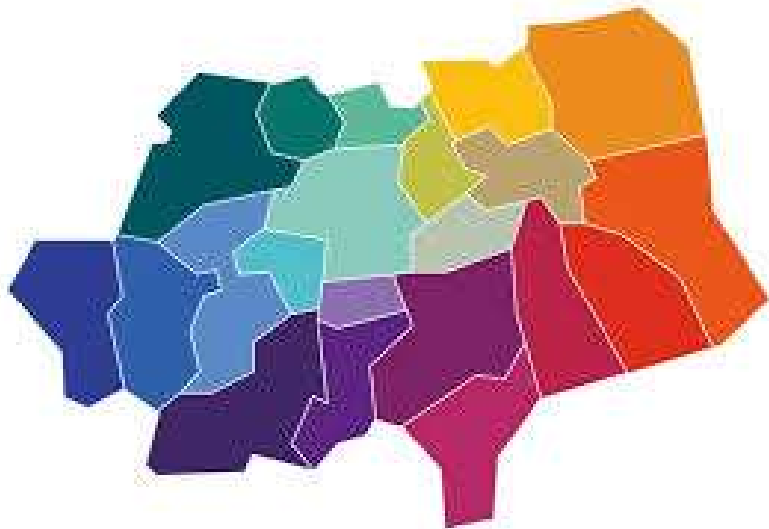
voorzitter

F.A.H. Piepers

secretaris

Eindrapportage

16 juli 2025

Financieringsystematiek ODZOB

Onderzoek naar een toekomstige
financieringsystematiek op basis van
het landelijke voorkeursmodel IBP-VTH

1. Inleiding

Vraagstelling

Onderzoek een herijking van de financieringssystematiek met het landelijk voorkeursmodel als referentie. Beschrijf overeenkomsten en verschillen tussen de systematiek ODZOB en het landelijk model. Werk de onderdelen 'bedrijfsvoering' en 'locatiegebonden' uit voor toepassing door ODZOB. Bewaak dat doelen en uitgangspunten (ROK) doorwerken in de financieringssystematiek. Breng effecten voor ODZOB en deelnemers in beeld en geef een implementatie-advies.

Aanpak

In het onderzoek is actief deelgenomen door werkgroepen binnen ODZOB (financiën, locatiegebonden, data) en door deelnemers (provincie, Asten, Reusel-De Mierden, Eindhoven en Valkenswaard). Er zijn informerende bijeenkomsten belegd met het MT-ODZOB, GPO en werkgroep financiën en het Algemeen Bestuur.

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Huidige systematiek ODZOB
3. Landelijk voorkeursmodel
4. Vergelijk ODZOB – landelijk
5. Programma bedrijfsvoering
6. Locatiegebonden financiering
7. Voordelen van aanpassingen
8. Voorwaarden voor aanpassingen
9. Advies voor implementatie

Bijlagen

- A. Toelichting landelijk voorkeursmodel
- B. Voorlopige indeling PDC naar locatiegebonden financiering

2. Huidige systematiek ODZOB

Een **financieringssysteem** is de set met afspraken en spelregels over **hoe** je de benodigde middelen bepaalt en die als deelnemers beschikbaar stelt .

Onderdelen van de spelregels voor de financieringssysteem:

- **Kostenopbouw:** bepaling hoe hoog de totale begrote kosten zijn voor uitvoering van de taken
- **Kostenverdeling:** bepaling hoe de begrote kosten worden verdeeld over de deelnemers.
- **Afrekenen:** bepaling hoe de gerealiseerde kosten in rekening worden gebracht (afgerekend) bij de deelnemers.

$$\begin{array}{r} \text{Kostenopbouw} \\ \text{Kostenverdeling} \\ \text{Afrekening} \\ \hline \text{Financieringssysteem} \end{array}$$

2. Huidige systematiek ODZOB - gemeenten

Werkprogramma:
basistaken en
verzoektaken

Het werkprogramma bevat een overzicht van de producten (basistaken en verzoektaken) die een deelnemer afneemt. De begrote kosten zijn per product bepaald aan de hand van het aantal verwachte uren x uurtarief voor het betreffende product. Voor het toezicht is de berekening gebaseerd op het aantal inrichtingen, frequenties per branche en normen voor tijdsbesteding

Verzoektaken buiten
werkprogramma

Verzoektaken buiten het werkprogramma en projecten worden per deelnemer geraamd op basis van verwachte uren x uurtarief. Een deel van de verzoektaken wordt lopende het jaar concreet via opdrachten van gemeenten aan ODZOB.

Collectieve taken

Collectieve taken worden begroot op basis van verwachte uren x uurtarief en omgeslagen via een verdeelsleutel

Bedrijfsvoering

De kosten voor bedrijfsvoering zijn onderdeel van het uurtarief

Afrekenen is voor collectieve taken op begrote kosten met verdeelsleutel en voor andere taken per deelnemer op basis van het aantal bestede uren x uurtarief.

2. Huidige systematiek ODZOB - provincie

Werkprogramma:
basistaken en
verzoektaken

Provincie en ODZOB vertalen het provinciale beleid door naar een jaaropdracht waarin per product de omvang, kwaliteit en kosten zijn opgenomen. Dit leidt tot een begrote opdrachtsom

Verzoektaken buiten
werkprogramma

Op basis van bestuurlijke prioriteiten of specifieke omstandigheden benoemen provincie en ODZOB bijzondere verzoektaken of projecten in een bepaald jaar. Deze zijn onderdeel van de jaaropdracht.

Collectieve taken

Collectieve taken worden begroot op basis van verwachte uren x uurtarief en omgeslagen via een verdeelsleutel

Bedrijfsvoering

De kosten voor bedrijfsvoering zijn onderdeel van het uurtarief

Afrekenen is voor collectieve taken op begrote kosten met verdeelsleutel en voor andere taken per deelnemer op basis van het aantal bestede uren x uurtarief.

3. Landelijk voorkeursmodel - aanleiding

De commissie van Aertsen concludeerde in 2021 dat:

“(een deel van de) omgevingsdiensten niet goed is opgewassen tegen de hoeveelheid en diversiteit aan taken. Ze zijn krap gefinancierd en de systematiek van outputfinanciering werkt contraproductief”

De aanbeveling was een landelijke normfinanciering voor de taken in plaats van de huidige vormen van lokale (output) financiering. Normfinanciering staat echter op gespannen voet met de bevoegdheid van provincies en gemeenten en blijkt niet uitvoerbaar. Medio 2023 is als onderdeel van het IBP-VTH een onderzoek gestart naar de financiering van omgevingsdiensten met als doel:

- Financiering **koppelen** aan takenpakket, regionale opgaven, ambities van opdrachtgevers en maatschappelijke ontwikkelingen;
- Financiering is **stabiel en toekomstgericht**, zodat OD's onafhankelijk én met professionele distantie kunnen opereren

Het onderzoek naar de financieringsystematiek dient oplossingen aan te reiken op de volgende knelpunten:

- 1) Beschikbare middelen zijn niet gebaseerd op takenpakket, problematiek in de regio, ambities van opdrachtgevers en maatschappelijke ontwikkelingen
- 2) Diverse OD's zijn onvoldoende geëquipeerd bij nieuwe opgaven, te weinig middelen voor collectieve taken, kennisontwikkeling en innovatie.
- 3) Model van afrekenen op output (P*Q) veelgebruikt, maar heeft nadelen. Regionale opgaven staan niet centraal en schommelende opbrengsten
- 4) Fragmentatie in stelsel
 - Geen zicht voor stelselverantwoordelijke
 - Geen synergie tussen diensten / hoge administratieve lasten

3. Landelijk voorkeursmodel - inhoud

Het landelijk voorkeursmodel bestaat uit vijf onderdelen. Het model is vastgesteld als onderdeel van het IBP-VTH, voornamelijk niet afdwingbaar (vandaar "voorkeursmodel") en kent de volgende opbouw en spelregels op de vijf onderdelen:

	<u>Opbouw</u>	<u>Begroten</u>	<u>Afrekenen</u>
Bedrijfsvoering	Kosten (formatie en uitgaven) voor de uitvoeringsorganisatie, niet direct herleidbaar naar productie	Jaarprogramma met taken en kosten Verdeelsleutel over deelnemers Kosten gaan uit uurtarief	= begrote kosten = via verdeelsleutel
Locatiegebonden	Bedrag per locatietype ('jaargemiddelde') met een vast omschreven werkpakket en een bedrag dat gelijk is voor het werkgebied	Vaste prijs per locatietype Vaste prijs x aantal per locatietype per deelnemer	= begrote kosten (voorkeur) = afspraak over peildatum aantal locatietypen
Collectieve taken	Taken die voor alle deelnemers gezamenlijk worden uitgevoerd en die niet toewijsbaar zijn naar een specifieke deelnemer	Jaarprogramma met taken en kosten Verdeelsleutel over deelnemers	= werkelijke kosten = via verdeelsleutel
Plustaken	Taken die voor een deelnemer worden uitgevoerd en waarvan de afname varieert over de deelnemers	Werkprogramma per deelnemer Geraamde uren x tarief	= gerealiseerde uren x tarief
Projecten	Tijdelijke werkzaamheden voor één of meerdere deelnemers	Geraamde uren x tarief	= gerealiseerde uren x tarief

Uitgebreide informatie in rapportage 'Financieringsystematiek: vergelijk landelijk voorkeursmodel met praktisch ODZOB'

- ODZOB komt overeen met landelijk model
- ODZOB wijkt enigszins af van landelijk model
- ODZOB wijkt af van landelijk model

4. Vergelijk ODZOB en landelijk model op onderdelen

Onderdeel	Voorkeursmodel	ODZOB
Bedrijfsvoering	Bedrijfsvoeringkosten inzichtelijk in begroting en jaarrekening	■
	Vaste dekking bedrijfsvoeringkosten (afrekenen = begroot)	■
	Verdeelsleutel	■
	OD voldoet aan criteria robuustheid	■
Locatiegebonden	Meerjarige UHS (= ROK) met normen en frequenties voor kwaliteit en uitvoering	■
	Borging actualisatie normen/kentallen	■
	Borging kwaliteit locatiebestand	■
	Locatieprijzen	■
	Regionale afspraken over excessen	■
Collectieve taken	Raming ureninzet en verdeling kosten op collectieve basistaken	■
Plustaken	Meerjarige afspraken over inbreng plustaken (= verzoektaken bij ODZOB)	■
	Afspraken over opvang frictiekosten bij wijziging inbreng	■
	Afspraken over urenbesteding bij exces	■
Projecten	Financiële risico's bij opdrachtgever	■
	Projecten voor derden: bijdrage kosten bedrijfsvoering en vervanging medewerkers primair proces	■

Conclusie

- Bedrijfsvoeringkosten eenvoudig te realiseren door vaste dekking toe te passen (jaarlijks afrekenen op basis van jaarlijks begroten)
- Locatiegebonden financiering is een flink veranderingsproces. Naast wijzigingen in de systematiek dient het locatiebestand geborgd te zijn en dient monitoring en bijstelling van normen en kentallen gewoonte te zijn

Specifiek ODZOB: diensten voor niet-deelnemers

Het landelijk model gaat niet in op diensten voor niet-deelnemers. ODZOB betreft een deel van de opbrengst (>5%) bij niet-deelnemers. De financiering is uren * integraal tarief of een subsidie.

5. Programma Bedrijfsvoering

Definitie van bedrijfsvoeringskosten

1. overhead conform Besluit Begroting en verantwoording (BBV) EN
2. materiele kosten ondersteuning primair proces (VTH-software) EN
3. innovatie organisatie

- Landelijk model: kosten jaarlijks begroten en jaarlijks conform begroot bedrag afrekenen naar deelnemers. Het bedrag wordt via een verdeelsleutel omgeslagen over de deelnemers. De kosten bedrijfsvoering gaan uit het uurtarief voor deelnemers, dat dus lager wordt. In 2025 is de omvang bedrijfsvoering ca € 9.5 mln.

Voorgestelde verdeelsleutel om de kosten bedrijfsvoering om te slaan:

- Jaarlijks bepalen van de verdeelsleutel op basis van totaal gerealiseerde omzet over afgelopen 3 jaar met een correctie voor de bevoegdheidsverschuiving door de Omgevingswet (bodem). Deze correctie dient om de verdeelsleutel voor toekomstige kosten rechtvaardig te maken.
- Excesafpraak formuleren en vaststellen indien een deelnemer de afname bij ODZOB fors verandert (conform bestaande afspraak bij verzoektaken in de DVO).
- Deelnemers dekken de kosten programma bedrijfsvoering. ODZOB realiseert omzet bij niet-deelnemers (waterschap, rijkswaterstaat, gemeenten). De niet-deelnemers behouden het integrale uurtarief, inclusief opslag bedrijfsvoering. Er ontstaat een positief resultaat omdat kosten bedrijfsvoering al gedekt zijn door de deelnemers (indicatie 2025: € 0.5 mln). De spelregel is dat dit resultaat naar deelnemers vloeit en door ODZOB en deelnemers kan worden ingeboekt als te realiseren resultaat.

- Oplet-punt: deelnemers dienen de kosten bedrijfsvoering intern in hun begroting te dekken. Immers, de kosten bedrijfsvoering worden via de begroting ODZOB vooraf inzichtelijk en niet meer lopende het jaar via de opslag op het uurtarief. Een optie is dat ODZOB de kosten bedrijfsvoering via bevoorschotting gedurende het jaar in rekening brengt.

Programma Bedrijfsvoering ODZOB: € 9.5 mln. Onderdelen in aansluiting op landelijk voorkeursmodel:

- Huisvesting
- Personeel overhead
- ICT
- Facilitair
- Administratie en control
- Kennis en innovatie (robustheid)
- HRM
- Communicatie
- Management

Opmerking:

Kennis en Innovatie is deels opgenomen in collectieve taken. Op ICT en communicatie vindt nadere analyse plaats welk deel onder bedrijfsvoering en welk deel onder primaire proces valt.

5. Programma Bedrijfsvoering – berekening verdeelsleutel

in Euro's cumulatief	Omzet (excl. BVK) 2022-2024	correctie bevoegdheids- verschuiving Ow	Netto Omzet	Percentage Verdeel- sleutel
Asten	1.589.183	119.088	1.708.271	3,87%
Bergeijk	864.497	64.585	929.082	2,10%
Best	1.533.636	114.844	1.648.480	3,73%
Bladel	941.794	65.750	1.007.544	2,28%
Cranendonck	1.467.465	107.711	1.575.176	3,57%
Deurne	2.594.788	192.668	2.787.455	6,31%
Eersel	714.941	51.148	766.088	1,73%
Eindhoven	3.792.470	0	3.792.470	8,59%
Geldrop-Mierlo	1.014.609	75.899	1.090.507	2,47%
Gemert-Bakel	2.421.770	185.078	2.606.848	5,90%
Heeze-Leende	1.062.922	75.949	1.138.871	2,58%
Helmond	1.970.865	0	1.970.865	4,46%
Laarbeek	3.038.587	218.704	3.257.291	7,37%
Nuenen c.a.	836.109	63.884	899.993	2,04%
Oirschot	994.887	70.420	1.065.308	2,41%
Reusel-De Mierden	939.921	67.344	1.007.264	2,28%
Someren	1.974.578	140.322	2.114.900	4,79%
Son en Breugel	733.836	53.879	787.715	1,78%
Valkenswaard	1.130.663	82.701	1.213.364	2,75%
Veldhoven	1.457.527	105.126	1.562.653	3,54%
Waalre	493.896	37.205	531.102	1,20%
Provincie Noord-Brabant	12.739.502	-2.031.259	10.708.244	24,24%
Totaal	44.308.443	-138.952	44.169.491	100,00%

- Voor de correctie bevoegdheidsverschuiving zijn de kosten voor Wbb taken bij de provincie uitgenomen en (naar rato van de totale omzet) verdeeld over de andere deelnemers (gemeenten).
- Eindhoven en Helmond zijn hierop een uitzondering: Zij waren en blijven Wbb bevoegde gemeenten. Voor Eindhoven en Helmond is derhalve geen correctie doorgevoerd.
- Voor de begroting 2026 wordt de verdeelsleutel gebruikt o.b.v. de omzet jaren 2022-2024.
- Voor de begroting 2027 wordt de verdeelsleutel gebruikt o.b.v. de jaren 2023-2025 enzovoorts.
- Bij deze systematiek zullen in eerste instantie de voorlopige omzetcijfers van een voorgaand jaar moeten worden gebruikt; ODZOB dient de begroting voor 2027 in maart 2026 in procedure te brengen en de jaarrekening (en dus de definitieve omzetcijfers van 2025) zijn op dat moment nog niet definitief.

5. Programma Bedrijfsvoering – indicatie herverdeel-effecten

in Euro's cumulatief	Gemiddelde begrote kosten 2022-2024 met BVK op verdeelsleutel	Gemiddelde begrote kosten 2022-2024 met BVK in uurtarief	verschil	herverdeel-effect in %
Asten	846.601	824.613	21.987	2,60%
Bergeijk	460.504	445.283	15.221	3,42%
Best	816.994	791.688	25.306	3,20%
Bladel	500.824	487.324	13.500	2,77%
Cranendonck	781.340	767.844	13.496	1,76%
Deurne	1.381.984	1.354.224	27.759	2,05%
Eersel	380.418	373.802	6.616	1,77%
Eindhoven	1.967.634	1.921.212	46.423	2,42%
Geldrop-Mierlo	540.485	514.532	25.953	5,04%
Gemert-Bakel	1.290.809	1.265.727	25.083	1,98%
Heeze-Leende	565.560	549.705	15.855	2,88%
Helmond	1.022.538	1.023.708	-1.170	-0,11%
Laarbeek	1.617.068	1.610.904	6.164	0,38%
Nuenen c.a.	445.646	428.924	16.721	3,90%
Oirschot	529.237	516.373	12.863	2,49%
Reusel-De Mierden	500.148	484.210	15.938	3,29%
Someren	1.050.493	1.024.027	26.466	2,58%
Son en Breugel	390.728	379.475	11.253	2,97%
Valkenswaard	601.958	586.471	15.488	2,64%
Veldhoven	775.704	761.700	14.004	1,84%
Waalre	263.148	253.490	9.658	3,81%
Provincie Noord-Brabant	6.232.809	6.597.391	-364.582	-5,53%
Totaal	22.962.628	22.962.628	0	0,00%

De tabel geeft een indicatie van het herverdeel-effect als het programma bedrijfsvoering in 2022-2024 was ingevoerd in de begroting over die jaren. Let wel: hiervoor is de verdeelsleutel gehanteerd waarbij een correctie voor de verschuiving Wbb heeft plaatsgevonden. De tabel laat de gemiddelde kosten per jaar over de jaren 2022-2024 zien.

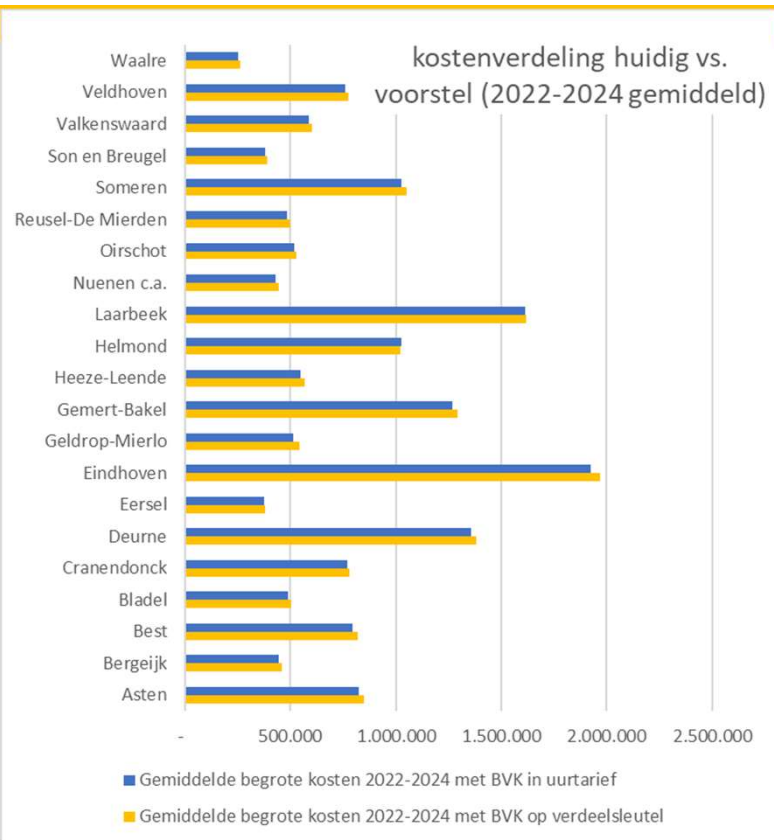
- In de eerste kolom zijn de kosten weergegeven wanneer over de afgelopen jaren de 'vaste' bedrijfsvoeringskosten op basis van verdeelsleutel was doorgevoerd
- In de tweede kolom zijn de kosten weergegeven zoals ze werkelijk zijn berekend.

Herverdeeleffecten

De methodiek geeft een indicatie van herverdeeleffecten, waarbij gemeenten op één na (-0,11 tot 5,04%) meer zouden bijdragen, en de provincie 5,53% minder. Dit wordt veroorzaakt doordat:

- De correctie voor verschuiving van Wbb-taken van provincie naar gemeenten (excl. Eindhoven en Helmond). Als we de verdeelsleutel retrospectief toepassen, ontstaat een herverdelingseffect, maar deze is in de toekomst correct, wanneer de provincie niet meer bijdraagt voor deze taken.
- Er resteert een (klein) herverdelingseffect doordat sommige deelnemers diensten met een gemiddeld hoger uurtarief afnemen dan anderen. Nu de opslag voor BVK 'vast' wordt, geeft dat een herverdelingseffect van max. ongeveer 2% positief of negatief.

5. Programma Bedrijfsvoering - herverdeeleffecten

De tabel hiernaast geeft indicatief het resultaat van herverdeling voor 2022-2024 voor deelnemende gemeenten (exclusief de toedeling van de bijdrage BVK voor niet-deelnemers, omdat deze als resultaat naar de deelnemers gaat).

Het herverdeeleffect is indicatief inzichtelijk gemaakt met een analyse over de afgelopen jaren. Bij invoering van het programma bedrijfsvoering met de voorgestelde wijze van bepaling van de verdeelsleutel kunnen andere herverdeeleffecten optreden indien deze op de toekomstige begroting wordt betrokken of bij een toekomstige afrekening wordt doorgevoerd.

Een herverdeeleffect heeft verschillende oorzaken:

- Een doorgevoerde correctie op de bevoegdheidsverschuiving op de bodemtaken (Wbb) als gevolg van de Omgevingswet. Dit effect doet zich voor als het herverdeeleffect op de afgelopen jaren wordt gezien.
- De mate waarin deelnemer diensten afnemen met een hoger of lager uurtarief; in de huidige systematiek is de dekking dan net iets anders dan bij de omslag via een vaste verdeelsleutel.
- Doordat de kosten bedrijfsvoering via de verdeelsleutel van gerealiseerde omzet worde verdeeld, geeft dit een herverdeeleffect bij deelnemers in hun begroting als die begroting (structureel) afwijkt van de realisatie.

* provincie is in bovenstaande diagram niet meegenomen. Bedragen voor de provincie zijn EUR 6,2 mln. en EUR 6,6 mln.

6. Locatiegebonden financiering - toelichting

Locatie

Een adres waar één of meerdere milieubelastende activiteiten meerjarig plaatsvinden.

Locatiegebonden taken

Dit zijn taken voor activiteiten die meerjarig op een vaste locatie worden uitgevoerd.

Locatietypen

Dit zijn de groepen waarnaar we soortgelijke locaties clusteren. Een locatietype bevat locaties met een overeenkomstig takenpakket waarvoor een gemiddelde ureninzet per jaar kan worden berekend.

Locatiegebonden financiering

Een bedrag op basis van de gemiddelde jaarlijkse ureninzet en het voor het betreffende jaar geldende uurtarief waarvoor de ODZOB een vast omschreven takenpakket uitvoert.

Welke producten in Locatiegebonden financiering?

Kosten locatiegebonden maken:
vanuit de PDC

Ca 45% van de totale uren valt voorlopig onder locatiegebonden

Locatiegebonden financiering, direct

Vooroverleg milieu
Omgevingsvergunning milieu
Melding mba
Bezwaar, (hoger) beroep milieu
Milieutoezicht
Beoordelen rapportages milieu
Toezicht zwemwater
Klachten, incidenten, ongewone voorvallen

Strafrecht milieu
Handhavingsverzoek milieu
Controle repressief milieu
Bestuurlijke handhaving milieu
Juridische advisering handhaving

Locatiegebonden financiering, via opslag

Administratieve en procedurele afhandeling meldingen en vergunningen
Toezichtprogramma's
Gegevens beheer
Rapportages opdrachtgever
Gerelateerde werkzaamheden
Beheer en analyse zwemwaterkwaliteit

Zie bijlage B voor volledig overzicht

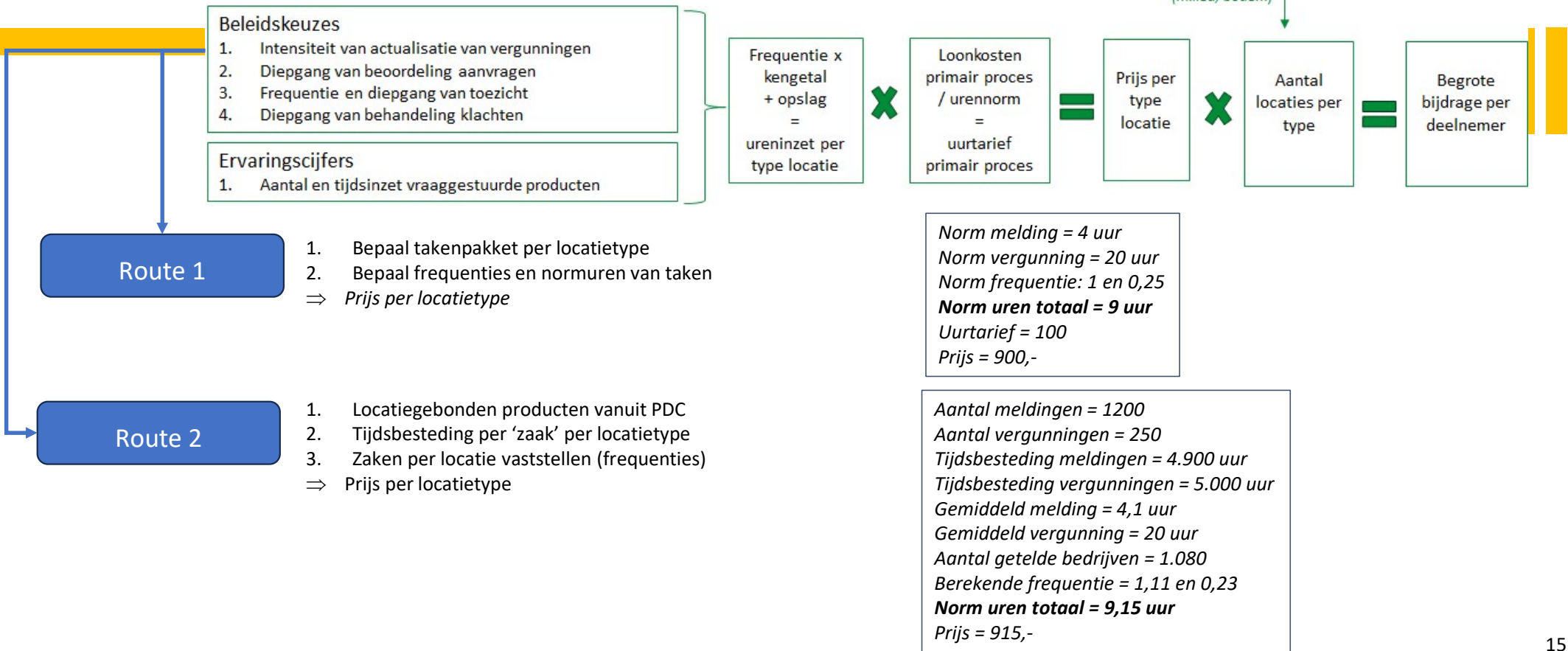
6. Locatiegebonden financiering - locatietypen

Locatietype	Bevoegd gezag
IPPC – Agrarisch	Provincie of Gemeenten
Vergunningplicht - Agrarisch	Provincie of Gemeenten
Meldingsplicht basistaak – Agrarisch	Gemeenten
Meldingsplicht niet-basistaak – Agrarisch	Gemeenten
Overige milieubelastingen activiteiten - Agrarisch	Gemeenten
IPPC of RIE4 – Industrieel	Provincie of Gemeenten
Vergunningplicht - Industrieel	Provincie of Gemeenten
Meldingsplicht basistaak – Industrieel	Gemeenten
Meldingsplicht niet-basistaak – Industrieel	Gemeenten
Overige milieubelastende activiteiten – Industrieel	Gemeenten
Zwemwater	Provincie
Grondwateronttrekking	Provincie

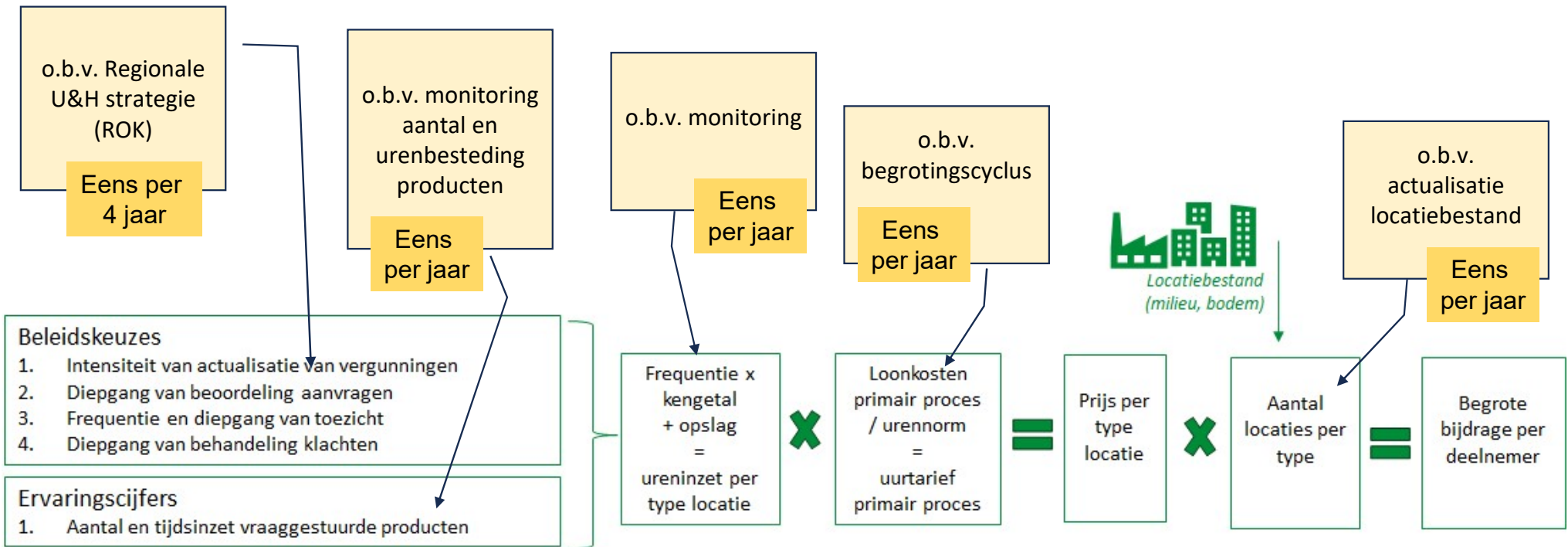
Eisen aan locatietypen

- Objectieve kenmerken / maatstaf
- Gelijksortige taken per locatietype
- Redelijk voorspelbare inzet over langere periode

6. Locatiegebonden financiering – berekenen ureninzet en prijs per locatie

6. Locatiegebonden financiering – evaluatie en bijstelling

6. Locatiegebonden financiering - dataregistratie

Benodigde gegevens

Voor locatiegebonden financiering is noodzakelijk dat er inzicht is in het aantal locaties per locatietype per deelnemer op een jaarlijkse peildatum. Tevens is het nodig dat ervaringsgegevens over aantallen producten en ureninzet kunnen worden ingedeeld naar locatietypen. Dit ondersteunt de berekening van de gemiddelde jaarlijkse ureninzet per locatietype en is een voorwaarde voor monitoring van de beprijzing.

Beschikbare gegevens

De volgende gegevens zijn beschikbaar bij ODZOB:

- AFAS: urenregistratie sinds januari 2024 (daarvoor Axapta) met uren per zaak; deze voldoet om inzicht te krijgen in gemiddelde productie en gemiddelde ureninzet conform de indeling van de PDC
- Power Browser: VTH registratiesysteem sinds medio 2022 met zaak-, bedrijfs- en locatiegegevens
- Decentrale (Excel) lijsten zoals aantal locaties met IPPC-installaties met adres en bevoegd gezag

Bevindingen dataregistratie voor locatiegebonden financiering

Locatiegegevens zijn op dit moment onvolledig en onvoldoende betrouwbaar om berekeningen te maken voor de gemiddelde jaarlijkse ureninzet per locatietype en om het aantal locaties per locatietype betrouwbaar per deelnemer vast te stellen. De laatste is wel beschikbaar voor de locatietypen 'IPPC/RIE'.

De gegevens in Power Browser zijn gebaseerd op verschillende data-overzettingen (MPM, Squit, Power Browser) zonder dat de datakwaliteit daarbijafdoende is gecontroleerd. Er zijn nauwelijks afspraken over het uniform en kwalitatief adequaat registreren van data waardoor deze niet, onvolledig of foutief worden ingevuld. Er worden decentraal nog allerlei overzichten bijgehouden.

Voor locatiegebonden financiering zijn betrouwbare locatiegegevens een vereiste. De oplossing is om de informatie in het "locatiedossier" in de applicatie Power Browser met spoed te gaan vullen op de voor locatiegebonden financiering benodigde datavelden en om afdwingbare afspraken te maken over het actualiseren van het locatiedossier. Het locatiedossier bevat datavelden die voor locatiegebonden financiering zijn benodigd. Een kleine aanpassing is om voor het locatietype 'meldingsplicht' onderscheid te maken in "basistaak" en "niet-basistaak".

7. Voordelen van verandering van de systematiek – naar vaste verrekening bedrijfsvoering en locatiegebonden financiering

Stabiliteit en voorspelbaarheid in financiering

De vaste prijzen voor locatietypen en de vaste dekking voor de bedrijfsvoering maakt de bijdrage van deelnemers en voor ODZOB stabiel en voorspelbaar. Door vast af te rekenen zijn er minder afwijkingen tussen resultaten en begroting. Financiële verrassingen worden verminderd.

Deel van deelnemersbijdrage beweegt mee op # locatie(typen)

De bijdrage voor locatiegebonden financiering beweegt mee met het aantal locatietypen per deelnemer. Een toe-of afname van het aantal bedrijfsvestigingen en veranderingen in de aard van de bedrijvigheid leiden tot een overeenkomende verandering in de bijdrage.

Overzichtelijke financieringsafspraken

De financieringssystematiek bestaat uit vijf onderdelen met overzichtelijke afspraken waarbij de dienstverlening eenvoudig in de vijf onderdelen is te plaatsen en aan de basis staat van het werkprogramma per deelnemer.

Administratieve lasten beperken, focus planning & controle op inhoud

De administratieve lasten (en kosten) bij ODZOB worden beperkt door de tijdverantwoording van het huidige niveau van 'zaken' naar het niveau van 'producten' te brengen en door de voortgangsinformatie aan te passen van 'geschreven uren per zaak' naar 'voortgang op budget' en 'inhoudelijke realisatie'. Overigens kan het aanpassen van het niveau van tijdverantwoording van 'zaken' naar 'producten' los van de keuzes in de financieringssystematiek worden doorgevoerd. Bij locatiegebonden financiering is het voor de daaronder vallende producten niet meer nodig om de tijdverantwoording per deelnemer te doen; het gaat bij locatiegebonden financiering immers om monitoring van de gemiddelde tijdsbesteding voor het werkgebied.

Vrije keuze blijft mogelijk

Deelnemers houden de mogelijkheid om in het werkprogramma bij 'verzoekaken' of als 'verzoektaken buiten werkprogramma' aanvullende dienstverlening overeen te komen met de ODZOB op de voor het werkgebied uniforme dienstverlening vallend onder de locatiegebonden financiering.

8. Voorwaarden voor toepassing

Regionale beleidscyclus

Voorwaarde voor beprijzing van locatietypen is dat de regionale beleidscyclus minimaal per vier jaar wordt doorlopen en resulteert in een Uitvoerings- en Handavingsstrategie (= ROK) met concrete frequenties, normen, toezichtaanpak en kwaliteitsniveaus. Dit is essentieel voor een regionaal gelijkwaardig speelveld waarop de gemiddelde jaarlijkse uren per locatietype en daarmee de locatieprijs is gebaseerd. Verder is het belangrijk dat een gemeenschappelijke uitvoeringsbasis is vastgesteld voor tenminste de basistaken met uniformering van zaken zoals mandaat, archiefplicht en kwaliteit van besluiten. Het is voorstelbaar dat de provincie haar Brabantbrede beleidscyclus blijft doorlopen en dat deze qua timing en systematiek aansluit op de beleidscyclus ZO Brabant.

Betrouwbaar locatiebestand

Een harde voorwaarde voor beprijzing van locatietypen is een actueel en betrouwbaar locatiebestand. Op dit moment is deze betrouwbaarheid niet voor alle locatietypen te garanderen. Deze voorwaarde bepaalt het implementatietempo van locatiegebonden financiering.

Vertrouwen in collectief

Aanpassingen in de financieringssystematiek brengt meer stabiliteit en voorspelbaarheid in financiële bijdragen. Met name locatiegebonden

financiering gaat uit van een gezamenlijke, collectieve systematiek. Dit vraagt om vertrouwen van de deelnemers in deze collectieve afspraken.

Transparante monitoring en evaluatie van locatieprijzen

In deze rapportage is de systematiek voor het bepalen van locatieprijzen opgenomen. Om deze toe te passen zal structurele monitoring dienen plaats te vinden op de berekeningen (normen, frequenties, realisatiegegevens) en dit dient transparant besproken te worden in GPO, DB en AB. De administratie van ODZOB is al ingericht om de monitoring uit te voeren, wel zal aanvullende registratie nodig zijn van locatiegegevens.

Inpasbaarheid in Brabantbrede systematiek provincie

De provincie hanteert een methodiek om het provinciale beleid te vertalen naar een jaaropdracht met het opdrachtvolume en de begrote bijdrage voor elk van de drie omgevingsdiensten. De financieringssystematiek van ODZOB dient inpasbaar te zijn in deze methodiek. In de basis sluit de werkwijze van locatiegebonden financiering op de beschreven producten aan op de manier waarop de provincie het opdrachtvolume bepaalt voor de ODZOB. Bij de verdere implementatie van locatiegebonden financiering door ODZOB dient de nadere afstemming met de provinciale methodiek plaats te vinden. Voor de ongedeelde taken (provinciale uitvoering geheel belegd bij één OD) is de inpasbaarheid een gegeven omdat dit geen effect heeft op andere diensten.

8. Voorwaarden: spelregels over begroten en afrekenen

De begroting voor ODZOB en de begrote bijdrage van elke deelnemer komt samengevat als volgt tot stand:

- Bedrijfsvoering: jaarlijks programma met taken en begrote kosten, verdeelsleutel obv omzet afgelopen 3 jaar
- Locatiegebonden: jaarlijks begrote kosten obv prijs per locatietype x aantal locatietypen per deelnemer. Het aantal locatietypen wordt bepaald op een te bepalen methode en jaarlijkse peildatum
- Collectieve taken: jaarlijks programma met taken en begrote kosten op basis van verdeelsleutel
- Verzoektaken: begrote kosten obv per deelnemer overeengekomen aantal uren x tarief
- Projecten: begrote kosten obv per deelnemer overeengekomen aantal uren x tarief
- Niet-deelnemers: begrote uren maal integraal tarief

Het afrekenen voor ODZOB en elke deelnemer is als volgt:

- Bedrijfsvoering: afrekenen per deelnemer obv het begrote bedrag
- Locatiegebonden: afrekenen per deelnemer obv de gerealiseerde prijs per locatietype in het werkgebied. Op termijn kan worden overwogen en besloten om af te rekenen obv het begrote bedrag zoals in het landelijke voorkeursmodel
- Collectieve taken: afrekenen per deelnemer conform de begrote kosten voor de collectieve taken

- Verzoektaken: afrekenen per deelnemer obv gerealiseerde kosten voor die deelnemer
- Projecten: afrekenen per deelnemer obv gerealiseerde kosten voor die deelnemer
- Niet-deelnemers: afrekenen op basis van individuele afspraak: realisatie (uren x integrale uurtarief) of begroting (subsidies).

Een resultaat in de jaarrekening ODZOB als geheel wordt afgerekend zoals daarover door het AB wordt besloten en conform de afspraken in de financiële verordening.

9. Advies voor implementatie

Tijdschrijven

ODZOB kan onafhankelijk van de financieringsystematiek het detailniveau van tijdverantwoording veranderen van 'zaken' naar 'producten'. Dit vermindert de administratieve lasten. Deelnemers ontvangen verantwoordingsinformatie op producten wat afdoende is. Bij invoering van locatiegebonden financiering is het voor de daaronder vallende producten niet meer nodig om de tijdverantwoording per deelnemer te registreren. De gemiddelden voor het werkgebied voldoen.

Programma bedrijfsvoering

Het programma bedrijfsvoering kan volgens de uitgangspunten van het landelijk voorkeursmodel worden ingevoerd. Technisch is dit voorbereid.

Dit betekent dat het programma bedrijfsvoering wordt opgesteld en dat de begrote kosten via de voorgestelde verdeelsleutel worden verrekend met de deelnemers. Gelet op de procedure en herverdeeffecten is ons advies:

- Stel het programma bedrijfsvoering op voor 2026 en spreek af om de begrote kosten volgens de verdeelsleutel (omzet 2022-2024) af te rekenen in 2026. Dit betekent dat de begroting 2026 niet wordt gewijzigd, wel de afrekening op dit onderdeel (vast ipv in opslag uurtarief)
- Baseer de begroting en begrote deelnemersbijdrage voor de bedrijfsvoering vanaf 2027 op het programma bedrijfsvoering en de verdeelsleutel

Collectieve taken, verzoektaken en projecten

Op deze taken worden geen veranderingen geadviseerd

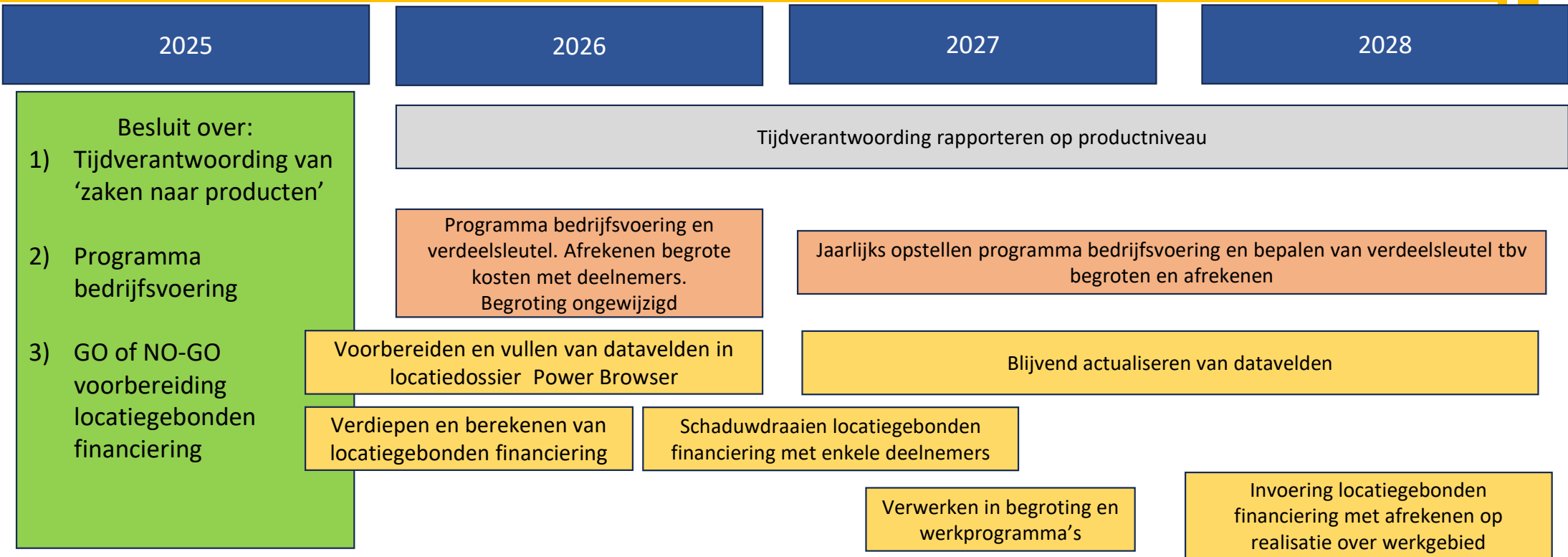
Locatiegebonden financiering

Het advies is om op basis van deze rapportage een GO of NO-GO besluit te nemen over de voorbereiding van de invoering van locatiegebonden financiering.

Ons advies is om de voorbereiding als volgt aan te pakken:

- Opstellen implementatieplan voor het vullen van voor locatiegebonden financiering benodigde datavelden in het locatiedossier in Power Browser. Verkennen van een versnelling voor het vullen aan de hand van: inzet AI-tools voor identificeren locaties met m.b.a.'s, inzet AI-tools inlezen archiefdata
- Opstellen implementatieplan voor berekenen van locatiegebonden prijzen en het bepalen van effecten voor deelnemers. Daarbij zal gerekend worden met een normering per product van frequenties en tijdsinzet per locatietype met een check op de gemiddelde aantallen en ureninzet per product over de locatietypen. De systematiek die de provincie en ODZOB opzetten voor de provinciale bedrijven kan dienen als voorbeeld.
- Geef het voorbereidingsproces dezelfde opzet als het financieringsonderzoek met actieve inbreng van ODZOB-werkgroepen en van de deelnemers. Een onderdeel is het inzichtelijk maken van herverdeeffecten bij wijziging van de systematiek
- Neem deel aan een intervisiegroep met andere OD's die locatiegebonden financiering onderzoeken of implementeren.
- Beoordelen of er deelnemers zijn die willen schaduwdraaien met de systematiek van locatiegebonden financiering. Zo kan ervaring worden opgedaan met: locatietypen, inzicht in aantallen locatietypen, voorlopige beprijzing, inzicht in herverdeeffecten, impact op planning & control, opzette monitoring

9. Advies voor implementatie: indicatie groeipad

Bijlage A

Toelichting

voorkeursmodel

landelijke

financieringssysteem

Aanleiding landelijk voorkeursmodel

Knelpunten (landelijk)

1. Beschikbare middelen van OD's zijn niet gebaseerd op takenpakket, problematiek in de regio, ambities van opdrachtgevers en maatschappelijke ontwikkelingen.
2. Diverse OD's zijn onvoldoende geëquipeerd bij nieuwe opgaven, te weinig middelen voor o.a. collectieve taken, kennisontwikkeling en innovatie.
3. Model van afrekenen op output (P*Q) veelgebruikt, maar heeft nadelen.
 - Regionale opgaven niet centraal
 - Schommelende opbrengsten
4. Fragmentatie in stelsel
 - Geen zicht voor stelselverantwoordelijke
 - Geen synergie tussen diensten / hoge administratieve lasten

Weinig waarborgen op stelselniveau dat OD's over voldoende middelen beschikken om de taken uit te voeren.

Opgaven:

- De financiering van de OD's is **gekoppeld aan** het takenpakket, regionale opgaven, ambities van opdrachtgevers en maatschappelijke ontwikkelingen (landelijke opgaven);
- De financiering **stabiel en toekomstgericht**, zodat OD's onafhankelijk én met een professionele distantie kunnen opereren nu en in de toekomst.

Verdieping landelijk voorkeursmodel

Bouwstenen

- A. **Begroten:** bepalen van de benodigde middelen en de verdeling van de inbreng van de middelen over de deelnemers
- B. Plannen en programmeren: vertalen van de benodigde inzet naar een werkprogramma
- C. Sturen: inzichtelijk maken en bewaken van de voortgang van de realisatie van het werkprogramma en de inzet van de beschikbare middelen
- D. **Afrekenen:** bepalen van de gerealiseerde inzet en de daadwerkelijke bijdrage van deelnemers

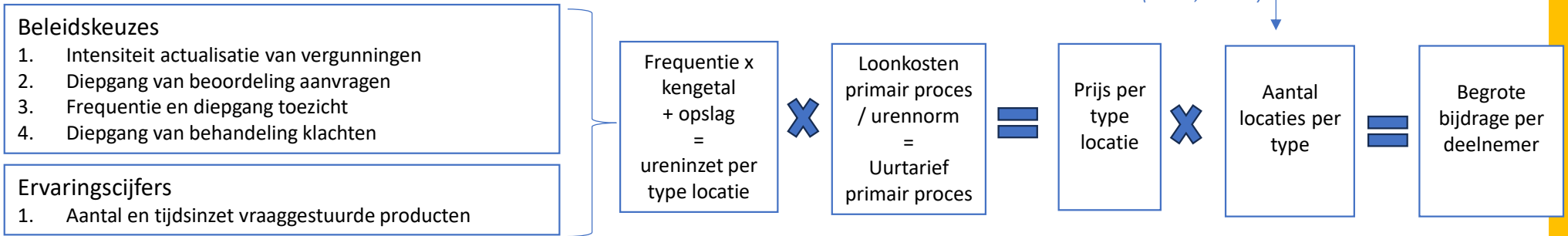
Taken

- A. Basistaken: wettelijke taken van een OD die deelnemers verplicht moeten inbrengen.
- B. Plustaken: taken die deelnemers vrijwillig inbrengen bij een OD. Onderscheid in de systematiek tussen:
 - A. Milieu-gerelateerde plustaken
 - B. Overige plustaken
- C. Projecten: afgebakende taken met een begin en een einddatum met aparte financieringsafspraken.
- D. Bedrijfsvoering: taken ondersteunend aan het primair proces. Betreft overhead, maar ook bijvoorbeeld het VTH-systeem

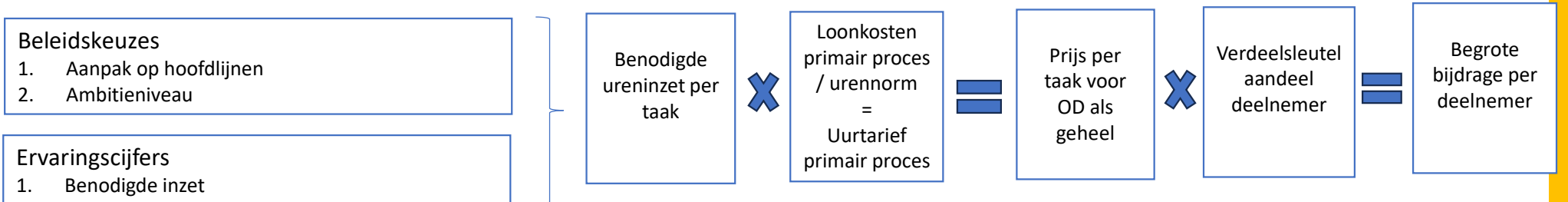
Essenties van systematiek

Regionale financiering

Berekening begroting locatiegebonden taken

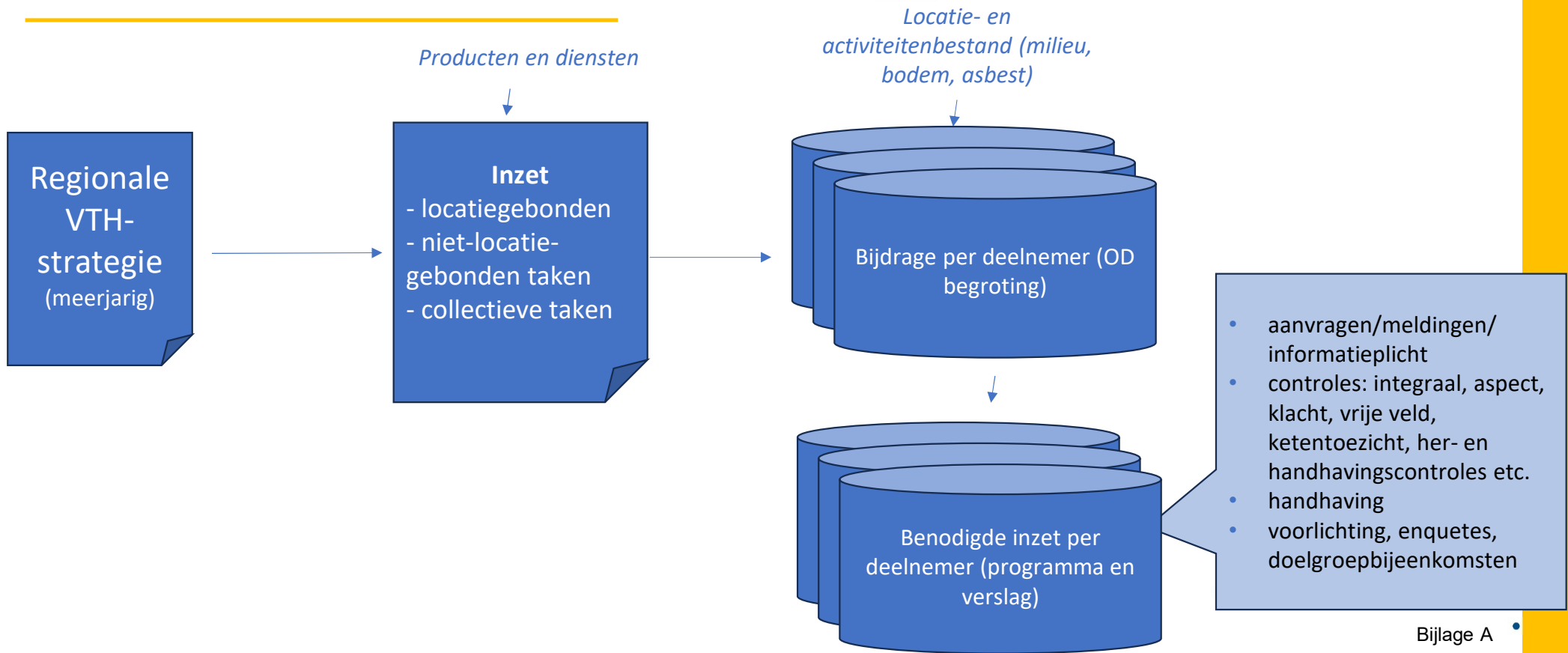

Schematische weergave berekening begroting overige taken

Essenties van systematiek

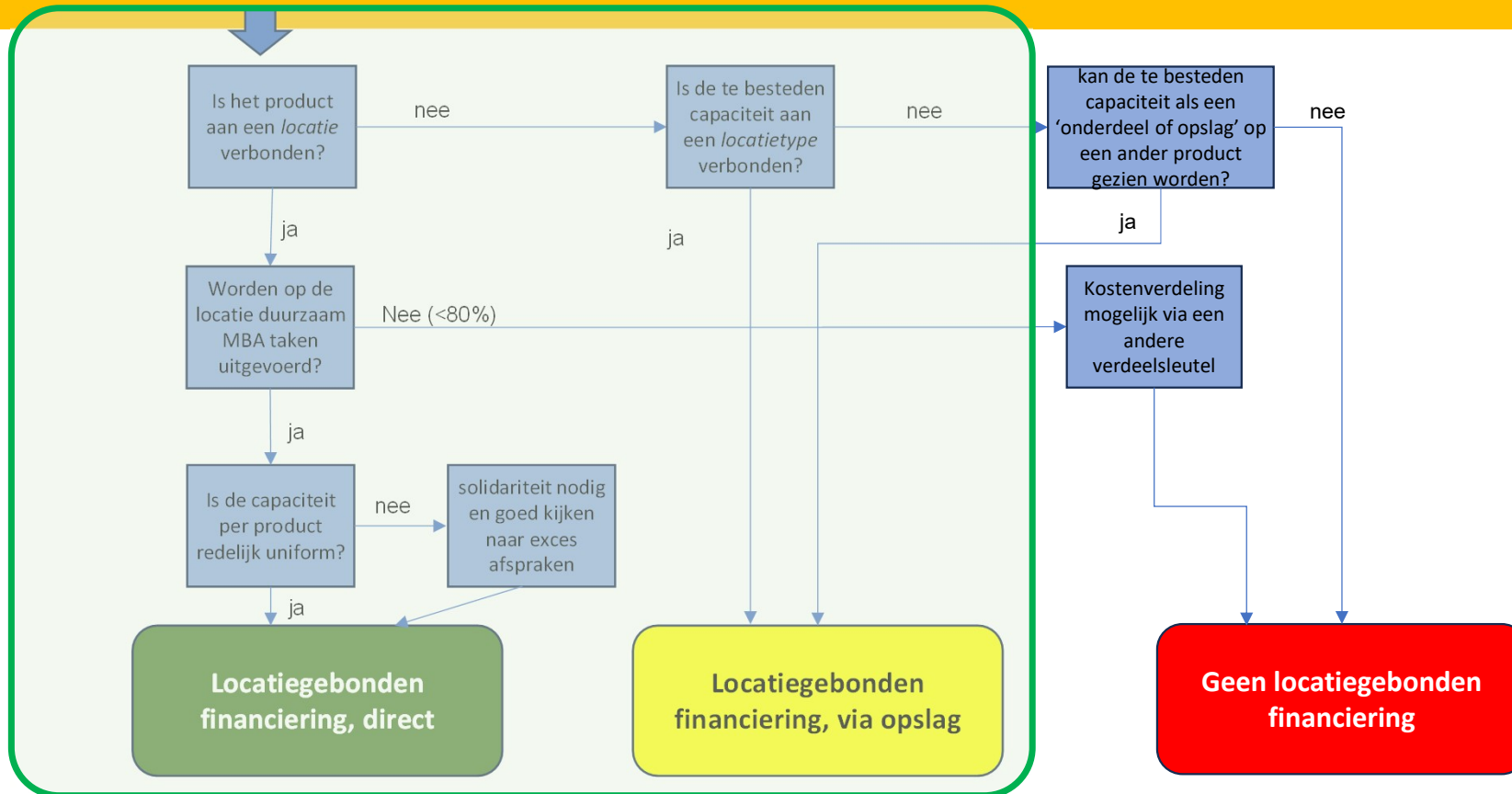
Regionale financiering

Bijlage B

Voorlopige indeling PDC
naar locatiegebonden
financiering

Analysekader om producten uit de PDC in te delen

Productgroep	Product-nummer	Productomschrijving (in PowerBrowser en Afas)	Taak	Locatie gebouwen	Locatie prijsbaar
VERGUNNINGVERLENING	A				
VOOROVERLEG	A.01				
Vooroverleg Milieu	A.01.01.01	Vooroverleg omgevingsplan activiteit basis (milieu)	Basis		
Vooroverleg Bouw en RO	A.01.02.01	Vooroverleg omgevingsplan activiteit verzoek (bouw, RO en bodem)	Verzoek		
OMGEVINGSVERGUNNING	A.02				
Omgevingsvergunning Milieu	A.02.01.01	Aanvraag omgevingsvergunning - meervoudig	Basis		
	A.02.01.02	Aanvraag omgevingsvergunning - enkelvoudig regulier	Basis		
	A.02.01.03	Actualisatie voorschriften en intrekingsbesluit (ambtshalve)	Basis		
	A.02.01.04	Maatwerkvoorschriften (op verzoek)	Basis		
	A.02.01.05	Maatwerkvoorschriften (ambtshalve)	Basis		
	A.02.01.06	Besluit gelijkwaardigheidsmaatregel(en) basistaak	Basis		
	A.02.01.07	Besluit gelijkwaardigheidsmaatregel(en) verzoektaak	Verzoek		
	A.02.01.08	Beoordelen Milieueffectrapportage	Basis		
	A.02.01.09	Ontheffing Besluit geluidproductie sportmotoren	Verzoek		
	A.02.01.10	Advies m.b.t. vergunning bij ander bevoegd gezag	Verzoek		
	A.02.01.11	Aanvraag omgevingsvergunning - enkelvoudig uitgebreid	Basis		
	A.02.01.12	Follow up beoordelen n.a.v. verleende vergunning	Basis		
Omgevingsvergunning Bouw en RO	A.02.02.01	Omgevingsplan activiteit (ruimtelijke bouwactiviteit)	Verzoek		
	A.02.02.02	Buitenplanse omgevingsplan activiteit (ruimtelijke bouwactiviteit)	Verzoek		
	A.02.02.03	Technische bouwactiviteit	Verzoek		
	A.02.02.04	Beoordelen Milieueffectrapportage Beoordelen Plan MER	Verzoek		
	A.02.02.05	(Rijks)monumentactiviteit	Verzoek		
Omgevingsvergunning Bodem/Water	A.02.03.01	Beschikking open bodemenergiesysteem	Verzoek		
	A.02.03.02	Beschikking gesloten bodemenergiesysteem (aangewezen centrumgebied Eindhoven, Helmond) en bruidschat OBM >70kW	Basis		
	A.02.03.03	Ontgrondingsactiviteit	Basis		
	A.02.03.04	Wateronttrekkingsactiviteit	Basis		
	A.02.03.05	Instemmingsbesluit bodem, ontgrondingen en water	Basis		
	A.02.03.06	Aanwijsbesluit zwemlocaties	Verzoek		
	A.02.03.07	Besluit zwemverbod	Verzoek		
	A.02.03.08	Maatwerkvoorschriften en toestemming van een gelijkwaardige maatregel	Verzoek		
Overgangswetgeving Bodem	A.02.04.01	Wbb beschikking saneringsplan (overgangsrecht Wbb)	Verzoek		
	A.02.04.02	Beoordelen plan van aanpak (overgangsrecht Wbb)	Verzoek		
	A.02.04.03	Beoordelen nazorg en monitoringsrapporten (overgangsrecht Wbb)	Verzoek		
	A.02.04.04	Wijziging op saneringsplan (overgangsrecht Wbb)	Verzoek		
	A.02.04.05	Evaluatie na SP, na BUS (overgangsrecht Wbb)	Verzoek		
	A.02.04.06	Evaluatie BUS-TUP, na PvA (overgangsrecht Wbb)	Verzoek		
	A.02.04.07	Vooroverleg Wbb (overgangsrecht Wbb)	Verzoek		
Administratieve ondersteuning	A.02.05.01	Administratieve en procedurele afhandeling meldingen en vergunningen	Basis	bulk	

Productgroep	Product-nummer	Productomschrijving (in PowerBrowser en Afas)	Taak	Locatie gebouwen	Locatie bebouwd
MELDING	A.03				
Melding Milieu	A.03.01.01	Melding milieubelastende activiteit(en) basistaak	Basis		
	A.03.01.02	Melding milieubelastende activiteit(en) verzoektaak	Verzoek		
	A.03.01.03	Melding mobiel breken van bouw- en sloopafval	Verzoek		
	A.03.01.04	Beoordeling PRTR-verslag	Verzoek		
	A.03.01.05	Ontheffing verordeningen (evenementen, stookverbod, APV etc.)	Verzoek		
	A.03.01.06	Aanleveren gegevens en bescheiden milieubelastende activiteit(en)	Basis		
	A.03.01.07	Adviesverzoek melding	Verzoek		
Melding Bouw	A.03.02.01	Sloopactiviteit melden incl. asbest	Basis		
	A.03.02.02	Sloopactiviteit melden	Verzoek		
	A.03.02.03	Sloopactiviteit melden particulier incl. asbest	Verzoek		
	A.03.02.04	Melding bouwactiviteit	Verzoek		
	A.03.02.05	Gereedmelding bouwactiviteit	Verzoek		
	A.03.02.06	Brandveilig gebruiken bouwwerken	Verzoek		
	A.03.02.07	Informatieplicht sloopveiligheid	Verzoek		
	A.03.02.08	Informatieplicht stikstofemissie	Verzoek		
Melding Bodem/Water	A.03.03.01	Informatieplicht graven > 25 m³ < interventiewaarde (informatieplicht)	Basis		
	A.03.03.02	Melding graven > 25 m³ boven interventiewaarde	Basis		
	A.03.03.03	Informatieplicht graven <25 m³ in de bodem (kleinschalig graven)	Verzoek		
	A.03.03.04	Melding Historische bodemverontreiniging zonder onaanvaardbaar risico	Verzoek		
	A.03.03.05	Melding bouwen op een bodemgevoelige locatie (via bouwen)	Verzoek		
	A.03.03.06	Melding saneren van de bodem	Basis		
	A.03.03.07	Melding nazorg na saneren van de bodem of toevalsvondst	Verzoek		
	A.03.03.08	Informatieplicht beoordeling verstrekte gegevens grondbank of grondreiniging	Basis		
	A.03.03.09	Melding opslaan en toepassen van bouwstoffen, grond of baggerspecie (op landbodem)	Basis		
	A.03.03.10	Melding open bodemenergiesysteem	Basis		
	A.03.03.11	Melding gesloten bodemenergiesysteem	Basis		
	A.03.03.12	Melding toevalsvondst, ongewone voorvallen en zorgplicht	Basis		
	A.03.03.13	Informatieplicht lozen van grondwater bij sanering of ontwatering, bodem of riool	Verzoek		
	A.03.03.14	Melding ontgrondingsactiviteit	Basis		
	A.03.03.15	Melding uitvoering grondwatersanering	Basis		
	A.03.03.16	Melding gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een badwaterbassin of zwemwaterlocatie	Verzoek		
	A.03.03.17	Informatieplicht bodem algemeen	Basis		
	A.03.03.18	Informatieplicht graven > 25 m³ spoedreparatie (informatieplicht)	Basis		
	A.03.03.19	Melding omgevingsverordening/grondwaterbescherming	Basis		
JURIDISCH	A.04				
Juridisch	A.04.01.01	Bezwaar behandelen vv Omgevingswet, milieu en bodem	Basis		
	A.04.01.02	Bezwaar behandelen vv Omgevingswet, bodem, ontgrondingen en (zwem)water	Verzoek		
	A.04.01.03	Beroep behandelen vv Omgevingswet, milieu en bodem	Basis		
	A.04.01.04	Beroep behandelen vv Omgevingswet, bodem, ontgrondingen en (zwem)water	Verzoek		
	A.04.01.05	Hoger beroep (Raad van State) behandelen vv Omgevingswet, milieu en bodem	Basis		
	A.04.01.06	Hoger beroep (Raad van State) behandelen vv Omgevingswet, bodem, ontgrondingen en (zwem)water	Verzoek		
	A.04.01.07	Voorlopige voorziening behandelen vv Omgevingswet	Basis		
	A.04.01.08	Juridische advisering vv	Basis		

Productgroep	Product-nummer	Productomschrijving (in PowerBrowser en Afas)	Taak	Locatie gebonden	Locatie prijsbaar
TOEZICHT EN HANDHAVING					
TOEZICHT		B			
TOEZICHT		B.01			
Toezicht Milieu	B.01.01.01	Milieutoezicht mba basis	Basis		
	B.01.01.02	Milieutoezicht mba verzoek	Verzoek		
	B.01.01.03	VERVALLEN			
	B.01.01.04	Beoordelen rapportages energie (BAL, BBL)	Basis		
	B.01.01.05	Beoordelen onderzoeken energie (BAL)	Basis		
	B.01.01.06	Toezicht groene wetten, Flora- en fauna, N2000	Basis		
	B.01.01.07	Uitvoering toezichtsprogramma's (voorbereiding, coördinatie, monitoring, evaluatie, kwaliteitsbewaking, inbox)	Basis	2 en 3	
	B.01.01.08	VERVALLEN			
	B.01.01.09	Ketentoezicht	Basis		
	B.01.01.10	Hercontrole mba basis	Basis		
Toezicht Bouw	B.01.01.11	Hercontrole mba verzoek	Verzoek		
	B.01.02.01	Bouwtechnische activiteit	Verzoek		
	B.01.02.02	Omgevingsplanactiviteit (ruimtelijke bouwactiviteit)	Verzoek		
	B.01.02.03	Brandveilig gebruik	Verzoek		
	B.01.02.04	Kennisgeving start bouw, strijdigheid bouwbesluit, einde bouwactiviteiten	Verzoek		
	B.01.02.05	Erfgoed (rijks)monumentenactiviteit	Verzoek		
	B.01.02.06	Sloopactiviteit verwijdering asbest	Basis		
	B.01.02.07	Sloopactiviteit verwijdering asbest particulier	Verzoek		
	B.01.02.08	Kennisgeving start en einde sloopactiviteiten	Verzoek		
	B.01.02.09	Coördinatie na een asbest incident (brand/illlegale sanering)	Verzoek	2	
Toezicht Bodem/Water	B.01.03.01	Toezicht graven	Basis		
	B.01.03.02	Toezicht toepassen van bouwstoffen, grond of baggerspecie (op landbodem)	Basis		
	B.01.03.03	Toezicht saneren	Basis		
	B.01.03.04	Toezicht grondwatersanering (OV)	Verzoek		
	B.01.03.05	Toezicht op nazorg na saneren (bruidsschat) (in stand houden dikte leeflaag en nemen tijdelijke beschermingsmaatregelen)	Basis		
	B.01.03.06	Toezicht opslaan, zeven, mechanisch ontwateren en samenvoegen grond/baggerspecie	Basis		
	B.01.03.07	Toezicht grondbank of grondreinigingsbedrijf	Basis		
	B.01.03.08	Toezicht historische bodemverontreinigingen zonder onaanvaardbaar risico (bruidsschat)	Basis		
	B.01.03.09	Toezicht toevalsvondst, ongewone voorvallen en zorgplicht (bruidsschat)	Basis		
	B.01.03.10	Toezicht open bodemenergiesystemen	Verzoek		
B.01.03.11	Toezicht gesloten bodemenergiesystemen (GBES)	Basis			
B.01.03.12	Toezicht gebiedsgericht grondwaterbeheer	Basis			
B.01.03.13	Toezicht lozing (Bibi)	Verzoek			
B.01.03.14	Wateractiviteit grondwateronttrekking	Verzoek			
B.01.03.15	Grondwaterbescherming (OV)	Verzoek			
B.01.03.16	Toezicht Zwemwaterwet	Verzoek			
B.01.03.17	Beheer en analyse zwenwaterkwaliteit (ZIN)	Verzoek	2		
B.01.03.18	Ontgrondingsactiviteit	Verzoek			
Overgangswetgeving Bodem	B.01.04.01	Toezicht op Wbb saneringsplan, BUS (overgangsrecht Wbb)	Basis		
Administratieve ondersteuning	B.01.05.01	Administratieve ondersteuning toezicht	Basis	bulk	

Productgroep	Product-nummer	Productomschrijving (in PowerBrowser en Afas)	Taak	Locatie gebonden	Locatie prijsbaar
KLACHTEN	B.02				
Afhandelen klachten en meldingen	B.02.01.01	Klachten en meldingen behandelen	Basis		
	B.02.01.02	Melding incident ongewoon voorval basis	Basis		
	B.02.01.03	Melding incident ongewoon voorval verzoek	Verzoek		
HANDHAVING	B.03				
Handhaving	B.03.01.01	Strafrecht ten uitvoer brengen Omgevingswet, natuur, ontgrondingen en (zwem)water	Verzoek		
	B.03.01.02	Strafrecht ten uitvoer brengen Omgevingswet, milieu en bodem	Basis		
	B.03.01.03	Handhavingsverzoek behandelen Omgevingswet, natuur, ontgrondingen en (zwem)water	Verzoek		
	B.03.01.04	Handhavingsverzoek behandelen Omgevingswet, milieu en bodem	Basis		
	B.03.01.05	Controle uitvoeren (repressief), natuur, ontgrondingen en (zwem)water	Verzoek		
	B.03.01.06	Controle uitvoeren (repressief), milieu en bodem	Basis		
	B.03.01.07	Voornemen handhavingsbesluit nemen Omgevingswet, natuur, ontgrondingen en (zwem)water	Verzoek		
	B.03.01.08	Voornemen handhavingsbesluit nemen Omgevingswet, milieu en bodem	Basis		
	B.03.01.09	Handhavingsbesluit nemen Omgevingswet, natuur, ontgrondingen en (zwem)water	Verzoek		
	B.03.01.10	Handhavingsbesluit nemen Omgevingswet, milieu en bodem	Basis		
	B.03.01.11	Vorbereiden en opstellen van invorderingsbesluit	Basis		
	B.03.01.12	Bestuursdwang effectueren (incl. kostenverhaal)	Basis		
	B.03.01.13	Bezwaar behandelen hh Omgevingswet, milieu en bodem	Basis		
	B.03.01.14	Bezwaar behandelen hh Omgevingswet, natuur , ontgrondingen en (zwem)water	Verzoek		
	B.03.01.15	Beroep behandelen hh Omgevingswet, milieu en bodem	Basis		
	B.03.01.16	Beroep behandelen hh Omgevingswet, natuur , ontgrondingen en (zwem)water	Verzoek		
	B.03.01.17	Hoger beroep (Raad van State) behandelen hh Omgevingswet, milieu en bodem	Basis		
	B.03.01.18	Hoger beroep (Raad van State) behandelen hh Omgevingswet, natuur , ontgrondingen en (zwem)water	Verzoek		
	B.03.01.19	Voorlopige voorziening behandelen hh Omgevingswet	Basis		
	B.03.01.20	Juridische advisering hh	Basis		

Productgroep	Productnummer	Productomschrijving (in PowerBrowser en Afas)	Taak	Locatie gebonden	Locatie beprijgbaar
ADVIES	C				
Juridisch	C.01.01.01	Juridische advisering	Verzoek		
	C.01.01.02	Verzoek Woo	Verzoek	niet	
Bodem/Water	C.01.02.01	Bodemloketfunctie	Verzoek		
	C.01.02.02	Advies bodem	Verzoek	nader onderzoek en, nee tenzij	
	C.01.02.03	Beoordelen bodemrapport	Verzoek	idem	
	C.01.02.04	Advies badwaterbassins, zwemplassen/oppervlaktewater	Verzoek		
	C.01.02.05	Advies grondwater en ontgrondingen	Verzoek		
	C.01.02.06	VERVALLEN			
	C.01.02.07	VERVALLEN			
	C.01.02.08	VERVALLEN			
Geluid	C.01.03.01	Advies/onderzoek geluid, licht en trillingen	Verzoek	nader onderzoek en, JA tenzij	
	C.01.03.02	Advies zonebeheer industrielawaai terreinen GPP	Verzoek		
	C.01.03.03	Advies geluidsanering	Verzoek		
	C.01.03.04	Geluidmetingen	Verzoek	Evenementen er uit ho	
Archeologie	C.01.04.01	Advies archeologie	Verzoek		
	C.01.04.02	Beoordeling programma van eisen	Verzoek		
	C.01.04.03	Beoordeling archeologische rapportages BO en IVO-O	Verzoek		
	C.01.04.04	Beoordeling archeologische rapportages IVO-P en DO	Verzoek		
Erfgoed en omgevingskwaliteit	C.01.05.01	Commissies erfgoed en omgevingskwaliteit	Verzoek		
	C.01.05.02	Advisering en (beleids)ondersteuning erfgoed en omgevingskwaliteit	Verzoek		
Advies gebiedsontwikkeling	C.01.06.01	VERVALLEN			
	C.01.06.02	Advies natuur en landschap	Verzoek		
	C.01.06.03	VERVALLEN			
	C.01.06.04	Advies gebiedsontwikkeling	Verzoek		
	C.01.06.05	VERVALLEN			
	C.01.06.06	VERVALLEN			
	C.01.06.07	VERVALLEN			
	C.01.06.08	Advies (verstrekken) luchtkwaliteit en geur	Verzoek	nader onderzoeken	
	C.01.06.09	Advies en ondersteuning ZZS	Verzoek		
Advies omgevingsplan	C.01.07.01	Advies omgevingsplan	Verzoek		
	C.01.07.02	Advies (omgevingsvergunning) milieu afwijken omgevingsplan	Verzoek		
Advies omgevingsveiligheid	C.01.08.01	Advies omgevingsveiligheid	Verzoek	nader onderzoeken, ka	
Advies energie en duurzaamheid	C.01.09.01	Advies energie en duurzaamheid	Verzoek		
Overig advies	C.01.10.01	Communicatie strategie en advies	Verzoek		
	C.01.10.02	Communicatie uitvoering en ondersteuning	Verzoek		
	C.01.10.03	Technische advisering en begeleiding projecten	Verzoek		
	C.01.10.04	Project- en programmamanagement algemeen	Verzoek		
INFORMATIEANALYSE, -VERSTREKKING EN D					
Informatieanalyse, -verstrekking en gegev	D.01.01.01	Informatieverstrekking (burgers, bedrijven, gemeenten, etc.)	Verzoek		
	D.01.01.02	Opzetten (milieu)kaart of informatiesysteem	Verzoek		
	D.01.01.03	Gegevensbeheer (bijvoorbeeld VMK, BIS, KRd, Amice)	Verzoek	2	
	D.01.01.04	Gegevensbeheer (bijvoorbeeld LGR, BOL, onttrekkingsgegevens)	Basis	2	
	D.01.01.05	Beheer en analyse databestand/-systemen	Verzoek		
	D.01.01.06	informatiegestuurd werken	Basis		
	D.01.01.07	Digitaal archiefbeheer	Verzoek		
	D.01.01.08	Rapportage opdrachtgever	Verzoek	3	
	D.01.01.09	Informatieanalyse en monitoring	Verzoek		
	D.01.01.10	Gerelateerde werkzaamheden (o.a. coördinatie, projectleiding en werkverdeling)	Basis	3	
	D.01.01.11	Accountmanagement	Basis		

Opzet Quickscan financiering Omgevingsdienst Zuidoost Brabant

Inzicht in mogelijkheden voor toepassing van het landelijk voorkeursmodel voor financiering van omgevingsdiensten

Colofon

Ons kenmerk *25.1013-01*

Datum *02-06-2025*

Auteurs *Marc van den Heuvel
Paul Huigens*

Versie *Definitief*

www.arenaconsulting.nl

1. Inleiding

Het "Bestuurlijk overleg van het Interbestuurlijk Programma versterking VTH" stelde in juni 2024 de rapportage *Financieringssystematiek omgevingsdiensten*¹ vast. Deze rapportage moet bijdragen aan het stabiel en toekomstgericht maken van de financiering van omgevingsdiensten en moet een einde maken aan de diversiteit van financiering van omgevingsdiensten. De (her)inrichting van de financiering past binnen de verbeteracties die door de commissie Van Aartsen in de rapportage *Om de Leefomgeving*² zijn opgenomen.

De landelijke rapportage bevat een voorkeursmodel voor de financiering van omgevingsdiensten. Met het voorkeursmodel bedoelen we dat alle genoemde onderdelen en keuzes in de landelijke rapportage worden doorgevoerd. In deze quickscan is de financieringssystematiek van de omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) vergeleken met dit landelijk voorkeursmodel (hierna: het voorkeursmodel). De verschillen zijn in beeld gebracht, de voordelen van het voorkeursmodel zijn benoemd en de stappen zijn beschreven om dit model te implementeren.

1.1 Achtergrond voorkeursmodel

Het landelijke voorkeursmodel leidt tot stabiele en toekomstgerichte financiering én zorgt voor een directe koppeling tussen de financiering en het takenpakket van de omgevingsdienst. Het model gaat over het begroten, plannen/programmeren, sturen en afrekenen van de taken die door de gemeenten en provincie bij de omgevingsdienst zijn belegd. Hiermee kunnen omgevingsdiensten professioneel en onafhankelijk hun VTH-taken uitvoeren: voor een schone, gezonde en veilige omgeving!

Het stelsel van omgevingsdiensten is gebaat bij meer uniformiteit en vergelijkbaarheid. Anderzijds is het financieringsmodel niet afdwingbaar. Door het laten zien wat de systematiek oplevert voor de omgevingsdienst en haar deelnemers kunnen drempels worden weggenomen. Alle partijen in het stelsel hebben daarbij een verantwoordelijkheid om de implementatie te laten slagen. Daarbij levert iedere stap richting de financieringssystematiek een bijdrage voor stabiliteit en toekomstgerichtheid van het stelsel én de individuele partijen daarbinnen.

Om de systematiek te implementeren, zijn ook gezamenlijke inspanningen op stelselniveau nodig. Daarnaast moet ieder van de omgevingsdiensten zelf aan de slag. Vooruitlopend op de oplevering van de stelselproducten, kan de impact voor de dienst en haar eigenaren/opdrachtgevers in beeld worden gebracht. Daarbij zijn in de systematiek keuzemogelijkheden opgenomen, om optimaal aan te sluiten bij bestuurlijke ambities en inrichtingskeuzen van de dienst.

1.2 Doel van de quickscan

Met deze quickscan geeft de omgevingsdienst opvolging aan een van de resultaten uit het IBP programma Versterking VTH. De quickscan vertaalt de landelijke systematiek voor financiering naar de regionale situatie, waardoor de keuzen op maat zijn en de vervolgstappen duidelijk worden.

¹ Rapportage Financieringssystematiek omgevingsdiensten, Arena Consulting/Buiten organisatieadvies, mei 2024

² Adviescommissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) in opdracht van Infrastructuur en Waterstaat, Om de leefomgeving; Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur, maart 2021

De quickscan helpt bij de discussies over de financiering van de VTH-taakuitvoering door de omgevingsdienst en geeft de regio (omgevingsdienst en deelnemers) inzicht in:

- de meerwaarde van de systematiek: inzicht in wat de systematiek voor de regio oplevert.
- de keuzemogelijkheden en de consequenties van deze keuzen, zodat een besluit kan worden genomen over het implementeren van de systematiek.
- de opgaven van de regio om de financieringssystematiek te implementeren.

1.3 Totstandkoming quickscan

De quickscan is uitgewerkt door het adviesbureau dat aan de basis stond van de rapportage *Financieringssystematiek omgevingsdiensten*. De aanpak bestond uit de volgende stappen:

1. Startgesprek met o.a. directeur en business controllers.
2. Vervolggesprekken voor verdieping in huidige financieringssystematiek ODZOB.
3. Documentanalyse van o.a. Gemeenschappelijke regeling, werkplannen 2024, jaarverslag 2023 en begroting 2024 (meerjarig).
4. De concept quickscan is uitgewerkt en besproken.
5. Oplevering van rapportage quickscan.

Als basis voor de gesprekken en documentanalyse is een sjabloon gebruikt, zoals dit ook in andere regio's voor de quickscan wordt toegepast. Daarmee zijn resultaten ook vergelijkbaar en kan optimaal gebruik worden gemaakt van ervaringen elders.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geven we een beknopte beschrijving van de huidige financieringssystematiek van ODZOB. In de hoofdstukken 3 t/m 6 verdiepen we ons in de financiering per taak, zoals die in de rapportage *Financieringssystematiek omgevingsdiensten* centraal staan. Voor ieder van de taken wordt een uitwerking van het voorkeursmodel gemaakt, wordt hierna de huidige systematiek van ODZOB vergeleken met dit voorkeursmodel en wordt vervolgens ingegaan op de verschillen. In hoofdstuk 3 is de 'Bedrijfsvoering' opgenomen, in hoofdstuk 4 de 'Locatiegebonden taken', in hoofdstuk 5 de 'Overige taken' en in hoofdstuk 6 de 'Projecten'.

Hoofdstuk 7 beschrijft de onderdelen uit het voorkeursmodel waarvoor nog landelijke afspraken gemaakt moeten worden om te komen tot meer uniformiteit. Voor ieder van deze onderdelen is beschreven hoe ODZOB hieraan invulling geeft. Deze uitwerking geeft inzage bij de keuzen die landelijk gemaakt worden.

In hoofdstuk 8 worden de vervolgstappen uitgewerkt.

2. Huidige financieringssysteem

ODZOB voert taken uit voor 21 gemeenten en de provincie Noord-Brabant. Deze 22 partijen zijn naast opdrachtgever ook deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant³. ODZOB voert voor de gemeenten milieutaken uit, daarnaast voert zij ook taken uit in het bouwdomain (verzoektaken). Voor de provincie voert ODZOB ook milieutaken en bouwtaken uit. Naast taken voor haar deelnemers voert ODZOB ook specifieke opdrachten uit voor andere publieke partijen.

2.1 Beleid en programmering

Het Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht en Handhaving (ROK VTH) en de ROK Asbest en ROK Bodem bevatten de beleidskaders voor de uitvoering van de basistaken en plustaken (op milieugebied) die ODZOB uitvoert voor alle gemeenten. De provincie hanteert een provinciebreed beleidskader voor de VTH-taken dat de provincie vertaalt naar de opdrachten van elk van de drie omgevingsdiensten in Noord-Brabant. De provincie neemt het initiatief tot het formuleren van de jaaropdracht (werkplan) voor ODZOB met de provinciale taken voor het werkgebied van ODZOB en met de provinciebrede ("onverdeelde") taken.

ODZOB vertaalt de ROK's jaarlijks per gemeentelijke opdrachtgever in een werkplan. In dit werkplan maakt ODZOB een voorstel voor de tijdsbesteding die ODZOB per product verwacht te gaan besteden, met aandacht voor lokale vereisten en wensen. Dit voorstel baseert ODZOB op:

1. Ervaringscijfers van aantallen vraaggestuurde producten (adviezen, meldingen, aanvragen, klachten, handavingsverzoeken, bezwaar, beroep en hoger beroep).
2. Aantallen controles op basis van het risicomodel van ODZOB (onderdeel van het ROK-VTH). Prioritering vindt plaats op basis van de risicomatrix (kans op overtreding / ernst van overtreding) en de interventiematrix uit de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet.
3. In de prioritering wordt ook rekening gehouden met bestuurlijke aandacht, deze wordt in de werkplannen van individuele deelnemers verwerkt. Ook naleefgedrag kan invloed hebben op de controlefrequentie, waarbij het risicomodel in principe als ondergrens geldt.
4. Op basis hiervan wordt per deelnemer het werkplan opgesteld, via gemiddelde uren per product (kentallen) en vastgesteld uurtarief (inclusief een vaste opslag voor overhead).
5. Collectieve taken worden in een apart programma belegd en regionaal vastgesteld. De verdeling over de deelnemers vindt via een verdeelsleutel plaats.
6. Opdrachten voor niet-deelnemende opdrachtgevers worden apart met de opdrachtgevers overeen gekomen
7. De kosten en inzet voor bedrijfsvoeringstaken worden via een opslag in de uurtarieven, op de bovenstaande onderdelen, gedekt.

Het voorgestelde werkplan wordt door de opdrachtgever beoordeeld en op basis van ontwikkelingen en eigen ambities bijgesteld en hierna door het college vastgesteld.

Ook na vaststelling van de werkprogramma's is het mogelijk om extra werkzaamheden bij ODZOB te beleggen. Dit gebeurt met meerwerkopdrachten (projecten). De provincie verstrekt ook

³ Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2024

aanvullende opdrachten op de jaaropdracht (werkplan). ODZOB maakt voor alle opdrachtgevers tussentijdse rapportages met de planning en realisatie.

2.2 Begroten

De begroting van de ODZOB is opgebouwd uit:

- Programma lokale dienstverlening, dit zijn de bijdragen van de deelnemers (en voor overige publieke organisaties) voor taken die specifiek voor hen worden uitgevoerd. De thema's daaronder zijn:
 1. Milieu
 2. Bodem
 3. Water
 4. Landbouw
 5. Duurzaamheid
 6. Asbest
 7. Bouwen
 8. Omgevingskwaliteit
 9. Ruimtelijke ordening

Het programma lokale dienstverlening omvat zowel basistaken als verzoektaken, waarbij de verzoektaken ruim 50% van de begrote opbrengsten vormen.

- Programma regionale samenwerking, dit zijn de bijdragen van deelnemers voor taken die gezamenlijk worden uitgevoerd. Daaronder vallen
 1. SSib (Samen Sterk in Brabant) – *een financiële bijdrage aan ODBN die het programma provinciebreed coördineert*
 2. Omgevingsveiligheid
 3. Programma Nazorg Omgevingswet – *wordt naar verwachting in 2025 beëindigd*
 4. Overige collectieve taken – *conform het vastgestelde Collectieve Programma*
- Overhead, dit zijn de kosten conform de definitie uit het Bbv, en daarbij is ook het tijdelijke ontwikkelbudget (EUR 800k) opgenomen. De omvang van de begrote overhead wordt bepaald op basis van de huidige bezetting, met aanpassingen voor ontwikkelingen in de komende periode. Op basis van de verwachte kosten voor overhead wordt het percentage opslag in de directe uren bepaald.

Het uitgangspunt voor de begrotingsbijdrage van elk van de deelnemers is de urenbesteding aan beide programma's, waarbij de programma's direct begroot worden (verwacht aantal uren * tarief). Beide vermeerderd met direct toe te rekenen materiële lasten.

De overhead wordt via het uurtarief toebedeeld: het uurtarief bestaat uit de directe kosten plus een opslag voor de overhead, zowel in het programma lokale dienstverlening als in het programma regionale samenwerking⁴.

Naast deze drie hoofdonderdelen heeft de begroting ook nog een post rente-opbrengsten, en een post voor externe programmakosten (kosten voor opdrachten van niet-deelnemers).

De begrotingsbijdrage wordt per jaar vastgesteld.

⁴ In het programma Regionale Samenwerking zit een onderdeel, SSiB, dat direct wordt doorbelast vanuit de ODBN. Hierop wordt geen opslag voor bedrijfsvoeringskosten van ODZOB gerekend.

De ontwikkeling van de kosten van ODZOB moet passen binnen de financiële kaders en maximale indexatie die de deelnemers jaarlijkse vastleggen voor vier gemeenschappelijke regelingen.

Deze begrotingsmethode voor de bijdrage van de deelnemers betekent dat de organisatie sterk afhankelijk is van 'uren schrijven', en de organisatie heeft daarvoor een passend systeem in gebruik. Uren worden op gedetailleerd niveau geregistreerd en aan de opdrachtgevers inzichtelijk gemaakt.

Het landelijke voorkeursmodel maakt onderscheid tussen locatiegebonden taken, overige (niet-locatiegebonden) taken, projecten en bedrijfsvoering. Deze verdeling is niet één op één toe te passen op de huidige begrotingsindeling. Wel kan op basis van de PDC en de tijdschrijfgegevens een dergelijke indeling worden gemaakt. De overhead komt bij ODZOB overeen met de bedrijfsvoering in het voorkeursmodel. Projecten (buiten de werkplannen om gefinancierd) maken deel van de totale begrotingsomvang uit, en worden apart gefinancierd (op basis van uren*tarief).

2.3 Afrekenen

Afrekening vindt plaats op basis van de gerealiseerde uren (per deelnemer) maal het begrote tarief, voor alle onderdelen van de dienstverlening. In de afrekening kunnen dus verschillen ontstaan met de begrote bedragen, wanneer de werkelijke urenbesteding afwijkt van de begrote urenbesteding. De verschillen tussen het opdrachtbedrag van het werkplan (begroten) en de realisatie (afrekenen) zijn aanzienlijk.

Andere afwijkingen ten opzichte van de totale begroting, en daarmee tekorten of overschotten in het resultaat, kunnen ontstaan door afwijkingen in het feitelijk gerealiseerde tarief, de feitelijke 'declarabiliteit', de feitelijke overhead-bestedingen (versus de dekking daarvoor) en bijzondere omstandigheden. In de afgelopen jaren is zo'n bijzondere omstandigheid bijvoorbeeld geweest dat er aanzienlijke rente-inkomsten zijn ontvangen.

Positieve of negatieve resultaten aan het eind van het jaar kunnen ofwel worden toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve (met een vastgelegd maximum), ofwel worden uitgekeerd of in rekening gebracht aan deelnemers, naar rato van de omzet per deelnemer in het betreffende jaar⁵.

⁵ Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2024

3. Bedrijfsvoering

Onder bedrijfsvoering vallen de taken die ondersteunend zijn aan het primair proces. Ze hebben geen directe relatie met de productie. Het betreft volgens de rapportage *Financieringssystematiek omgevingsdiensten* de overhead, de materiele kosten primair proces (o.a. VTH-software, wagenpark) en innovatie en ontwikkeling van medewerkers, processen en organisatie.

Voor de vergelijking van ODZOB met het voorkeursmodel gaan we ervan uit dat het begrotingsonderdeel 'Overhead' bij ODZOB overeenkomt met dit onderdeel bedrijfsvoering in het voorkeursmodel.

3.1 Wat staat hierover in het voorkeursmodel?

Op grond van het *Besluit Begroting en Verantwoording*⁶ is de omgevingsdienst verplicht de overheadkosten apart inzichtelijk te maken in de begroting en jaarrekening. In het voorkeursmodel is opgenomen dat de totale bedrijfsvoeringskosten apart inzichtelijk worden gemaakt in de begroting en jaarrekening. Naast de overhead gaat dit dus ook om de materiele kosten primair proces en innovatie en ontwikkeling van medewerkers, processen en organisatie. Het apart inzichtelijk maken is onafhankelijk van de wijze waarop deze kosten worden gedekt.

Voor het afrekenen van de bedrijfsvoeringskosten is de voorkeur om deze te dekken door een vaste bijdrage per deelnemer (afrekenen gelijk aan begroten). De verdeelsleutel dient bepaald te worden door het AB van de omgevingsdienst, waarbij een relatie met de ingebrachte omvang van basis- en plustaken voor de hand ligt.

Het budget voor bedrijfsvoering dient te voldoen aan de kpi's die in het kader van robuustheid zijn geformuleerd in de *Eindnotitie robuuste omgevingsdiensten*.⁷ Het betreft:

- Het opleidingsbudget voor het onderhoud van kennis, kunde en vaardigheden is tenminste 3% van de loonsom. De begroting dekt de benodigde middelen voor de uitvoering van het opleidingsprogramma. De gehanteerde definities voor de opleidingsuitgaven en het loonkostenbudget zijn conform het A&O fonds gemeenten (incl. tijdsbesteding van medewerkers op deze processen).
- De omgevingsdienst heeft drie fte in dienst, werkzaam op het gebied van business-intelligence (BI). Dit is een advies.
- De omgevingsdienst heeft een vrij besteedbaar budget voor innovatie ter hoogte van minimaal 1% van de begroting.
- De omgevingsdienst heeft een weerstandsratio van minimaal 0,8 of heeft expliciet (in de GR of in beleidsregels) vastgelegd dat (bepaalde) risico's worden opgevangen door deelnemers.

3.2 Komt de systematiek van de omgevingsdienst overeen met het voorkeursmodel?

De ODZOB heeft de bedrijfsvoeringskosten conform de BBV-standaard in de begroting en jaarrekening apart inzichtelijk. Wel is tijdelijk het ontwikkelbudget (Eur 800k) beschikbaar, opgenomen onder de Bedrijfsvoeringskosten.

⁶ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0014606/2019-07-01>

⁷ IBP-VTH, Eindnotitie robuuste omgevingsdiensten, vastgesteld door Bestuurlijk Overleg, 22 juni 2023

De financiering van de bedrijfsvoeringskosten is via een opslag in de uurtarieven voor de werkzaamheden in de verschillende programma's. Daarmee wijkt de systematiek van ODZOB af van het voorkeursmodel.

Voorkeursmodel	Invulling door omgevingsdienst	
☐ Bedrijfsvoeringskosten volledig apart inzichtelijk in begroting en jaarrekening	Overheadkosten zijn in apart programma in begroting en jaarrekening opgenomen conform de BBV-standaard. Hierin is ook het nieuwe ontwikkelbudget opgenomen. Een (klein) deel van de kosten die als overhead zouden kunnen worden aangemerkt wordt in de programma's verwerkt, wanneer deze direct toewijsbaar zijn aan het primaire proces.	
☐ Vaste dekking bedrijfsvoeringskosten	De bedrijfsvoeringskosten worden gedekt uit een opslag op de uurtarieven en zijn daarmee afhankelijk van de ureninzet.	
☐ Verdeelsleutel voor dekking bepaald door het AB.	De verdeelsleutel wordt bepaald door de relatieve verdeling over de deelnemers van het aantal bestede uren. Dit komt overeen met een verdeelsleutel 'bijdrage per deelnemer'.	
☐		
☐ Verdeelsleutel gebaseerd op taakomvang	In feite ja, doordat de kosten als opslag in het tarief voor de bestede uren (per deelnemer) zitten	
☐ Opleidingsbudget 3%	Ruimschoots aan voldaan, zeker als de bestede uren ook worden meegeteld.	
☐ Formatie BI (business intelligence)	Ruimschoots aanwezig (6,2fte)	
☐ Innovatiebudget 1%	ODZOB twijfelt of deze norm nuttig is, maar geeft aan er ruimschoots aan te voldoen via collectief programma, ontwikkelbudget en regionaal kader.	
☐ Weerstandsratio 0,8	Op dit moment ruim voldoende	

3.3 Wat kan het voorkeursmodel extra opleveren?

Voor ieder van de punten in paragraaf 3.2 waarbij de omgevingsdienst niet volledig volgens het voorkeursmodel voor financiering is ingericht, beschrijven we in deze paragraaf wat het voorkeursmodel aan toegevoegde waarde kan bieden.

De aanpassing die nodig zou zijn voor aansluiting op het voorkeursmodel is het separaat in rekening brengen van de kosten voor bedrijfsvoering en om de hoogte van de bijdrage van deelnemers vast te stellen in de begrotingscyclus.

Dit heeft als voordeel dat de dekking voor de bedrijfsvoeringskosten stabiel is voor zowel de Omgevingsdienst als de deelnemers. Vooraf wordt vastgesteld wat de organisatorische behoefte op bedrijfsvoering is, inclusief de voorgenomen maatregelen om aan de robuustheidscriteria te voldoen, en vervolgens kan intern op dit begrotingsniveau gestuurd worden. De deelnemers hebben een vaste afspraak over de hoogte van de bekostiging (begroting = afrekening) en de organisatie loopt geen risico op positief of negatief resultaat door dekkingsverschillen vanuit de werkelijke urenbestedingen. Dit betekent dat de dekking van de bedrijfsvoeringskosten onafhankelijk wordt van de productieve urenbesteding, wat door ODZOB als een duidelijke verbetering gezien wordt. In de huidige situatie

ontstaan dekkingsverschillen op de bedrijfsvoering doordat urenbesteding voor deelnemers kunnen afwijken van de begroting, terwijl de bedrijfsvoeringskosten stabiel zijn.

Voor de deelnemers heeft toepassing van het voorkeursmodel het voordeel dat de uurtarieven voor directe inzet zullen dalen (zonder de totale kosten direct te beïnvloeden, omdat het bedrijfsvoeringsdeel apart bekostigd wordt) en dat er minder fluctuatie is in de financiële afrekening bij meer/minder urenbestedingen.

3.4 Wat is er nodig om het voorkeursmodel toe te passen?

De aanpassing van de financieringssysteem voor Bedrijfsvoeringskosten van een opslag op de uurtarieven naar een vaste begroting per deelnemer per jaar – en op de begroting gebaseerde verrekening - vraagt operationeel een vrij geringe aanpassing. De informatie om tot een goede inschatting van de totale kosten te komen en om een voorstel voor een verdeelsleutel over de deelnemers te maken is aanwezig.

Deze aanpassing zou wel de nodige inspanning kosten in de afstemming met de deelnemers, omdat het een wijziging is van de bestaande praktijk waarbij de bedrijfsvoeringskosten onderdeel uitmaken van het uurtarief. Het betekent voor omgevingsdienst en deelnemers dat er een stabiele bijdrage voor de bedrijfsvoering is (begroting = verrekening) en dat het uurtarief daalt omdat de bedrijfsvoeringskosten er geen onderdeel van uitmaken.

Verder speelt de vraag hoe met opdrachtgevers moet worden omgegaan die geen deelnemer zijn. Een mogelijkheid is om de bedrijfsvoeringskosten te dekken en te verdelen over de deelnemers en voor de overige opdrachtgevers een integraal uurtarief (inclusief opslag bedrijfsvoering) te blijven hanteren. Een eventuele overdekking op de bedrijfsvoeringskosten vormt dan een positief resultaat. Overdekking ontstaat als de totale bedrijfsvoeringskosten al gedekt zijn door de deelnemers en via de opdrachten voor overige opdrachtgevers met een integraal uurtarief ook in rekening worden gebracht.

Deze optie is het meest eenvoudig en stabiel voor ODZOB en de deelnemers. Voorwaarde is wel dat het aandeel van de overige opdrachtgevers (niet deelnemers) relatief gering (in de orde van <5%) is.

Een alternatief is om de bedrijfsvoeringskosten vooraf toe te delen aan de deelnemers (vaste dekking via verdeelsleutel) een aan overige opdrachtgevers (dekking via uurtarief). Nadeel is dat dit elk jaar fluctueert en dus minder stabiel is.

4. Locatiegebonden taken

Onder de locatiegebonden taken worden in het voorkeursmodel de taken van de omgevingsdienst bedoeld, op locaties waarbij een uitvoerder meerjarig activiteiten uitvoert. Het zijn de locaties die onder de Wabo de 'inrichtingen' werden genoemd. Naast de bedrijfsgebonden activiteiten (mba's), betreft dit bijvoorbeeld ook activiteiten als het saneren of afgraven van bodem. Waar mogelijk wordt de systematiek toegepast voor basistaken en verzoektaken.

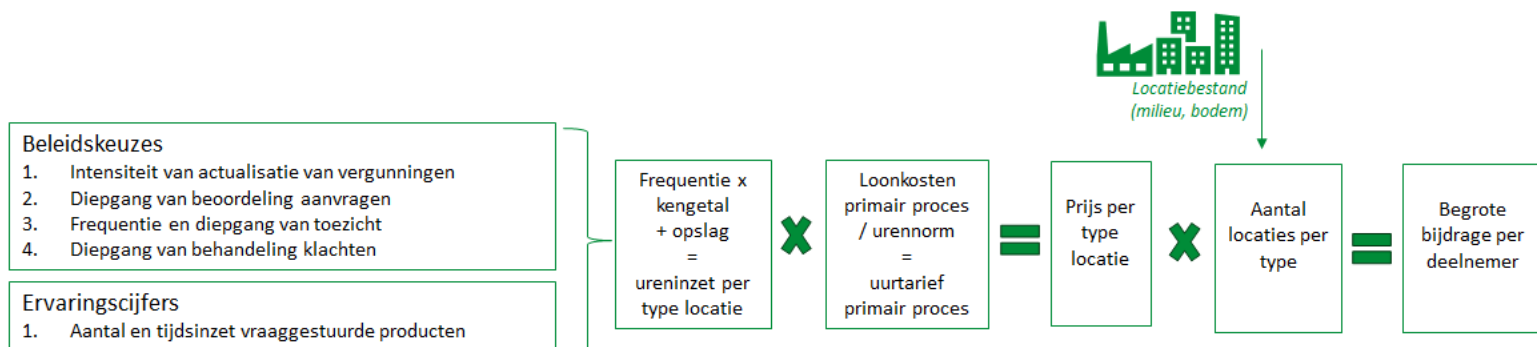
Voor de vergelijking tussen de huidige systematiek van ODZOB en het voorkeursmodel gaan we ervan uit dat de locatiegebonden taken in het voorkeursmodel overeen komen met de programma's in de werkwijze van ODZOB. Er zijn mogelijk ook locatiegebonden taken die nu in het onderdeel Regionale Samenwerking zijn opgenomen en/of niet-locatiegebonden taken die in de programma's zijn opgenomen. Deze detaillering is nog niet aangebracht in deze quickscan.

4.1 Wat staat hierover in het voorkeursmodel?

De basis voor de financiering van de locatiegebonden taken van de omgevingsdienst ligt in een meerjarige regionale U&H-strategie (= ROK). In deze regionale U&H-strategie of in nadere uitwerkingen die meerjarig zijn vastgesteld, dient een minimale regionale norm vastgesteld te zijn. Deze regionale norm heeft voor de locatiegebonden taken betrekking op in ieder geval:

- Intensiteit van actualisatie van vergunningen;
- Diepgang van beoordeling rapportages (informatieplicht), meldingen en aanvragen;
- Frequentie en diepgang van toezicht;
- Diepgang van behandeling klachten.

De omgevingsdienst dient onderscheid te maken in typen locaties. Over de afbakening van de typen worden mogelijk nog landelijke afspraken gemaakt (zie hoofdstuk 7). Op dit moment dient een omgevingsdienst zelf de locatietypen te bepalen. Op basis van de keuzes in de regionale U&H-strategie, ervaringscijfers en uurtarief (excl. bedrijfsvoeringskosten volgens het voorkeursmodel), kan de omgevingsdienst per type locatie een 'all-in' locatieprijs bepalen. In deze 'all-in' locatieprijs zit een bijdrage voor de inzet voor planmatige producten (periodiek toezicht) en voor vraaggestuurde producten als vergunningverlening, klachten, bezwaar, beroep en handhaving. Over de producten die in de 'all-in' locatieprijs meegenomen moeten worden, worden mogelijk og landelijke afspraken gemaakt (zie hoofdstuk 7). Het is een gemiddelde prijs die de omgevingsdienst jaarlijks rekent voor alle werkzaamheden die benodigd zijn voor een locatietype. Door de prijs per type locatie te vermenigvuldigen met het aantal locaties per deelnemer wordt de begrote bijdrage per deelnemer bepaald.

Figuur 1 Schematische weergave berekening begroting locatiegebonden taken

Het afrekenen van de locatiegebonden taken na afloop van het begrotingsjaar gebeurt bij voorkeur conform de bijdrage zoals die bepaald is in de begroting. Dit kan dus afwijken van hetgeen de omgevingsdienst voor de specifieke deelnemer(s) heeft geleverd in een bepaald jaar.

Monitoring en een periodieke evaluatie is nodig om te borgen dat de kosten meerjarig rechtvaardig over deelnemers verdeeld blijven.

4.2 Komt de systematiek van de omgevingsdienst overeen met het voorkeursmodel?

De huidige systematiek van de omgevingsdienst is niet gebaseerd op locaties en tarieven per locatie (op basis van een mix van producten per locatietype). De systematiek van ODZOB is op dit moment om de werkelijk bestede uren per zaak (niet per locatie) in rekening te brengen. In het programma Lokale Dienstverlening (64% van de totale kostenbegroting) zitten onderdelen die voor locatiegebonden financiering in aanmerking zouden komen.

Voorkeursmodel	Invulling door omgevingsdienst	
☐ Regionaal meerjarige U&H-strategie vastgesteld en:	ROK VTH 2025-2028 ROK Bodem ROK Asbest Provinciaal kader	
☐ bevat intensiteit van actualisatie van locatiegebonden vergunningen;	Niet specifiek locatiegebonden. Opgenomen in het ROK VTH (par. 3.3 en bijlage 3), op basis van 'Systematiek programmatisch actualiseren ...' (IPO, 2022) en de LVS	
☐ bevat diepgang van beoordeling locatiegebonden rapportages, meldingen en aanvragen;	Opgenomen in het ROK VTH. Niet specifiek locatiegebonden.	
☐ bevat frequentie en diepgang van locatiegebonden toezicht;	Niet specifiek vastgesteld in het ROK-VTH. Doelen en prioritering zijn beschreven. Maatwerkeraanpak	
☐ bevat diepgang van behandeling locatiegebonden klachten.	Niet opgenomen in het ROK VTH	
☐ Borging kwaliteit locatiebestand	Locatiebestand bestaat natuurlijk, maar is op dit moment niet een driver voor de omzet. Verwacht is dat ongeveer 75% van het locatiebestand actueel is.	
☐ Onderscheid in typen locaties	Onderscheid is op dit moment niet aanwezig, maar kan op basis van te benoemen locatietypen waarschijnlijk worden aangebracht	
☐ Borging kwaliteit kentallen en ervaringscijfers	Kentallen en ervaringscijfers hebben tot heden vooral een interne functie gehad (werkplanning) en worden niet gebruikt in de afrekening met opdrachtgevers. Daarin komt de werkelijke tijdsbesteding op zaakniveau	
☐ Jaarprijs per type locatie en:	Op dit moment niet op locatie maar op tijdsbesteding per zaak	
☐ bevat alle planmatige en vraaggestuurde producten	Alle producten zijn in jaarkosten per deelnemer opgenomen en in administratie aanwezig	
☐ Begrote bijdrage per deelnemer wordt bepaald door locatieprijs * aantal locaties	Op dit moment is de begrote bijdrage gebaseerd op te besteden uren * uurtarief (incl. overhead)	
☐ Regionale afspraken over urenbesteding van locatiegebonden excessen en:	Op dit moment lopen excessen automatisch via de urenbesteding naar de juiste deelnemer. Bij	

Voorkeursmodel	Invulling door omgevingsdienst	
	beprijzing per type locatie moeten afspraken voor worden gemaakt	
o bevat afbakening van excessen	Op dit moment niet aan de orde, maar onderdeel van de bovengenoemde te maken afspraken bij beprijzing per locatie-type.	
□ Afrekenen per deelnemer van locatiegebonden taken is gelijk aan begrote bijdrage	In de huidige systematiek is de afrekening gebaseerd op gerealiseerde inzet.	
□ Monitoring en periodieke evaluatie/bijstelling van feitelijke besteding vs. begrote bijdrage locatiegebonden taken	Vindt plaats op gedetailleerd niveau. Door het jaar heen vindt aanpassing plaats n.a.v. de vier-maanden-rapportage (ook mogelijk aanpassing van het werkplan). Na afloop van het jaar wordt op gerealiseerde inzet afgerekend.	

4.3 Wat kan het voorkeursmodel extra opleveren?

De huidige systematiek van afrekenen op gerealiseerde uren, waarbij de inzet zoveel mogelijk wordt gericht op declarabiliteit, is in beperkte mate gebaseerd op de actuele opgave in de regio, en meer op de individuele behoefte (en budget) van de deelnemer.

Het ontwikkelen van een locatiegebonden financiering, op basis van locatietypen, aantallen per deelnemer, een 'gemiddeld' jaarpakket, kentallen van tijdsbesteding per product en uurtarief (exclusief bedrijfsvoeringskosten conform voorkeursmodel) heeft de volgende voordelen:

- Er komt **regionale uniformiteit** in de uitvoering per locatietype op basis van de U&H strategie (ROK VTH, Asbest, Bodem) die is gebaseerd op doelen en opgaven;
- De financieringssysteem wordt gedreven door drie factoren:
 1. het aantal locatietypen per deelnemer
 2. het productenpakket en bijbehorende normtijdsbesteding per locatietype, dat gezamenlijk wordt afgesproken,
 3. het uurtarief dat jaarlijks wordt vastgesteld;

Daarmee zijn de kosten voor de deelnemer **transparant** en voor de Omgevingsdienst **voorspelbaar en stabiel door de jaren**.

- De huidige sturing op declarabiliteit op zaakniveau kan vervangen worden door een sturing op het realiseren van de norm-tijdsbesteding per locatietype en het realiseren van de afgesproken hoeveelheid producten cq interventies. De tijdsbesteding is een (belangrijke) onderliggende factor in de financiering maar niet meer dominant. Daarmee volgt betere aansluiting tussen de financiële verantwoording en de horizontale verantwoording op inhoud.
- De bijdrage beweegt mee met de (gezamenlijke) beleidskeuzes (veranderende ambitie betekent veranderende inzet binnen een productenpakket en dus een aangepaste prijs per locatie).
- De vastlegging en verantwoording van werkzaamheden kan eenvoudiger: van de huidige urenverantwoording per zaak, per product, per deelnemer, zou kunnen worden overgestapt naar tijdregistratie per product. Een tussenstap die al snel te realiseren is zou zijn om over te stappen naar tijdregistratie per product, per deelnemer.
- Er zijn voldoende middelen voor het realiseren van het regionaal vastgelegde uitvoeringsniveau;

- Overleg met de deelnemers gaat **minder over bestede tijdsinzet** en meer over het realiseren van de doelen: realisatie van het productenpakket en dekking over alle locaties binnen de locatietypen.

Afspraken over excessen zijn nodig om de omgevingsdienst **ruimte te geven** om te kunnen acteren bij bijv. zeer intensieve handhavingzaken, onvoorziene calamiteiten of zeer langlopende en complexe vergunningprocedures. De omgevingsdienst heeft dan flexibiliteit nodig om meer inzet te leveren voor één deelnemer dan voorheen kan worden voorzien (en begroot). Dit moet buiten de (bandbreedte) van de normtijdbesteding (kental) vallen.

Anderzijds wordt door bestuurlijke afspraken over excessen ook vooraf **duidelijkheid gegeven over de collectiviteit** in de regio; in welke mate stellen zij een gezamenlijke uitvoeringslijn vast met bijbehorende vaste financiering en welke excessen worden per deelnemer verrekend.

4.4 Wat is er nodig om het voorkeursmodel toe te passen?

Om voor de locatiegebonden taken over te stappen op een financieringssysteem naar locatietype vraagt een flinke aanpassing voor de omgevingsdienst en in de afspraken en afstemming met de deelnemers.

Een belangrijk punt om te bepalen is wat de aard en omvang is van de locatiegebonden taken.

In de huidige systematiek beslaat het programma lokale dienstverlening zo'n 92% van de bijdragen van deelnemers⁸. Exclusief bedrijfsvoeringskosten zou dit ongeveer 64% zijn. Een deel van de taken in deze programma's kan voor een locatiegebonden financiering in aanmerking komen.

Op basis van de huidige PDC kan worden vastgesteld:

- Welke producten op een locatie worden uitgevoerd cq naar een locatie zijn toe te delen
- Welke producten toebedeeld kunnen worden naar een locatietype en van een locatieprijs kunnen worden voorzien

Op basis van deze analyse van de PDC ontstaat een 'selectie' van de producten die in aanmerking komen voor locatiegebonden financiering.

Vervolgens dienen de locatietypen te worden benoemd en dienen de producten uit de PDC toebedeeld te worden naar de locatietypen.

Tenslotte kan per product op basis van normering/kentallen of feitelijke frequenties/tijdsbesteding de prijs worden bepaald en toegerekend naar een locatietype.

De benodigde registratie (of kentallen) van tijdsbesteding per product per locatietype is op dit moment nog niet direct aanwezig. Tijdsbesteding wordt geregistreerd op zaak en is beschikbaar op productniveau uit de PDC. De kern zit in een eenduidige en transparante koppeling van de producten (en daarmee de tijdsbesteding) naar te onderscheiden locatietypen.

⁸ Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028, cijfers 2025.

Risico-profiel en locatietype-indeling bij de ODZOB

Binnen de ODZOB wordt ROK VTH gewerkt met een risico-score per branche⁹. In deze analyse is van ongeveer 65 branches aangegeven wat de risico-score is. Op basis van deze branche-indeling en risico-score kan direct een verdeling gemaakt worden naar locatietypen. Er kan dan bijvoorbeeld gekozen worden voor inrichting naar twee hoofdtypen (agrarisch / industrieel) of daarbinnende typen comeplx/IPPC, vergunningplichtig, niet vergunningplichtig

Het vraagt een inspanning om uitleg te geven aan en afspraken te maken met de deelnemers over deze systematiek. Deelnemers (en omgevingsdienst) zijn nu gewend aan uren * tarief, en daarmee sterk gericht op de inzet voor de éigen gemeente of provincie. Locatiegebonden financiering vraagt een gezamenlijke afspraak over het dienstverleningsniveau en om niet continue een meer- of minder besteding per locatie te verrekenen (tot het niveau waarop een excès wordt vastgesteld). Dit leidt tot een zeer stabiele, meerjarige financiering en meer aansturing op de (beleidsmatige) inhoud.

Het bepalen van het niveau waarop een excès wordt vastgesteld vraagt ook aandacht, in het licht van eventuele verrekening per deelnemer: een hoge excès-drempel leidt over het algemeen tot hogere locatie-prijzen (uitschieters worden immers veelal meegenomen in de beprijzing). Een lage excès-drempel leidt tot lagere locatie-prijzen, maar leidt wel tot meer gevallen van excès – en leidt dus tot meer discussie op individuele gevallen. Ook de duur waarvoor de locatie-prijzen worden afgesproken verdient in dit licht aandacht: vaststelling voor langere duur vraagt meer solidariteit tussen de deelnemers, waar vaststelling voor kortere duur meer inspanning vraagt van monitoring en aanpassingen.

⁹ ROK VTH 2025-2028 bijlage 2: risico-analyse TH

5. Overige taken

In het voorkeursmodel worden onder de overige taken van de omgevingsdienst verstaan:

- Niet-locatiegebonden taken: taken voor activiteiten die de uitvoerder op wisselende locaties uitvoert.
- Collectieve taken: taken die niet of nauwelijks zijn toe te wijzen aan individuele deelnemers maar waarbij wel allen profijt hebben, zoals vrije veldtoezicht of ketentoezicht.

Voor de vergelijking tussen het voorkeursmodel en de huidige werkwijze bij ODZOB gaan we ervan uit dat het programma regionale samenwerking in de huidige werkwijze ongeveer overeen komen met de overige taken uit het voorkeursmodel, dat wil zeggen dat de deze taken over het algemeen niet-locatiegebonden zijn. Daarnaast zouden niet-locatiegebonden taken uit het programma lokale dienstverlening over kunnen komen naar deze categorie.

5.1 Wat staat hierover in het voorkeursmodel?

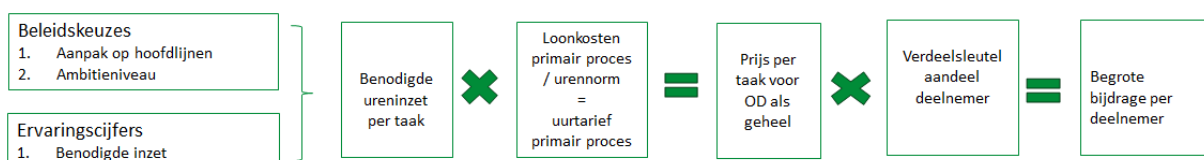
De basis voor de financiering van de overige taken die door iedere deelnemer in de omgevingsdienst zijn belegd, ligt in een meerjarige regionale U&H-strategie. In deze regionale U&H-strategie of in nadere uitwerkingen die meerjarig zijn vastgesteld, dient een minimale regionale norm vastgesteld te zijn. Deze regionale norm heeft voor de overige taken betrekking op in ieder geval:

- Diepgang van beoordeling rapportages (informatieplicht), meldingen en aanvragen;
- Frequentie en diepgang van toezicht;
- Diepgang van behandeling klachten;
- Aanpak van collectieve taken.

De omgevingsdienst maakt onderscheid in de overige taken en raamt per overige taak de benodigde ureninzet, gebaseerd op de regionale U&H-strategie en ervaringscijfers. Over de producten die meegenomen moeten worden bij de overige taken, worden nog landelijke afspraken gemaakt (zie hoofdstuk 7). Onderscheid geldt in ieder geval voor de:

- Niet-locatiegebonden taken
- Collectieve basistaken ketentoezicht, vrijeveld toezicht bodem en asbest.

Tevens bepalen de deelnemers (per collectieve taak of voor het geheel) hoe deze qua bekostiging in de begroting worden verdeeld over de deelnemers.

Figuur 2 Schematische weergave berekening begroting niet-locatiegebonden en collectieve taken

Het afrekenen van de overige taken na afloop van het begrotingsjaar gebeurt bij voorkeur conform de bijdrage zoals die bepaald is in de begroting. Dit kan afwijken van hetgeen de omgevingsdienst voor de specifieke deelnemer(s) heeft geleverd. Monitoring en een periodieke evaluatie is nodig om te borgen dat de kosten meerjarig rechtvaardig over deelnemers verdeeld blijven.

5.2 Komt de systematiek van de omgevingsdienst overeen met het voorkeursmodel?

De kostenonderdelen die bij de ODZOB onder 'Overige taken' zouden vallen, bevinden zich nu in de begrotingsonderdelen 'Programma Regionale Samenwerking' en 'Programma Lokale Dienstverlening'. De kosten in het programma Regionale Samenwerking worden nu via een verdeelsleutel aan de deelnemers doorbelast. Het programma Lokale Dienstverlening wordt op ureninzet begroot. De afrekening vindt gedeeltelijk plaats op basis van werkelijke tijdsbesteding. Collectieve taken worden volgens een vooraf vastgestelde verdeelsleutel over de deelnemers verdeeld, waarna niet meer op basis van werkelijke tijdsbesteding wordt afgerekend. Een deel van de taken die nu in de programma's zijn belegd, zijn locatiegebonden (te maken), en zouden in het voorkeursmodel vallen onder de Locatiegebonden taken (hst. 4). Het restant valt dan onder Overige Taken.

Voorkeursmodel	Invulling door omgevingsdienst	
☐ Regionaal meerjarige U&H-strategie vastgesteld en:	ROK VTH 2025-2028.	
o bevat diepgang van beoordeling niet-locatiegebonden rapportages, meldingen en aanvragen;	Opgenomen in het ROK VTH. Niet specifiek locatiegebonden.	
o bevat frequentie en diepgang van niet-locatiegebonden toezicht;	Niet specifiek vastgesteld in het ROK-VTH. Doelen en prioritering zijn beschreven. Maatwerk aanpak	
o bevat diepgang van behandeling niet-locatiegebonden klachten;	Niet opgenomen in het ROK VTH	
o bevat aanpak collectieve taken.	Collectieve taken zijn niet beschreven in het ROK-VTH.	
☐ Raming van ureninzet en verdeling van bekostiging van in ieder geval:	Raming opgenomen in Uitvoeringsprogramma per deelnemer, op urenbasis.	
o collectieve basistaak ketentoezicht	In werkprogramma 2025 ¹⁰ wel beschreven maar niet specifiek becijferd. Ten aanzien van Asbest-toezicht is 10% van het budget hiervoor geoormerkt.	
o collectieve basistaak vrijeveld toezicht bodem en asbest	In werkprogramma 2025 niet beschreven of gekwantificeerd.	
o collectieve basistaak meldkamer (meldpunt voor milieuklachten)	Specifiek becijferd in werkprogramma 2025, onder collectieve taken (programma Regionale Samenwerking)	
☐ Meerjarige afspraken over inbreng plustaken	Plustaken (verzoektaken) zijn een relatief groot deel van de begroting. Hier zijn afspraken over gemaakt in de Dienstverleningsovereenkomst.	
☐ Afspraken over opvang frictiekosten bij wijziging inbreng plustaken	Hier zijn afspraken over gemaakt in de Dienstverleningsovereenkomst. Partijen kunnen hun inbreng met meer dan 25% terugbrengen over een periode van twee jaar.	
☐ Regionale afspraken over urenbesteding van excessen bij overige taken en:	Afwijkingen tussen gerealiseerde en begrote ureninzet wordt verrekenend met de deelnemer	
o bevat afbakening van excessen	Niet beschreven omdat dit niet nodig is (verrekening op ureninzet)	

¹⁰ 24-12-24 Werkprogramma Best 2025

Voorkeursmodel	Invulling door omgevingsdienst	
☐ Afrekenen per deelnemer van niet-locatiegebonden taken (voor in ieder geval basistaken) is gelijk aan begrote bijdrage	Deze taken worden op basis van werkelijke tijdsbesteding (maal verdeelsleutel) en afgesproken tarief afgerekend. Collectieve taken worden wél op basis van begroting (met verdeelsleutel) afgerekend.	
☐ Monitoring en periodieke evaluatie/bijstelling van feitelijke besteding vs. begrote bijdrage overige taken	Vindt plaats op gedetailleerd niveau. Kan al in de tussentijdse rapportages leiden tot aanpassing van de werkplannen.	

5.3 Wat kan het voorkeursmodel extra opleveren?

Bovenregionale taken/projecten worden nu apart bij de begroting inzichtelijk gemaakt, evenals de wijze waarop de kosten worden verdeeld. De benodigde uren voor de collectieve taken ("Programma Regionale Samenwerking") worden momenteel door de omgevingsdienst opgesteld, voorgelegd aan het GPO en vastgesteld in het AB. Een scherpere uitwerking van de frequentie en diepgang van de niet-locatiegebonden en collectieve taken in regionale afspraken, leidt tot een **beter onderbouwde urenraming** voor de regio als geheel en de individuele deelnemers. Door de afspraken over frequentie en intensiteit van taken op het niveau Regionale Strategie (ROK) te trekken, wordt het ambitieniveau een collectief gegeven, en **beweegt de urenraming mee** met beleidskeuzes (ambitie → inzet).

Daarmee ontstaat een stabiel en collectief ambitieniveau en U&H framework voor uitvoering van deze taken, wat de gelijkheid van behandeling in de hele regio bevordert. Ook komen voldoende middelen beschikbaar voor de omgevingsdienst om dit ambitieniveau voor alle deelnemers te realiseren. De omgevingsdienst heeft daarnaast **lagere lasten bij de totstandkoming** van het werkplan, omdat geen/minder bijstellingen door deelnemers op basis van eigen overwegingen plaatsvinden.

Dit collectieve dienstverleningsniveau, zeker gecombineerd met afrekening van de kosten voor de overige taken op begrotingsbasis (niet op basis van werkelijke realisatie) geeft **rust** in de discussie over urenbestedingen en (geringe) afwijkingen van de begrote capaciteit.

Op dit moment is een relatief groot deel van de begroting van de Omgevingsdienst ingevuld met verzoektaken. Deze taken kunnen eenvoudiger dan basistaken, door deelnemers worden teruggenomen. Hoewel hier afspraken over zijn vastgelegd in de Dienstverleningsovereenkomst, voor een getrapte afname over twee jaar, wanneer de afname in totaal meer dan 25% van de verzoektaken betreft, biedt dit een onzekere factor in de stabiliteit van inkomsten voor de Omgevingsdienst. Afspraken voor de langere termijn, ook voor verzoektaken, geven hier meer financiële zekerheid.

5.4 Wat is er nodig om het voorkeursmodel toe te passen?

Allereerst dient de koppeling tussen regionale uitvoeringsniveau (ROK) met de werkplannen en de uitvoering voor de niet-locatiegebonden en collectieve taken verder aangesterkt te worden. Duidelijk moet worden wat de opdrachtgevers van de omgevingsdienst als regionaal niveau mogen verwachten en welke inzet de omgevingsdienst levert.

De begroting op basis van verwachte capaciteitsinzet (en middelen) per niet-locatiegebonden product en de verdeling van de kosten over de deelnemers op basis van een verdeelsleutel behoeven vanuit

het perspectief van het landelijk voorkeursmodel geen aanpassing, wel expliciete vaststelling. Het voorkeursmodel vraagt wel om afrekening conform begroting in plaats van op realisatie. Qua informatievoorziening is dit met het huidige systeem van tijdverantwoording geen opgave, wel vraagt het om aanpassingen in de financieringsafspraken met deelnemers. Mogelijk zullen er ook herverdeeleffecten tussen deelnemers kunnen optreden.

Uiteraard blijft het mogelijk dat (individuele) deelnemers boven een regionaal niveau een extra uitvoering wensen. Dit kan zijn door aanvullende taken, of regionale taken met een verhoogd uitvoeringsniveau uit te voeren. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een specifieke inhaalslag voor een deelnemer, verhoging van de controlefrequentie op basis van lokale prioriteiten of een gebiedsgerichte aanpak zoals revitalisering van een bedrijventerrein.

Het relatief hoge volume van verzoektaken dient zo mogelijk voor een langere periode vastgelegd worden.

6. Projecten

Volgens het voorkeursmodel zijn projecten afgebakende taken met aparte financieringsafspraken, een begin- en einddatum. Naast deelnemers kunnen ook andere partijen bij de omgevingsdienst projecten beleggen, zoals veiligheidsregio, waterschappen, ministeries en onderzoeksinstellingen.

6.1 Wat staat hierover in het voorkeursmodel?

Het voorkeursmodel bevat weinig afspraken over de financiering van projecten. Per project kunnen immers andere afspraken worden gemaakt. Het is met name van belang dat financiële risico's van de projectuitvoering terecht komen bij de partijen die de omgevingsdienst hebben verzocht het project uit te voeren. Deelnemers van de omgevingsdienst die niet of maar beperkt participeren in het project, dienen zo min mogelijk financiële risico's te lopen.

Bij projecten waarin derden participeren, rekent de omgevingsdienst een bijdrage voor bedrijfsvoeringskosten en de vervanging van medewerkers in het primair proces.

6.2 Komt de systematiek van de omgevingsdienst overeen met het voorkeursmodel?

Bij ODZOB is het onderscheid tussen projecten en de andere programma-onderdelen niet zo sterk als in het voorkeursmodel, omdat ook de programma's Lokale Dienstverlening en Regionale Samenwerking op uurbasis worden begroot en op realisatie worden afgerekend, eigenlijk identiek aan de voorgestelde systematiek in het Voorkeursmodel. De ODZOB maakt wel voor een relatief groot deel van de kosten gebruik van projectopdrachten buiten de werkplannen, maar binnen deze twee programma's.

Het is te verwachten dat wanneer de programma's worden heringedeeld naar Locatiegebonden taken en Overige taken, er ruimte en flexibiliteit nodig is om ook projectmatig te werken, dat wil zeggen: om additionele opdrachten aan te gaan op uurbasis en op afrekening van realisatie. Hier zullen ook zeker de projectopdrachten die door niet-deelnemers worden ingebracht onder vallen.

Voorkeursmodel	Invulling door omgevingsdienst	
☐ Financiële risico's bij partijen die hebben verzocht voor project	Per project worden afspraken gemaakt en worden risico's in beeld gebracht. Risico's liggen bij opdrachtgevers voor project: Afrekening vindt op realisatiebasis plaats.	
☐ Bij projecten voor derden: bijdrage aan bedrijfsvoeringskosten en vervanging medewerkers primair proces	ODZOB voert projecten uit voor derden. Hiervoor wordt een tarief gerekend dat rekening houdt met bedrijfsvoeringskosten (via een opslag).	

6.3 Wat kan het voorkeursmodel extra opleveren?

Het voorkeursmodel gaat beperkt in op de financiering van projecten. Doordat binnen de omgevingsdienst per project afspraken worden gemaakt over (financiële) risico's en getracht wordt deze risico's zo veel mogelijk bij de opdrachtgevers voor het project te beleggen, zien we geen verbeterpunten in het kader van de landelijke financieringssystematiek.

6.4 Wat is er nodig om het voorkeursmodel toe te passen?

Geen verdere actie benodigd op het onderdeel 'projecten' zelf. Echter, wanneer wordt overgestapt op een directe financiering van de bedrijfsvoeringskosten – niet meer via een opslag in de uurtarieven voor deelnemers – moet wel een separaat proces voor niet-deelnemers beschikbaar blijven, waardoor zij wél ook meebetalen aan de bedrijfsvoeringskosten. Hier zal dus toch nog een opslag in de uurtarieven moeten blijven bestaan. Hoe deze opslag vervolgens in de begroting en de realisatie / afrekening van de dekking voor bedrijfsvoeringskosten moet worden verwerkt is een vraag die in de nadere uitwerking van het proces voor bedrijfsvoeringskosten wordt uitgewerkt.

7. Landelijke uniformiteit

Ter bevordering van de vergelijkbaarheid van financiële gegevens van alle omgevingsdiensten op stelselniveau is uniformering van definities en opzet van de begroting en jaarrekening van de omgevingsdienst noodzakelijk. Daardoor kan van elkaar geleerd worden, ontstaat uniform inzicht én kan het ministerie van I&W de financiële robuustheid van het stelsel beoordelen.

7.1 Wat staat hierover in het voorkeursmodel?

Om te komen tot uniformering van definities en opzet van de begroting en jaarrekening van de omgevingsdiensten, zijn in de *Financieringssystematiek omgevingsdiensten* een aantal afspraken gemaakt én worden nog nadere afspraken uitgewerkt.

In het voorkeursmodel is opgenomen dat de financiële administratie (begroting, kwartaalcijfers, jaarrekening) van alle omgevingsdiensten wordt ingericht conform informatievoorschriften IV3. Dit is nu al verplicht bij een omzet groter dan € 20 miljoen. Daarnaast maken alle omgevingsdiensten een onderscheid in basistaken en plustaken, projecten en bedrijfsvoering. Bij de plustaken wordt een onderscheid gemaakt tussen milieu-gerelateerde en overige plustaken.

Daarnaast zijn in het voorkeursmodel een aantal onderwerpen benoemd, waarover in stelselverband nog afspraken gemaakt moeten worden. Het betreft afspraken over de volgende onderwerpen, waarbij per onderwerp is beschreven op welke wijze ODZOB hieraan momenteel invulling geeft.

Afspraak over	Invulling door omgevingsdienst
Opbouw productiviteitsnorm	Ingevuld. De productiviteitsnorm is 1.299 uur per jaar
Definitie bedrijfsvoeringskosten	De begroting (en gerelateerde documenten) bevat een hoofdstuk 'Overhead' dat inhoudelijk overeen komt met de bedrijfsvoeringskosten in het voorkeursmodel. Het hoofdstuk bevat: <ul style="list-style-type: none"> • Kosten personeel • Kosten P&O/HRM • Facilitaire zaken • Huisvesting • Automatisering en ICT • Juridische zaken • Communicatie
Opbouw uurtarief	ODZOB maakt in de begroting gebruik van een uniform uurtarief, opgebouwd uit directe kosten en een opslag voor de bedrijfsvoeringskosten. In de PDC en in de realisatie maakt zij gebruik van verschillende uurtarieven voor verschillende complexiteitsniveaus in de dienstverlening.
Locatietypen	Geen onderscheid naar locatietypen.
Producten/diensten in locatieprijs	n.v.t.
Samenstelling collectieve taken	Bij ODZOB 'Programma Regionale Samenwerking'. Hieronder vallen: <ul style="list-style-type: none"> • Samen Sterk in Brabant • Omgevingsveiligheid • Programma Omgevingswet • Overige collectieve taken

Doordat deze afspraken nog niet gemaakt zijn in stelselverband, is de opgave voor ODZOB ook nog niet bekend.

Korte reflectie onderzoekers

Het voorkeursmodel ziet de locatieprijs als een all-in prijs. Dit betekent dat alle werkzaamheden die gerelateerd zijn aan de locaties in deze locatieprijs opgenomen dienen te zijn. Waar mogelijk gaat dit dus ook gelden voor bijv. piket, beheer van registers (zoals REV), milieuvluchten, administratieve ondersteuning. Door de werkzaamheden uit de 'uren*tarief' begroting te halen (en door de bedrijfsvoeringskosten apart te financieren), beweegt de inzet/begroting mee met de aantallen locaties, en is minder discussie nodig over afwijkingen in de bestede uren van programma-onderdelen.

7.2 Komt de systematiek van de omgevingsdienst overeen met het voorkeursmodel?

Afspraak over	Invulling door omgevingsdienst	
Inrichting financiële administratie conform informatievoorschriften IV3	De rapportages worden op basis van IV3 voorschriften opgeleverd. Hiervoor is nog wel een vertaalslag nodig vanuit de administratie.	
Basistaken en plustaken apart in begroting	Separaat opgenomen in de begroting (Basistaken en verzoektaken)	
Milieu gerelateerde plustaken en overige plustaken apart in begroting	Niet in de begroting opgenomen, wel uit de individuele werkplannen te halen op programma-onderdelen	

7.3 Wat kan het voorkeursmodel extra opleveren?

De huidige systematiek van ODZOB komt op dit onderdeel vrijwel volledig overeen met het landelijk voorkeursmodel, voor zover dit aan de landelijke kant nu is ingevuld.

7.4 Wat is er nodig om het voorkeursmodel toe te passen?

Geen acties nodig.

8. Vervolg

Deze Quick Scan rapportage is onderdeel van een breder onderzoek naar de financieringsystematiek bij de ODZOB, en mogelijkheden om daaraan aanpassingen te doen in de richting van de in het landelijk voorkeursmodel genoemde onderdelen. Het mogelijke vervolg op deze quick scan is daarmee al in de lopende opdracht verwerkt voor wat betreft de onderdelen Bedrijfsvoering en Locatiegebonden financiering. Voor de overige taken (niet-locatiegebonden) en projecten zouden nog aanvullende aanpassingen gedaan kunnen worden, indien daar bij ODOZB en deelnemers behoefte aan is.

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENW/BSK-2025/124253

Bijlage(n)
2

Datum 14 juli 2025
Betreft Voortgang versterking VTH-stelsel juli 2025

Geachte voorzitter,

Met deze brief wordt de Kamer, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid (JenV), geïnformeerd over de voortgang van de versterking van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu (VTH-stelsel milieu). In dit kader worden drie onderwerpen rond de aanpak van milieucriminaliteit belicht: de formalisatie van de Strategische Milieukamer, de doorzettingkracht bij de aanpak van milieucriminaliteit en het VTH-stelsel, en het verkennend onderzoek naar de oprichting van een landelijk expertisecentrum in de aanpak van milieucriminaliteit. Tot slot wordt in deze brief ingegaan op twee moties die zijn ingediend tijdens het tweeminutendebat VTH-stelsel van 5 februari 2025.

Formalisatie Strategische Milieukamer

De formalisering van de Strategische Milieukamer (SMK) was een gedeelde wens van zowel de SMK als de betrokken ministeries, en werd aangekondigd door de minister van JenV en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) in de Kamerbrief van 8 april 2022.¹ De formalisering is in gang gezet binnen het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel milieu (IBP VTH). De SMK is nu formeel ingesteld door middel van een instellingsbesluit. Dit instellingsbesluit is op 15 april jl. gepubliceerd in de Staatscourant.² Het besluit is ondertekend door de minister van JenV, de staatssecretaris van IenW en de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.

In de Strategische Milieukamer hebben structureel zitting de Hoofdofficier van Justitie van het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie (voorzitter), de Inspecteur-Generaal van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), de Inspecteur-Generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de door de korpschef gemandateerde politiefchef die landelijk verantwoordelijk is voor het functionele werkgebied milieucriminaliteit en een directeur van een omgevingsdienst namens de directeurs van de omgevingsdiensten. De taken van de SMK liggen op het terrein van de strafrechtelijke aanpak van milieucriminaliteit. De deelnemers aan de SMK stellen daarvoor gezamenlijk de prioriteiten vast.

¹ Kamerstuk 22 343 en 28 663, nr. 315

² Staatscourant 2025, nr. 13 092. Zie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2025-13092.html>

Daarbij werken zij elke vier jaar aan een Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit, en stellen zij aan de hand daarvan elke vier jaar een Agenda Strafrechtelijke Aanpak Milieucriminaliteit op.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IENW/BSK-2025/124253

Doorzettingskracht bij de aanpak van milieucriminaliteit en het VTH-stelsel

Naar aanleiding van het rapport *Om de leefomgeving* van de commissie Van Aartsen is in de Kamerbrief van 13 december 2021³ toegezegd dat advies (voorlichting) zou worden gevraagd aan de Raad van State over de wijze waarop de doorzettingskracht voor milieucriminaliteit en het VTH-stelsel op rijksniveau het beste kan worden georganiseerd. Een onderdeel van de adviesaanvraag zou daarbij zijn hoe de Europese eis van evenredige, doeltreffende en afschrikwekkende sancties in de uitvoering van de handhaving (bestuurs- en strafrecht) geborgd kon worden. In de Kamerbrief van 21 oktober 2022⁴ is aangegeven dat de vraag over deze Europese eis geen strikt juridische vraag was waar de Raad van State voorlichting over zou kunnen geven. Daarom werd ook aangegeven dat opnieuw zou worden overwogen welke route geschikt zou zijn om de vraag over het versterken van de doorzettingskracht te beantwoorden. Daarbij werden toen reeds het versterken van de positie van de SMK en de actielijnen binnen het IBP VTH genoemd als relevante ontwikkelingen. Hierbij informeer ik de Kamer over de stand van zaken van de opvolging van deze toezegging.

Zoals eerder aangegeven in deze Kamerbrief, is de SMK onlangs formeel ingesteld. Daarnaast hebben de diverse actielijnen uit het IBP VTH geresulteerd in het vaststellen van de Landelijke Handavingsstrategie Omgevingsrecht en het inrichten van een overlegstructuur tussen bestuursrechtelijke en strafrechtelijke toezicht- en handavingspartners. Bovendien werkt het ministerie van IenW aan een verdere versterking van het brede VTH-stelsel milieu. In de Kamerbrief van 8 mei jl.⁵ is de Kamer geïnformeerd over de laatste stand van zaken betreffende het wetsvoorstel versterking VTH. Vanuit de verantwoordelijkheid en bevoegdheden van de staatssecretaris van IenW is het nodig om te werken aan de versterking van het stelsel. Deze versterking vindt plaats door middel van een breed pakket aan maatregelen die, waar nodig, in wetgeving worden ondergebracht. Daarmee zal de regie vanuit het Rijk worden versterkt. Deze stappen worden de aankomende jaren verder uitgewerkt en gemonitord. Mocht dit over enkele jaren nodig blijken, dan kan worden bezien welke aanvullende acties kunnen worden ingezet om de doorzettingskracht te versterken.

Verder wordt op dit moment door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) onderzoek gedaan naar de straftoemeting bij (ernstige) milieudelicten. De uitkomsten van het onderzoek worden in het vierde kwartaal van 2025 verwacht.

Verkennd onderzoek landelijk expertisecentrum aanpak milieucriminaliteit

Met deze brief ontvangt de Kamer, zoals eerder aangekondigd in de Kamerbrief van 4 april jl.⁶, het onderzoeksrapport *Onderzoek Landelijk Expertisecentrum Milieucriminaliteit* (bijlage 1). Deze rapportage is in opdracht van het ministerie van IenW uitgevoerd en bevat een verkennend onderzoek naar mogelijke

³ Kamerstuk 22 343 en 28 663, nr. 311

⁴ Kamerstuk 22 343 en 28 663, nr. 348

⁵ Kamerstuk 22 343, nr. 421

⁶ Kamerstuk 22 343, nr. 417

scenario's voor de oprichting van een landelijk expertisecentrum in de aanpak van milieucriminaliteit. In dit onderzoek is samen met betrokken partners uit het stelsel verkend hoe het huidige speelveld rondom milieucriminaliteit eruitziet en wat daarin de huidige behoeften zijn met betrekking tot expertise-, kennis- en informatiedeling. Het onderzoek geeft in het algemeen aan dat ter versterking van de aanpak van milieucriminaliteit ingezet moet worden op het beter delen van informatie, kennis en expertise in de VTH-keten en formuleert hiervoor een drietal scenario's. Het ministerie van IenW onderzoekt samen met betrokken partners hoe vorm te geven aan de mogelijke opvolging van deze scenario's. De Kamer zal hierover nader worden geïnformeerd.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IENW/BSK-2025/124253

Motie van het lid Gabriëls over het waarborgen van de onafhankelijkheid van de omgevingsdiensten (22 343, nr. 412)

De onafhankelijkheid van omgevingsdiensten is essentieel voor een professionele uitvoering van toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving. Binnen het huidige stelsel is bewust gekozen voor een structuur waarin deze diensten zijn ingebed in de lokale en regionale bestuurlijke context, met behoud van professionele autonomie. Voor een adequate invulling van deze onafhankelijkheid zijn uniforme mandaatverstrekking, ruimte voor professionele oordeelsvorming en toereikende middelen nodig. Een omgevingsdienst moet in staat zijn om adviezen uit te brengen aan haar bevoegd gezag zonder bestuurlijke druk, financiële afhankelijkheid of andere externe invloeden. Het ministerie van IenW stimuleert en volgt een aantal ontwikkelingen die in gang zijn gezet om deze onafhankelijkheid verder te borgen.

Zo zorgt het interbestuurlijk vastgestelde modelmandaat voor uniformiteit en duidelijkheid in de bevoegdheden van directeuren. De beweging van outputfinanciering naar outcomefinanciering versterkt de autonomie van omgevingsdiensten in de invulling van toebedeelde VTH-taken. Daarnaast werkt het ministerie van IenW aan het wettelijk vastleggen van een aanvaardbaar niveau van uitvoering via de robuustheidscriteria binnen het stelsel van de Omgevingswet. Ook wordt momenteel onderzocht of adviestaken van omgevingsdiensten helder omschreven kunnen worden binnen het stelsel Omgevingswet. Het ministerie van IenW verwacht hiermee de onafhankelijke adviesrol van omgevingsdiensten te verduidelijken. Ook ondersteunen diverse instrumenten de monitoringsrol van het Rijk bij de beoordeling van de onafhankelijkheid van omgevingsdiensten. Het gaat hierbij onder meer om de Staat van VTH, die dit jaar voor het eerst wordt gepubliceerd en inzicht geeft in hoe het VTH-stelsel functioneert, de onderzoeken van de ILT en de visitaties uitgevoerd door de omgevingsdiensten zelf.

De primaire verantwoordelijkheid voor het functioneren van de omgevingsdienst ligt bij de gemeenten en provincies die als bevoegd gezag optreden. Dit geldt ook wanneer vastgesteld wordt dat een omgevingsdienst niet in staat is om onafhankelijk te opereren, ondanks de inspanningen van partijen in het stelsel. De bevoegd gezagen mandateren de taken aan de dienst, financieren deze grotendeels en zijn dus ook in positie om bij te sturen indien verbeterpunten zich voordoen. De horizontale verantwoording is hierbij een belangrijk controlemechanisme, waarbij gekozen volksvertegenwoordigers toezien op de kwaliteit en integriteit van de uitvoering.

Indien uit de Staat van VTH of andere onderzoeken blijkt dat er structurele knelpunten zijn die de onafhankelijkheid van een dienst ondermijnen en deze niet

binnen de reguliere bestuurlijke verhoudingen kunnen worden opgelost, beziet het ministerie van IenW welke aanvullende maatregelen nodig zijn. Zolang het bevoegd gezag in staat is binnen de bestaande bestuurlijke verhoudingen verantwoordelijkheid te nemen, past het de rijksoverheid om daarbij terughoudend op te treden.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IENW/BSK-2025/124253

Motie van het lid Buijsse over de inventarisatie van toegepaste technologieën door omgevingsdiensten (22 343, nr. 415)

De motie van het lid Buijsse⁷ verzoekt de regering te inventariseren bij welke diensten van omgevingsdiensten opkomende technologieën kunnen worden toegepast. Met deze technologieën worden onder andere sensortechnologie, satellietbeelden, kunstmatige intelligentie (AI) en cloudoplossingen bedoeld, die kunnen bijdragen aan een efficiëntere en effectievere uitvoering van taken.

Via Omgevingsdienst NL is geïnventariseerd welke opkomende technologieën door omgevingsdiensten worden ingezet. Uit de inventarisatie blijkt dat omgevingsdiensten op uiteenlopende wijze gebruikmaken van opkomende technologieën, zowel bij de uitvoering van de wettelijke taken, als in de bedrijfsvoering. Zo worden satellietbeelden onder meer toegepast bij vergunningverlening, toezicht en handhaving, ruimtelijke ordening en milieumonitoring. AI wordt vooral ingezet voor rapportageondersteuning en data-analyse. Sensortechnologie wordt gebruikt bij toezicht op industriële installaties, bijvoorbeeld voor het detecteren van warmtebronnen, gaslekken of het inspecteren van isolatie.

De cloud, een online omgeving voor onder andere het opslaan en benaderen van data, wordt door Omgevingsdienst NL niet gezien als opkomende technologie, maar als een bestaande voorziening. Binnen de bedrijfsvoering van omgevingsdiensten wordt de cloud onder andere gebruikt voor de hosting van applicaties en de opslag van data. Verder worden drones ingezet voor dataverzameling. Daarnaast zetten sommige omgevingsdiensten Robotic Process Automation (RPA) in, naast andere vormen van digitale procesoptimalisatie, om verschillende bedrijfsprocessen efficiënter te laten verlopen.

De motie verzoekt ook inzicht te geven in welke partijen deze technologieën kunnen leveren. In de praktijk blijkt dat omgevingsdiensten al samenwerken met diverse marktpartijen die dergelijke oplossingen bieden en ontwikkelen. Enkele omgevingsdiensten maken gebruik van zelfontwikkelde technologieën of van technologieën die zijn ontwikkeld door het bevoegd gezag.

Het toepassen van opkomende technologieën in de uitvoering van VTH-taken is zowel belangrijk als noodzakelijk. Het ministerie van IenW heeft daarom meerdere keren innovatieve projecten gefinancierd die hieraan bijdragen. Zo zijn onder andere projecten gefinancierd die het gebruik van drones stimuleren en digitale hulpmiddelen ontwikkelen, zoals een adviesrobot en methoden voor data- en risicogericht werken. Daarnaast wordt door het ministerie van IenW ingezet op het delen van kennis en ervaringen. Bij de besteding van beschikbare rijksmiddelen is, onder andere in het kader van de digitalisering van het VTH-stelsel milieu, aandacht voor het toepassen van opkomende technologieën in de uitvoering van VTH-taken.

⁷ Kamerstuk 22 343, nr. 415

Verder wordt in de Actieagenda Industrie & Omwonenden onderzocht hoe sensoren kunnen bijdragen aan het signaleren van piekmissies, met het oog op de bescherming van de omwonenden en de leefomgeving. De resultaten van dit onderzoek worden meegenomen in de Kamerbrief over de actieagenda, die eind dit jaar verschijnt.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IENW/BSK-2025/124253

Met deze brief is de Kamer geïnformeerd over de recente ontwikkelingen in de versterking van het VTH-stelsel. Tegelijkertijd worden de twee moties hiermee als afgedaan beschouwd. Deze ontwikkelingen dragen bij aan het realiseren van een veilige, schone en gezonde leefomgeving in Nederland.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT – OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

A.A. (Thierry) Aartsen

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant d.d. 23 oktober 2025

Agendapunt : 5.a

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Voortgangsrapportage Meerjaren ontwikkelaanpak mei-augustus 2025 V2

Kennisnemen van

De tweede voortgangsrapportage in het kader van de Meerjaren ontwikkelaanpak.

Aanleiding

Om invulling te kunnen geven aan de Meerjarenvisie en om de ODZOB robuust te kunnen blijven houden naar de toekomst toe, heeft het AB op 19 december 2024 besloten om extra te investeren middels een Meerjaren ontwikkelaanpak. In deze aanpak is aangegeven om de voortgang van de ontwikkelopgaven per jaarschijf transparant aan te geven. Dit gebeurt driemaal per jaar (om de vier maanden).

De bijgevoegde rapportage betreft de voortgang op de opgaven over de tweede periode (mei tot en met augustus 2025). De rapportage richt zich op de voortgang en het proces van de Meerjaren ontwikkelaanpak. Op inhoud vindt sturing plaats op onderliggende documenten van de afzonderlijke opgaven. Over de inhoudelijke voortgang zal worden gerapporteerd in de eindrapportage over 2025.

De Meerjaren ontwikkelaanpak is in 3 programma's opgebouwd. We verantwoorden over de voortgang van de ontwikkelopgaven per programma:

1. Collectieve Taken Programma
2. Kwaliteitsverbetering Operationele Taken (ROK)
3. Bedrijfsvoering en Organisatieontwikkeling.

Kernboodschap

Een aantal sturingsmaatregelen zoals beschreven in de eerste voortgangsrapportage heeft een aantal resultaten op sturing opgeleverd.

De nieuwe voortgangsrapportage -momentopname- bevat de stand van zaken per eind augustus. Nagenoeg alle opgaven zijn opgepakt. Ongeveer de helft van de opgaven verloopt goed en binnen alle sturingsparameters. De overige opgaven vragen de nodige aandacht van de sponsor en opgaveleider. Daarbij zijn per programma de volgende kern-constateringen te benoemen:

Programma Collectieve Taken: Ca. 43% van het programmabudget is gerealiseerd. Een aantal opgaven vraagt om aandacht vanwege vertraging door afhankelijkheid van andere partijen of landelijke besluitvorming.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Programma Kwaliteitsverbetering operationele taken: Een aantal opgaven loopt vertraging op en de urenbesteding blijft achter (25% van het programmabudget is gerealiseerd).

Gesignaleerde risico's betreffen de voortgang van opgaven. Er is soms behoefte aan extra ondersteuning (bemensing). Ook afhankelijkheden in de samenwerking met andere diensten behoeft aandacht.

Programma Bedrijfsvoering: Bij enkele opgaven blijkt na verkenning dat de opgave door wettelijke eisen of benodigd draagvlak groter is dan voorzien. Dit kan bij de programmering voor 2026 naar verwachting worden opgelost. Bij de 5 opgaven met IBP/robuustheid subsidie voorzien we een uitloop tot april 2026.

De sturingsmaatregelen zien deels toe op de programmering nog dit jaar, deels op de programmering van 2026 en/of hebben betrekking op competentie ontwikkeling. Met de genomen maatregelen zijn we in control voor de opgaven van 2025 en wordt reeds geanticipeerd op de komende nieuwe jaarschijf.

Toelichting

De financiële verantwoording over de Meerjaren ontwikkelaanpak zal worden opgenomen in de Berap 2025.

Vervolg/Communicatie

De voortgang op de opgaven is besproken met het GPO. Over de periode september-december zal een volgende voortgangsrapportage worden opgesteld.

Bijlage

- Voortgangsrapportage Meerjaren ontwikkelaanpak mei-augustus 2025 V2

VOORTGANGSRAPPORTAGE MEERJAREN ONTWIKKELAANPAK Mei-Augustus 2025 V2

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Voortgangsrapportage Meerjaren ontwikkelaanpak 2025-V2

mei - augustus 2025

In opdracht van

Directie

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Postbus 8035

5601 KA Eindhoven

Auteur

N. Jonkergouw, M. Verkoelen, J. Bauwens

Projectnummer

Datum

30-09-2025

Status

Versie bestuur

1. Voortgangsrapportage Meerjaren ontwikkelaanpak 2025-V2 Mei-Augustus 2025

Inleiding

Om invulling te kunnen geven aan de Meerjarenvisie en om de ODZOB robuust te kunnen blijven houden naar de toekomst toe, heeft het AB op 19 december 2024 besloten om extra te investeren middels een Meerjaren ontwikkelaanpak.

In deze aanpak is aangegeven om de voortgang van de ontwikkelopgaven per jaarschijf transparant aan te geven. Dit gebeurt driemaal per jaar (om de vier maanden). Deze rapportage betreft de voortgang op de opgaven over de tweede periode (mei tot en met augustus 2025).

De Meerjaren ontwikkelaanpak is programmatisch opgebouwd. Om eenduidigheid te houden is de voortgangsrapportage op dezelfde wijze opgebouwd.

We verantwoorden over de voortgang van de ontwikkelopgaven binnen de programma's:

1. Collectief Taken Programma.
2. Kwaliteitsverbetering Operationele Taken (ROK).
3. Bedrijfsvoering en Organisatieontwikkeling.

Bij de programmering is een aantal kaders gesteld:

- Er is 10% van het budget overprogrammering;
- Eénjarige opgaven lopen in principe niet door naar het volgende jaar. In de voortgang houden we rekening met maximaal 5% van het budget;
- Er wordt geprioriteerd vanuit een priopakket.

Management By Exception (MBE)

Alleen wanneer ontwikkelopgaven daartoe aanleiding geven, lichten we dit toe op programmaniveau. In dit voortgangsrapport worden ook de verschillen in geplande en gerealiseerde uren in kaart gebracht. Daarmee wordt het mogelijk om per programma aan te kunnen geven of we voor wat betreft de urenplanning op koers zitten of dat er bijgestuurd moet worden en keuzes moeten worden gemaakt. Dit komt terug in de voorgestelde stuurmaatregelen per programma. De bijlage bevat het totaal overzicht van de opgaven.

Samenvattende bevindingen algemeen

In de eerste rapportage is aangegeven dat met het werken met een Meerjaren ontwikkelaanpak een integrale organisatieontwikkeling gang gezet gaat worden, waarbij:

- Steviger beroep gedaan zal worden op projectmatige vaardigheden van medewerkers. Zowel voor opgaveleiders als voor opgavesponsors.
- Vanuit dezelfde projectmatige gedachte er meer scherpte gevraagd zal worden in houding en gedrag (Cultuur en Managementstijl) als het gaat om het stellen van prioriteiten en de voortgang in het realiseren van ontwikkelopgaven.
- Uiteraard ook wordt ondersteund met een projectmatig instrumentarium (Systemen) en een duidelijke opdrachtgever-opdrachtnemer-werkwijze met bijpassende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden (Structuur).

Daarnaast heeft het MT in de 2e periode een aanvullend management-traject opgezet om aansturing binnen de organisatie te professionaliseren. In dit traject wil het MT opgaven gaan duiden, welke bijzondere aandacht behoeven. Binnen portfoliomanagement zijn dat de opgaven met een mbe-duiding. Door de managementsturing met het portfoliomanagement te verbinden, wordt de benodigde organisatieontwikkeling krachtiger.

Voor deze periode zijn een aantal constatering gedaan. Deze vanuit de volgende scopes:

- Wat hebben we op de programmering van 2025 bij te sturen?
- Wat voor een effect is er voor de programmering van 2026?
- Wat hebben we te doen m.b.t. competenties (vanuit de beschreven organisatieontwikkeling)?
- Wat hebben we te doen op de governance van de Meerjaren ontwikkelaanpak?

Constateringen:

1. De rapportage over de tweede periode is betrouwbaar, omdat alle gevraagde informatie op tijd is aangeleverd en goed inhoudelijk verantwoord is. Wel blijken de uren-bronnen “rechtstreeks uit AFAS” en de dashboard Meerjaren aanpak soms verschillen te geven. Dit vergt een correctieactie door team Financiën in opdracht van het portfoliomanagement.
2. De sturingsmaatregelen zoals beschreven in de eerste voortgangsrapportage hebben resultaten op sturing opgeleverd, zoals:
 - Er is met de opleiders een inschatting gemaakt van de benodigde inzet van collega’s, managers, GPO-leden, bestaande werkgroepen en bestuur. Deze ontwikkelkalender is toegelicht in het GPO en laat zien dat er komende maanden niet meer tijd of inzet van onze deelnemers wordt gevraagd dan al was toegezegd of gepland.
 - De 5 ICT-sporen zijn voortvarend gestart en in uitvoering. Er wordt intern en extern (GPO-special en AB) regelmatig toegelicht wat de ontwikkelingen zijn.
 - Bij HRM is het aansturen van de opgaven en de onderlinge samenhang sterk verbeterd.
 - Voor beter projectmanagement zijn trainingen voor diverse doelgroepen gepland. De sponsors coördineren hun acties en stuurmaatregelen, daarnaast krijgen ook opgaveleiders en accountmanagers meer informatie om hun kennis en vaardigheden te verbreden.
3. Nagenoeg alle opgaven zijn opgepakt. In de bijlage is de voortgang per opgave geduid. Ongeveer de helft van de opgaven verloopt goed en binnen alle sturingsparameters. De overige opgaven vragen de nodige aandacht van de sponsor en opgaveleider (mbe). Daarbij zijn per programma de volgende kern-constateringen te benoemen:
 - a. Programma Collectieve Taken: Ca. 43% van het programmabudget is gerealiseerd. Een aantal opgaven vraagt om aandacht vanwege de vertraging en/of vanwege afhankelijkheid van anderen of landelijke besluitvorming.
 - b. Programma Kwaliteitsverbetering operationele taken: Een aantal opgaven loopt vertraging op en de urenbesteding blijft achter (25% van het programmabudget is gerealiseerd). Gesignaleerde risico’s betreffen de voortgang van opgaven. Er is soms behoefte aan extra ondersteuning (bemensing). Ook afhankelijkheden in de samenwerking met andere diensten behoeft aandacht.
 - c. Programma Bedrijfsvoering: Bij enkele opgaven blijkt na verkenning dat de opgave door wettelijke eisen of benodigd draagvlak groter dan voorzien. Dit kan bij de programmering voor 2026 naar verwachting worden opgelost. Bij de 5 opgaven met IBP subsidie voorzien we een uitloop tot april 2026 (zie ook de toelichting hier onder).
4. Een aantal opgaven vanuit bovengenoemde is vertraagd. Op 56 opgaven worden 3 eenjarige projecten nu niet volledig realiseerbaar geacht in 2025. Voor 7 opgaven zien we vertraging maar worden de opgaven naar verwachting dit jaar gerealiseerd. Uitloop naar 2026 van éénjarige opgaven is niet mogelijk, dus voor deze opgaven zal de sponsor samen met de opgaveleider naar de haalbaarheid van de opgave kijken. Aanvullende actie:
 - Scherpste op scoping.
 - Duidelijke fasering (verkenning-project-implementatie), waarbij GO/NOGO momenten goed worden ingebouwd. Zo kan duidelijker een opgave worden gestopt, worden teruggetrokken of worden doorgezet.
 - Scherpste in planning van besluitvorming.

Dit vraagt om een actieve houding/gedrag en kennis/vaardigheden rondom het ontwerpen van projectprocessen.

5. Een aantal opgaven vanuit het bovengenoemde is vertraagd specifiek vanwege het hoge krachtenveld en de afhankelijkheid in de opgave-voortgang daarvan. Zo zijn er afhankelijkheden in de vorm van (Rijks)beleid, wetgeving en/of noodzakelijke inbreng van andere partijen, die vertragend kunnen werken. Omgevingsmanagement is belangrijk in deze opgaven. Dit vraagt wat van de competenties van opgaveleiders en de rol van de sponsor en programma-eigenaar bij deze opgaven. De organisatie wil en zal nadrukkelijk moeten faciliteren bij de ontwikkeling van competenties met opleiding en/of coaching. Een aandachtspunt voor 2026 is ook dat we nadrukkelijk vooraf in kaart brengen wat nodig is vanuit de opgave om tot resultaat te komen.

6. Bij meerdere opgaven uit het programma Bedrijfsvoering is de uren-verantwoording in AFAS geen afspiegeling van de bestede uren. Bij de start zijn we er niet in geslaagd om duidelijk aan te geven hoe hiermee om te gaan. Dit zien we terug in de voortgangsrapportage: een deel van de informatie ontbreekt. We verwachten geen knelpunten voor de voortgang of resultaten.
7. Voor de 5 gesubsidieerde opgaven IBP/robuustheid in het programma Bedrijfsvoering kregen we 11 juli 2025 uitsluitel over de toekenning. De middelen zijn door de late toekenning ook langer beschikbaar, namelijk t/m 31 maart 2026. Als we de beschikbare looptijd van de subsidie aanwenden ontstaat er ruimte voor het goed afronden van de opgaven en kunnen we optimaal gebruik maken van deze middelen.

Te nemen/Genomen sturingsmaatregelen

Met de onderstaande stuurmaatregelen op de uitvoering van de opgaven blijven we in control voor de realisatie van de Meerjaren ontwikkelaanpak.

Programmering van 2025, voor de projecten met een mbe-duiding (zie bevinding 3)

1. Actieve houding en oplossingsgerichtheid van opgaveleider en sponsor om uitloop naar 2026 te voorkomen:
 - Zoek de scherpte in de scope op van wat nog wel gerealiseerd kan worden;
 - Maak nog een duidelijke fasering (verkenning-project-implementatie), waarbij GO/NOGO momenten goed worden ingebouwd. Zo kan duidelijker een opgave worden gestopt, worden teruggetrokken of worden doorgezet dit jaar.
 - Zoek de scherpte op in planning van besluitvorming.
2. Opgaven met veel indicatoren op 'rood' krijgen extra sturing door management en sponsoren. Daarbij ligt de nadruk op de projecten uit het programma Kwaliteitsprogramma Operationele Taken, omdat hier extra op geïnvesteerd is.
3. Tot eind van het jaar extra inzet bemensing -kwantiteit en of kwaliteit- op eenjarige opgaven met vertraging. Expliciet aandacht voor vertraagde opgaven in het programma Kwaliteitsverbetering Operationele Taken omdat vanuit de Meerjaren Ontwikkelaanpak extra middelen specifiek beschikbaar zijn gesteld voor versnelling op deze opgaven.
4. Borging en toezicht van programma- eigenaar op de extra inzet.
5. Doorstart opgave voorbereiding richtlijn EBPD vanwege ruimte in programma 2025.

Programmering van 2026

6. Bij de PSU's nadrukkelijk aandacht voor omgevingsmanagement en krachtenveld en daarbij passende bemensing.
7. Bij Scope bepaling nadrukkelijk aandacht voor besluitvormingstraject en afbakening (wel geen implementatie als onderdeel van de opgave).
8. Geef opgaven met IBP-subsidie de ruimte/tijd tot 31 maart 2026 om alle uren/kosten te maken waarvoor in 2025 nog middelen beschikbaar zijn.

Competenties (vanuit de beschreven organisatieontwikkeling)

9. Werken aan competentieontwikkeling opgaveleiders en adequate koppeling van opgaveleiders aan opgaven (zwaarte krachtenveld).

Governance van de meerjaren ontwikkelaanpak

Geen punten.

Bijlage Overzicht voortgang opgaven per programma

De Meerjaren ontwikkelaanpak is programmatisch opgebouwd. Om eenduidigheid te houden is de voortgangsrapportage op dezelfde wijze opgebouwd.

We verantwoorden over de voortgang van de ontwikkelopgaven binnen de programma's:

1. Collectief Taken Programma.
2. Kwaliteitsverbetering Operationele Taken (ROK).
3. Bedrijfsvoering en Organisatieontwikkeling.

Per bovengenoemd programma is een totaaloverzicht van de voortgang van de ontwikkel-opgaven opgenomen. Voor iedere ontwikkelopgave is bij de opgaveleiders een stoplichten-rapport uitgevraagd. Daarin wordt de voortgang op hoofdlijn aangegeven met betrekking tot:

	Toereikend	Krap	Tekort
1. Budgetruimte	Toereikend	Krap	Tekort
2. Voortgang	Op schema	Niet op schema, planning haalbaar	Planning niet haalbaar
3. Risico	Laag	Gemiddeld	Hoog
4. Scope	Binnen geplande grens		Buiten geplande grens
5. Samenwerking binnen en buiten de ODZOB	Goed	Voldoende	Zorgelijk

Management By Exception (MBE)

Indien het stoplichtenrapport per ontwikkelopgave daartoe aanleiding geeft, wordt er een analyse gedaan en constatering en leidingen worden waar nodig tot stuurmaatregelen.

In onderstaand overzicht zijn alle opgaven per programma opgenomen. De stoplichten zijn een momentopname en zijn de inschatting van opgaveleider en sponsor (manager).

Opgave	Budger Ruimte	Voortgang	Risico's	Scope ontwikkeling	Samenwerking	een- of meerjarig: e/m
Programma collectieve taken						
Gezondheid: samenwerking GGD en uitvoeringsagenda (advisering)	■	■	■	■	■	m
Gezondheid: deelname regio aan SLA schone lucht akkoord	■	■	■	■	■	m
Gezondheid: cumulatie geur uitvoeren verplichting geurbronnen inventariseren	■	■	■	■	■	e
Gezondheid: ZS integraal projectvoorstel (Pilot, Inventarisatie, toezichtsspoor, try-outs i.h.k.v. VTH IBP)	■	■	■	■	■	m
Gezondheid: Uniforme aanpak BGE (Basis Geluid Emissies)	■	■	■	■	■	e
Gezondheid: Ontwikkelen Format voor geluidmetingen	■	■	■	■	■	e
Bijdrage aan RES (regionale energie strategie), energietransitie	■	■	■	■	■	m
Sturen op bodem (Nationaal programma, KRW, beleidsverankering in gemeenten, try-outs i.h.k.v. VTH IBP)	■	■	■	■	■	m
Kennisontwikkeling en beleidsondersteuning circulaire economie	■	■	■	■	■	e
EPBD richtlijn volgen voor toezicht m.b.t. Bouwen en Isolatie	on hold					e
Stikstof in uitvoering VTH: anticiperen op landelijk beleid en juridische ontwikkeling	■	■	■	■	■	m
Regionaal meetnet 1	■	■	■	■	■	m
Professionaliseren programma en portfolio-ontwikkeling beleidscyclus Big 8 gedachte (vanuit IBP)	■	■	■	■	■	e
Ontwikkeling basisnet/actualisatie PGS	■	■	■	■	■	m
Programmanagement omgevingswet nazorg-doorontwikkeling (regionaal/provinciaal/landelijke samenwerking)	■	■	■	■	■	m
Interventieteam Nazorg Omgevingswet	■	■	■	■	■	e
Project SPRONG: Regionale omgevingsplannen en collectief opstellen toepasbare regels	■	■	■	■	■	m
Uitvoeringsbeleid Intrekken agrarische vergunningen	■	■	■	■	■	e
116 Middenspanningsstroomhuisjes	■	■	■	■	■	e
Programma Kwaliteitsverbetering operationele taken (ROK)						
Systematisch toepassen LMA borgen in werkprocessen Toezicht (vanuit IBP)	■	■	■	■	■	e
Regionale naleefstrategie op- en vaststellen	■	■	■	■	■	e
Landelijke vergunningenstrategie implementeren	■	■	■	■	■	e
Structurele samenwerking en afstemming met andere overheden en partners faciliteren	■	■	■	■	■	m
Ketentoezicht doorontwikkelen	■	■	■	■	■	m
Monitoringstool ontwerpen en implementeren m.b.t. effectiviteit VTH-inzet	■	■	■	■	■	m
Ontwikkeltraject VTH agrarisch uitvoeren (taskforce: gezamenlijk beeld, strategie, gedrag/houding)	■	■	■	■	■	e
Programma Bedrijfsvoering						
Spoor digitaal samenwerken	■	■	■	■	■	m
Spoor Activiteit (MBA) gericht werken	■	■	■	■	■	m
Spoor werkende processen	■	■	■	■	■	m
Spoor informatie-fundament	■	■	■	■	■	m
Spoor Samenwerking digitaal werken 3OD's	■	■	■	■	■	m
Communicatie met burgers: Invoeren WOO + procesinrichting (+handhavingsbeschikking vanuit IBP)	■	■	■	■	■	e
Communicatie met burgers: Invoeren WMEBV (+ handhavingsbeschikking vanuit IBP)	■	■	■	■	■	e
Beveiliging: BIO 2.0/NIS 2/AVG (implementatie, ISMS, borging) ten behoeve van ENSIA audits	■	■	■	■	■	e
Talent Ontwikkelprogramma (TOP)	■	■	■	■	■	m
RIE/ARBO Arboplan, inventarisaties per team en werkinstructies ontwerpen en implementeren	■	■	■	■	■	e
Loopbaanperspectief voor personeel (2025-2026)	■	■	■	■	■	m
Digitale HR oplossingen ontwerpen en implementeren (AFAS)	■	■	■	■	■	e
SPP methodiek	■	■	■	■	■	e
Onboarding nieuwe medewerkers	■	■	■	■	■	e
Vitaliteitsbeleid	■	■	■	■	■	e
Doelgroepenbeleid	■	■	■	■	■	e
Implementatie Kwaliteitscriteria 3.0 taakgebieden en werkprocescriteria (vanuit zelfevaluatie IBP)	■	■	■	■	■	IBP
Actualisatie Integriteitsbeleid en uitvoeren ontwikkeltraject omgangsvormen	■	■	■	■	■	e
Team Handhaving operationeel en ingericht (organisatorisch, werkproces, samenwerking)	geen info	ivm	overdracht			e
Financial Control Versterking (Aanbesteding, Contractbeheer, Procuratie, VIC, managementletter)	■	■	■	■	■	e
Waardegericht werken: horizontale verantwoording-herontwerp P&C-doelenboom KPI's-risicomanagerment (NIS2) (vanuit IBP)	in opstartfase					IBP
Waardegericht werken: nieuwe financieringsmethodiek-systematiek (vanuit IBP)	■	■	■	■	■	IBP
Waardegericht werken: opstellen gedragscode onafhankelijk adviseren (bevoegd gezag: ambtelijke-bestuurlijke betrekking) (vanuit IBP).	■	■	■	■	■	IBP
Dienstenaanbod: uniformering werkafspraken deelnemers-dienstenaanbod PDC-afspraken frontoffice functies-DVO (vanuit IBP)	■	■	■	■	■	IBP

Concept 22 september 2025

Verslag AB-vergadering

11 september 2025: 10:30 – 12:00 uur

Gemeente Geldrop-Mierlo, De Meent 2, Geldrop, ruimte 't Plein

Aanwezig	de heer J. (Jos) van Bree	voorzitter
	de heer J. (John) Bankers	gemeente Asten
	mevrouw L. (Lindy) Wijnen	gemeente Bergeijk
	de heer F. (Fons) d'Haens	gemeente Bladel
	mevrouw M. (Marjan) Vrijnsen - de Corte	gemeente Deurne
	de heer S. (Steven) Kraaijeveld	gemeente Eersel
	mevrouw M. (Maaike) van Breugel-Smolders	gemeente Heeze-Leende
	de heer A. (Arno) Bonte	gemeente Helmond
	de heer R. (Ron) van den Berkmortel	gemeente Laarbeek
	de heer J. (Joep) van de Ven (t/m 3.a)	gemeente Oirschot
	de heer P. (Peter) van de Noort	gemeente Reusel-De Mierden
	de heer W. (Willem) van Doorn	gemeente Someren
	de heer J. (Jelle) de Jong	gemeente Son en Breugel
	de heer R. (Rens) Pijnenburg	gemeente Valkenswaard
	mevrouw M. (Mariëlle) Giesbertz	gemeente Veldhoven
	de heer M. (Maarten) Pieters	gemeente Waalre
	de heer M. (Marc) Oudenhoven	provincie Noord-Brabant
	de heer E. (Erik) de Ridder	waterschap de Dommel
	de heer F. (Frank) Piepers	directeur ODZOB
	de heer M. (Mark) v.d. Ven	directiesecretaris ODZOB
	mevrouw J. (Judith) Le Pair-Sommers	bestuursondersteuner
Afwezig	de heer R. (Rik) Dijkhoff	gemeente Best
	de heer K. (Karel) Boonen	gemeente Cranendonck
	de heer R. (Rik) Thijs	gemeente Eindhoven
	mevrouw W. (Willeke) van Zeeland	gemeente Gemert-Bakel
	de heer P. (Patrick) de Kok	gemeente Nuenen

1. **Opening reguliere AB-agenda, vaststelling agenda**

De heer Van Bree heet de aanwezigen welkom.

Eerder is in de AB-vergadering de omvorming van Omgevingsdienst NL naar een vereniging van omgevingsdiensten besproken. In de nieuwe opzet krijgen de AB-voorzitters een sturende rol waardoor de betrokkenheid van de omgevingsdiensten wordt geborgd. Om deze omvorming mogelijk te maken, is een wensen- en bedenkingenprocedure noodzakelijk voor onze raden en Staten. De planning schuift door in de tijd, omdat met de AB-voorzitters de opzet en het proces grondig wordt doorlopen. Naar verwachting wordt het voorstel in december 2025 vrijgegeven en

zal de eerste helft van 2026 worden benut voor bespreking in DB/AB en consultatie met de raden/Staten. De formele besluitvorming in het AB volgt naar verwachting in najaar 2026.

Verder wordt geconstateerd dat AB-leden bij afwezigheid steeds vaker schriftelijke inbreng op de vergaderstukken aanleveren. De voorzitter benadrukt het belang van fysieke aanwezigheid van AB-leden in de AB-vergadering, om samen het goede gesprek te kunnen voeren over de voorstellen. Daarom wordt de mogelijkheid voor plaatsvervangende AB-leden opnieuw onder de aandacht gebracht. Mocht het plaatsvervangende AB-lid ook verhinderd zijn, dan kan overwogen worden om de inbreng mee te geven aan een AB-lid van een andere deelnemer (als de inbreng aansluit bij die van de andere deelnemer). Voor het uitbrengen van een stem is aanwezigheid vereist.

Voor DB-leden is er overigens geen regeling voor plaatsvervangende AB-leden. Hiervoor geldt dat zij bij verhindering een mogelijke inbreng aan de zittende DB-leden kunnen meegeven.

2. Ingekomen stukken, mededelingen en actualiteiten

3. Besprekingsstukken (discussie en besluitvorming)

3a. *Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029*

Nagenoeg alle deelnemers hebben een zienswijze ingediend. De zienswijzen richten zich in de kern op terughoudend financieel beleid, waaronder de indexatiemethodiek, en het verlagen van de bijdrage door besparingen. Daarnaast gaan de zienswijzen over realistischer begroten van de werkprogramma's, robuustheid en Meerjaren ontwikkelingsaanpak, VTH-uitvoering en bedrijfsvoering.

De deelnemers geven aan dat de door de 4 gemeenschappelijke regelingen gehanteerde methodiek van indexeren niet aansluit met de nieuwe financieringsmethodiek van het Rijk. Mede door deze wijziging staan de deelnemers financieel onder druk en vragen ze de indexatie bij te stellen, dan wel de methodiek te evalueren. De conclusie is dat door de verlaging van de indexatie in 2025 al alle lucht uit de begroting is gehaald en daarmee de verwerkte indexatie in lijn is met de uitkomsten van de Cao-onderhandelingen. Wel is inmiddels gestart met de evaluatie van de huidige indexatiemethodiek door de 4 gemeenschappelijke regelingen. En zal deze evaluatie betrokken worden bij het actualiseren van de Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR, die in 2025 wordt uitgewerkt én voorgelegd aan de besturen van alle gemeenschappelijke regelingen. Met als doel deze te verwerken in de ontwerp-begroting 2027. Naar aanleiding van de aan de deelnemers verzonden memo "Verkenning besparingen ODZOB" kan vermeld worden dat de ODZOB nog dit jaar samen met de ODZOB-deelnemers inzet op een zorgvuldig traject om business cases uit te werken van mogelijke besparingen voor zowel de individuele deelnemers als voor de ODZOB.

De heer Oudenhoven brengt het advies in om (voortaan) niet te schrijven dat het tarief 'verlaagd' is, zonder aan te geven ten opzichte van wat. In geen enkel jaar is het tarief verlaagd, ook niet in 2026. Het is wel minder gestegen dan bijvoorbeeld aangekondigd in de kadernota; daarmee is het nog geen tariefsverlaging.

Opgemerkt wordt dat gezien alle milieuontwikkelingen de balans tussen het financieel perspectief en de (toekomstige) opgaven die we gezamenlijk moeten oppakken, uitdagend is.

De heer Bankers geeft een stemverklaring af: de gemeenteraad van Asten is kritisch ten aanzien van de begroting, omdat de gemeente een groot financieel tekort heeft.

De heer Pieters complimenteert de ODZOB voor de voorliggende begroting en de wijze waarop de zienswijzen van de deelnemers via de reactienota zijn geadresseerd.

Het AB stemt unaniem in met het voorstel, de begroting is hiermee vastgesteld.

4. Informerend

De heer De Ridder geeft een update vanuit waterschap De Dommel over de verleende vergunning van Nyrstar in Pelt door de provincie Belgisch Limburg. In relatie tot genoemde vergunning is het van belang te kijken naar de overkoepelende vergunning, die loopt tot en met 2029. Het waterschap zet samen met de provincie Noord-Brabant in op een diplomatiek spoor (overleg/lobby op landelijk niveau, met buurlanden, met Dommelgemeenten). Het waterschap volgt daarnaast ook een juridisch spoor en gaat administratief in beroep. De advocaat die zij hiervoor inschakelen is ook voorgesteld aan gemeenten die dezelfde route willen volgen.

Naar verwachting duurt het een half jaar tot een jaar voordat de uitspraak is.

De heer Pijnenburg vertelt dat de gemeenten Valkenswaard en Eindhoven het initiatief nemen voor het opstellen van een raadsinformatiebrief en het voorbereiden van het inhoudelijk beroep.

5. Rondvraag

De heer Oudenhoven vraagt om de indexering (die inmiddels in 4GR-verband wordt uitgewerkt) in relatie tot de loonsverhoging in de Cao inzichtelijk te maken. De ODZOB zegt toe het AB hierover te informeren.

6. Sluiting

De heer Van Bree dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 11.10 uur.

Volgende vergadering

De volgende AB-vergadering is op donderdag 23 oktober 2025 van 9.30-12.00 uur bij de gemeente Eindhoven, Stadhuisplein 1, 5611 EM, Eindhoven in de raadzaal.

Concept 11 september 2025

Besluitenlijst AB-vergadering

11 september 2025, 10.30 – 12.00 uur, gemeente Geldrop-Mierlo, raadzaal

Agendapunt	Onderwerp	Voorstel	Besluit
3.a	Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029	<ol style="list-style-type: none">1. Kennis te nemen van de door het dagelijks bestuur opgestelde reactienota op de ingediende zienswijzen.2. De begroting 2026 met meerjarenraming 2027-2029 vast te stellen.	Het AB besluit conform voorstel.

Concept 22 september 2025

Actiepuntenlijst AB-vergadering

11 september 2025, 10.30-12.00 uur

Gemeente Geldrop-Mierlo, raadzaal

Nr.	Datum overleg	Onderwerp / Afspraken	Wie	Wanneer
118	26-06-2025	Raden/Staten informeren over tussentijdse begrotingswijzigingen en hun rol.	De heer Van der Ven	10-7-2025
119	26-06-2025	Afstemming met waterschap de Dommel over indirecte lozingen	De heer Piepers	15-10-2025
120	11-9-2025	AB informeren over indexering in relatie tot loonsverhoging in Cao	De heer Piepers	15-10-2025

Versie 10 juli 2025

Verslag DB-vergadering

4 juli 2025, 9:00 – 10:00, ODZOB, Wal 28, Eindhoven, digitaal

Aanwezig	J.C.J. (Jos) van Bree, voorzitter DB R.A.G. (Ron) van den Berkmortel A. (Arno) Bonte P.J.M. (Peter) van de Noort F. (Frank) Piepers, interim-directeur M. (Mark) van der Ven, directiesecretaris D. (Diana) Ebbing-Levens, financieel controller J. (Judith) le Pair-Sommers, bestuursondersteuning (verslag)
Afwezig	M. (Maaike) van Breugel-Smolders M. (Marc) Oudenhoven

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De heer Van Bree heet alle aanwezigen welkom.

Het verslag, de besluitenlijst en actielijst van het DB van 5 juni worden ongewijzigd vastgesteld.

2. Besprekstukken (discussie en besluitvorming)

2a. Reactienota & begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029

Er zijn 20 zienswijzen op de begroting ontvangen, de inhoud is in lijn met de verwachtingen. De focus ligt op indexering en de mogelijkheden voor bezuinigingen waarop in de aanvullende memo is ingespeeld. De begroting is op enkele punten aangepast met een nadere onderbouwing en toelichting (niet zijnde de financiële componenten).

In relatie tot het punt van de indexering wordt gesproken over het proces dat door de 4GR is doorlopen rondom de begroting. In 4GR-verband zijn aan de voorkant afspraken gemaakt hoe gezamenlijk met de zienswijze over de indexering kan worden omgegaan. Het uiteindelijke resultaat hiervan is afhankelijk van het proces en de bestuurlijke wens van elke GR.

MRE: Op advies van de bestuurlijke financiële commissie heeft het AB besloten om de actualisatie van de indexeringsmethodiek vanaf de begroting 2027 te laten ingaan, en terug te blikken op de afgelopen jaren voor wat betreft loonontwikkelingen en indexering. Indien dit te complex wordt, vindt alleen in 2026 een terugblik plaats met financiële nacalculatie. De beleidsnotitie kaders P&C wordt gevolgd voor de begroting 2026.

GGD: Besloten is om de actualisatie van de indexeringsmethodiek voor de kadernota 2028 in te laten gaan, of eerder indien mogelijk. Voor wat betreft de financiële nacalculatie volgt mogelijk een begrotingswijziging met neerwaartse bijstelling vanwege de looneffecten van de CAO SGO 2025.

Veiligheidsregio: Besloten is om de actualisatie van de indexeringsmethodiek indien mogelijk vanaf de begroting 2027 in te laten gaan. Financiële nacalculatie is geen issue geweest.

ODZOB: Bij de 3 andere GR'en is de begroting al vastgesteld, bij de ODZOB ligt deze op 11

september voor aan het AB. Er wordt een zorgvuldig proces doorlopen waarbij de raden/Staten de reactienota toegezonden krijgen voordat besluitvorming over de begroting plaatsvindt in het AB. Voor de indexering is uitgegaan van de hierover met de 4GR gemaakte afspraken. Voor het invoeren van de nieuwe indexatiemethodiek zou het DB op basis van de laatste inzichten in 4GR-verband kunnen overwegen om deze al in de kadernota van 2027 te verwerken, in plaats van 2028. In de begroting 2025 zijn middelen teruggegeven aan de deelnemers. Indien nacalculatie aan de orde is, is de lijn verrekening via het jaarresultaat en niet via tussentijdse begrotingswijzigingen.

Mevrouw Ebbing-Levens geeft inzicht in de Cao (looncomponenten) en indexatie in de periode 2018-2026 en ook de ontwikkeling hieromtrent in het Gemeentefonds. Hoewel er jaarlijks verschillen zijn, is over de gehele periode de ontwikkeling van lonen en indexering gelijk.

Het DB wil de actualisatie van de financieringsmethodiek in lijn met de andere GR'en trekken naar de kadernota jaar 2027 (in plaats van 2028). Gewezen wordt op het belang om de indexatiemethodiek en besparingsmogelijkheden uit elkaar te halen. De actualisatie van de indexeringsmethodiek heeft ten doel om meer helderheid te krijgen en is in lijn met de behoefte van een aantal deelnemers om aan te sluiten bij de gemeentelijke financiële methodiek, bezuinigen is daarbij geen doel op zich. Er worden geen financiële bijstellingen gedaan op de begroting 2026 naar aanleiding van de Cao, de ingezette lijn van besparen door uniformeren en digitaliseren wordt vastgehouden. De effecten hiervan worden via business cases in beeld gebracht.

De reactienota wordt aangepast op deze aanpak (2028 wordt 2027).

Verder wordt een passage gecheckt bij punt 5, 6, 7 en 8 over de gevolgen voor de begroting (formulering aanpassen). Inclusief de aanpassingen in de reactienota, gaat het DB akkoord met het voorstel.

2b. Inkoopstrategie ICT-hardware 2025 ev

Doel van het traject is om alle ICT-hardware bij de partij die uit de aanbesteding komt te kopen. Het DB stemt in met het voorstel.

3. Rondvraag

Op de concept-agenda van het AB van 11 september 2025 is nog ruimte voor een inhoudelijk onderwerp. Het DB wil graag aandacht besteden aan datagericht werken, waarbij zowel de innovaties aan de hand van diverse dashboards, als de opgaven rondom het inrichtingenbestand worden meegenomen. Het onderwerp wordt voorafgaand aan het AB, in een besloten sessie, besproken. ZZS zal in de beeldvormende sessie voorafgaand aan het navolgende AB besproken worden.

4. Sluiting

De heer Van Bree sluit de vergadering om 9.45 uur.

Volgende vergadering

De volgende DB-vergadering is donderdag 25 september 2025 van 10.00-12.00 uur en bij de ODZOB.

Versie 4 juli 2025

Besluitenlijst DB-vergadering

4 juli 2025, 9:00 – 10:00 uur, digitaal

Agendapunt	Onderwerp	Voorstel	Besluit
2.a	Reactienota en begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029	<ol style="list-style-type: none">1. Kennis te nemen van de ontvangen zienswijzen;2. In te stemmen met de beschouwingen en conclusies in de reactienota voor de thema's:<ol style="list-style-type: none">a) Indexatie methodiek;b) Besparingsmogelijkheden;c) Realistisch begroten;d) Robuustheid;e) VTH-uitvoering;f) Bedrijfsvoering.3. In te stemmen met het agenderen van bijgevoegd AB-voorstel voor het vaststellen van de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029.	Inclusief enkele aanpassingen in de reactienota (en daarmee gepaard gaande het AB-voorstel), besluit het DB conform voorstel.
2.b	Inkoopstrategie ICT-Hardware 2025 ev	<ol style="list-style-type: none">1. Deelname aan de collectieve aanbesteding ICT hardware, door in te stemmen met de inkoopstrategie.2. De overeenkomst aan te besteden volgens een openbare Europese procedure.3. Alle aanbestedingsdocumenten, waaronder ook de nota('s) van inlichtingen te controleren en vast te stellen door het inkoopteam.4. Inkoopstrategie "ICT-hardware 2025 ev", waaronder het geven van mandaat aan de concerninkoper van BIZOB voor het	Het DB besluit conform voorstel.

		<p>ondertekenen van de gunnings- en afwijzingsbrieven en om de routinematige correspondentie uit te voeren.</p> <p>Het machtigen van de directeur voor het aangaan van een raamovereenkomst met de te contracteren partij.</p>	
--	--	--	--

Versie 4 juli 2025

Actielijst DB-vergadering

4 juli 2025, 9:00 – 10:00 uur, ODZOB, Wal 28, Eindhoven

Nr.	Datum overleg	Onderwerp / Afspraken	Wie	Wanneer
1	5-6-2025	Zoeken naar alternatieve datum DB 4 juli (randen van de dag in week van dat DB)	Mevrouw Le Pair	15-6-2025
2	5-6-2025	Afspraak mevrouw Van Breugel-Smolders en Oudenhoven over bijeenkomst stikstof	De heer Piepers	15-6-2025
3	5-6-2025	Voorstel betrokkenheid DB bij invulling directeur/adjunct-directeur	De heer Piepers	25-09-2025